Fəridə Hacıyevanın həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri

1953- Mart ayının 30-da Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur.
1971- N.K.Krupskaya adına Kitabxanaçılıq texnikumunu bitirmişdir.
1972- M.F.Axundov adına Dövlət Kitabxanasında işləyir.
1976- Azərbaycan Dövlət İncəsənət Universitetinin Mədəni-maarif fakültəsini bitirmişdir.
1982- Azərbaycan Televiziya, Radio və dövri mətbuat səhifələrində müntəzəm çıxış edir.
1982- **"Söylə, gülüm"** adlı ilk şeiri "Ulduz" jurnalında çap olunmuşdur.
1983-
1992- Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində Aşıqlar Birliyinin metodisti və daha sonra folklor şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləmişdir.
1984 - Aşıqlar Birliyinin, Aşıq Pəri məclisinin üzvüdür.
1986- **"Gül açan xatirələr"**; **"Ümid çırağı"; "İtirilmiş yurd yeri"** pyesləri Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən qəbul olunmuşdur.
1992- M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında bu günə qədər "Dövri mətbuat" bölməsinə rəhbərlik edir.
1998- Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür.
1998- **"Məni məndən alan dünya"** adlı ilk kitabı çap olunmuşdur.
1999- **"Məhsəti"** qadın şairlər məclisi idarə heyətinin üzvüdür.
2000- Azərbaycan-Rumıniya Mədəni Əlaqələr Birliyinin üzvü və sədr müavini olmuşdur.
2001- **"Ulduzlardan pay istərəm"** adlı tərcümə kitabı nəşr olunmuşdur.
2003- "Araz" ali ədəbi media mükafatına layiq görülmüşdür.
2004- " Məhsəti Gəncəvi" adına Fəxri diplomla təltif olunmuşdur.
2004- "Qızıl Qələm" Fəxri mükafatı ilə təltif olunmuşdur.
2009- Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Fəxri diplomuna layiq görülmüşdür.
2010- Bir illik Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdür.
2010- **"Hu, Mevlam, hu**..." şeirlər kitabı çapdan çıxmışdır.
2013- 60 illik yubileyi Azərbaycan Yazıçılar Birliyində təntənəli şəkildə qeyd olunmuşdur.
2013- Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin fəxri mədəniyyət işçisi doş nişanı ilə təltif olunmuşdur.

Fəridə Hacıyeva

Bibliografiya

Azərbaycanın görkəmli qadın şairləri

60 illik yubileyi münasibətilə

FƏRİDƏ HACIYEVA

Biblioqrafiya

Nərgiz *NƏŞRİYYATI*

BAKI-2013

Tərtibçi-müəllif: Nağıyeva Şəhla İkram qızı

Redaktor: Vəliyeva Mədinə Əlibala qızı

Fəridə Hacıyeva. Biblioqrafiya: 60 illik yubileyi münasibətilə Bakı: "Nərgiz" nəşriyyatı 2013.- 116 səh. + 20 səh. rəngli şəkil. Azərbaycanın görkəmli qadın şairləri.

$F \frac{742000000}{079} 789 - 2013$

© "Nərgiz", 2013

Tərtibçidən

2013-cü ilin mart ayının 30-da Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, "Qızıl qələm" mükafatı laureatı, şairə, M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxananın "Dövri mətbuat" bölməsinin müdiri Fəridə xanım Hacıyevanın anadan olmasının 60 illiyi tamam olur.

Yubiley münasibətilə tərtib olunan bu Biblioqrafiya kitabı Fəridə Hacıyevanın həyat və yaradıcılığının 1982-ci ildən 2013-ci ilə qədərki dövrünü əhatə edir.

Oxuculara təqdim olunan bu vəsaitdə Fəridə Hacıyevanın həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri, Görkəmli şəxslər və yazıçı dostları Fəridə Hacıyeva haqqında, Əsərləri, Dövri mətbuatda və məcmuələrdə nəşr olunan əsərləri, Tərcümə etdiyi əsərlər, Həyat və yaradıcılığı haqqında materiallar və vəsaitdən istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə tərtib edilmiş köməkci göstəricilər verilmişdir. Bölmələr daxilində materialların xronoloji ardıcıllığı gözlənilmişdir.

Fəridə Hacıyevanın əsərləri və haqqında məlumatları Milli Kitabxananın internet saytından (***anl.az)*** və İnternetdən ***(Google)*** axtara biərsiniz.

Fəridə Hacıyevanın həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri

1953 - cü il	- Mart ayının 30-da Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur.
1971 - ci il	- N.K.Krupskaya adına Kitabxanaçılıq texnikumunu bitirmişdir.
1972 - ci ildən	- M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında işləyir.
1976 - cı il	- Azərbaycan Dövlət İncəsənət Universitetinin Mədəni-maarif fakültəsini bitirmişdir.
1982 - ci ildən	- Azərbaycan Televiziya, Radio verilişlərində və dövri mətbuat səhifələrində müntəzəm çıxış edir.
1982 - ci il	- **"Söylə, gülüm"** adlı ilk şeiri "Ulduz" jurnalında çap olunmuşdur.
1983-1992-ci illər	- Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində Aşıqlar Birliyinin metodisti və daha sonra folklor şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləmişdir.
1984 - cü ildən	- Aşıqlar Birliyinin, Aşıq Pəri məclisinin üzvüdür.
1986 - cı il	- **"Gül açan xatirələr"**; **"Ümid çırağı"**; **"İtirilmiş yurd yeri"** pyesləri Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən qəbul olunmuşdur.

1992 - ci ildən	- M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında "Dövri mətbuat" bölməsinə rəhbərlik edir.
1998 - ci ildən	- Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür.
	- **"Məni məndən alan dünya"** adlı ilk kitabı çap olunmuşdur.
1999 - cu ildən	- "Məhsəti" qadın şairlər məclisi idarə heyətinin üzvüdür.
2000 - ci il	- Azərbaycan-Rumıniya Mədəni Əlaqələr Birliyinin üzvü və sədr müavini olmuşdur.
	- **"Dünyama qovuşacağam"** kitabı çap olunmuşdur .
2001 - ci il	- **"Ulduzlardan pay istərəm"** adlı tərcümə kitabı nəşr olunmuşdur.
2003 - cü il	- "Araz" ali ədəbi media mükafatına layiq görülmüşdür.
	- **"Göylər pənahım mənim"** adlı kitabı çap olunmuşdur .
2004 - cü il	- "Məhsəti Gəncəvi" adına Fəxri diplomla təltif olunmuşdur.
	- **"Bağışla Vətən, bağışla"** kitabı çap olunmuşdur .
	- "Qızıl Qələm" Fəxri mükafatı ilə təltif olunmuşdur.

2006 - cı il - **“Qaytaram Tanrı sevgisin”** kitabı çap olunmuşdur .

2009 - cu il - Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Fəxri diplomuna layiq görülmüşdür.

2010 - cu il **-** Birillik Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdür.

- “Hu, Mevlam, hu...” şeirlər kitabı çapdan çıxmışdır.

2013 - cü il - 60 illik yubileyi Azərbaycan Yazıçılar Birliyində təntənəli şəkildə qeyd olunmuşdur.

- Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin “Fəxri mədəniyyət işçisi” döş nişanı ilə təltif olunmuşdur.

Mevlana zirvəsi

Bir anlıq təsəvvür edəndə ki, günəş öz parlaq şöləsini yer üzünə paylayıb, qızıl tellərini aləmə saçmayacaq, bu zaman gözlərim önündə bir zülmət canlanır. Zülmətin xofundan insanın qanı donur.

Bir an dünyanın öz çevrəsindən çıxdığını təsəvvür edirsən. Bax, beləcə 800 il insanların iç dünyasını öz parlaq nuruna qərq edən, ürəklərdə xoş duyğular bitirən, kiçikdən böyüyə qədər sevgi adlı möhtəşəm hissin – həyəcanın incəliyini, sirli-sehirli cazibəsini çox sərrast, ustalıqla könüllərə hopduran Əfəndimiz, ağamız Hz. Mevlana dühasının, eşqinin nuruna xələl gələrsə, elə o andaca insanın iç dünyasında aramsız döyünən qəlbi susar, dayanar.

İnsan könlünün gülüstan əlvanlığı solar. İllər, qərinələr, əsrlər ötdükcə Ağamız, Sultanımız Hz. Mevlananın böyüklüyü, ucalığı yer üzünün ən qiymətli, cilalanmış daş-qaşından üstün görünür.

Artıq 800 ildir ki, bütün türk dünyası Hz. Mevlana zəkasının işığına qızınır, ruhunda mənən rahatlıq tapır. Onun bu günə qədər miras qoyduğu lətif sözlər, kamil fikirlər, mərifət, həqiqət, gözə görünməyən varlıqlar ən dərin mənanı kəsb edir. Bəli, bu gün qəlbimizin ən parlaq günəşi, nuru Hz. Mevlananın müqəddəs adı, möhtəşəm, ölməz varlığıdır.

Mənə elə gəlir ki, günəş, ay, ulduzlar öz nurunu itirməyən kimi, Mevlana böyüklüyünün işığı öz şöləsini itirə bilməz. Hz. Mevlana elə bir varlıq, elə bir parlaq günəşdir ki, onun yaydığı qızıl tellər min-min könüllərə sevgi adlı gözəllik bəxş edir. Onun əsərlərinin sehri insanların həyat məktəbinə çevrilir. Hər birinə düz yolun yolçusu olmaqda kömək edir. Mevlana sevərlər "Məsnəvi"nin hikmətindən, "Divani Kəbir"in coşqulu mövzusundan bəhrələnərək yüz illərdir ki, mənən təmizlənə-təmizlənə gedirlər. Hz. Mevlananın hər bir

sətri, hər bir kəlməsi insanın iç dünyasının məlhəmidir. Görün, Hz. Mevlana nə deyir: “Bir könüldə könül nuru olmadımı, o könül könül deyildir”; “Bir bədəndə ruh yoxsa, o bədən torpaqdan ibarətdir”; “Könül səndən razısa, mən də razıyam. Könül səndən üz çevirmişsə mən də üz çevirərəm”; “Süleyman Peyğəmbər o elçilərə dedi ki, ey utanan elçilər, geri dönün, altun sizin olsun: mənə könül gətirin, könül”. Nə qədər hikmətamiz, nə qədər ibarətamiz sözlərdir. Belə bir məqamda mənə elə gəlir ki, sultanımız Hz. Mevlana ən qüdrətli memara dönüb insan könüllərini gözəlliklə yapır. Və göylərin sonsuzluğundan hər birini sevgilə seyr edir. Bu əsərlərin böyüklüyü, ucalığı ondadır ki, Hz. Mevlana Quranın aliliyini tam mənasında dərk edib, onun möcüzəli sehrindən bəhrələnərək, ölməz əsərlərini yaratmışdır. Hz. Mevlananı bilmək və anlamaq bəs etməz. Onu duymaq gərəkdir. Yüz illərlə onun yolunun işığı ilə gedən insanlar Hz. Mevlana gözəlliyinin ümmanına baş vuraraq incilər toplamış, könüllərdən-könüllərə çatdırmışlar. Yüz illərdi Türk dünyasının nur sultanına əsərlər həsr eləmiş, şeirlər yazmışlar.

“Mevlanadı evliya kutbu bilin,
Ne kim ol duyurdusa annı kilin.
Tanrıdan rahmetdir onun sözləri,
Körler okusa açıla gözləri”

Təbii ki, burada oğlu Sultan Veled, könül gözünün açılmasından söhbət açır. Qadın şairlərimiz də Hz. Mevlanaya bir çox şeirlər həsr etmişlər. Bunlardan miras olaraq on yeddinci əsrin şairlərindən Leyla xanımı yada salaq

“Eseri aşkın ile şemi kamer.
Hep semain qibi dövran eyler.
Merhemet sendən olur eyle nazar,
Medet et bendene ya Həzrəti Pir”.

Bəli, şairlər, söz-sənət adamları onun hər sətrindən ruh, qida ala-ala yazıb yaratmışlar. Və hər biri böyük ustadın qarşısında öz kiçikliklərini hiss etmişlər. O vaxtlar islamda sənətə etiraz edənlər olduğu halda, mevləvilərdə sənətə böyük yer verilirdi. Bu təriqətdə gözəl əsərlərin öz qiyməti, yeri olurdu. Məsələn, Fenni Dədənin "Vaza içində çiçəklər"i, Dərviş Süleymanın gülləri və bir çox buna bənzər rəsm əsərləri yada düşür. Hz. Mevlana sənətin bütün qollarına yer verdiyi qədər, rəsmə də önəm vermişdir. Bu böyük mürşid sadə axirəti xatırlatmış deyil, dünyanı da sevməyi öyrətmişdir. Ümidsizlərə ümid yeri olmuş, günahkarlara təsəlli qapılarını açıq qoymuş və sevgi, şəfqət göstərmişdir...

... Hz. Mevlana haqqında cildlərlə kitablar, həyatı, yaradıcılığı ilə bağlı elmi əsərlər yazılıb. Bir çox insanlar elmlər namizədi, doktorluq elmi adına yiyələniblər. Mənim isə bu müqəddəsə sevgim tam başqadır.

Bu təmənnasız sevginin yolu o qədər mənalıdır ki, bu incə yolu gedə-gedə haqq yoluna çatmağın gözəlliyini dərk edirsən. Bu yolun əzabını, ağrısını, əlvanlığını, paklığını olduğu kimi qəbul edirsən. Qəlbinin səsini ney səsinin saf, təmiz tellərində-nəğmələrində kökləyirsən. Tanrının eşidə biləcəyi ney sədaları altında gediləcək yol, insanlığın özüdür. İllərdi kimsədən xəbərsiz, gözə görünməz bir xəyal kimi əlimdə əsam, bir də nəfsin açarı, Sultanım Hz. Mevlananın izinə düşüb, onun qurub yaratdığı insanlıq bağçasına tərəf, bütün gözəlliklərdən pay ala-ala gedirəm. Və inanıram ki, bu yolun ölməzliyini, gözəlliyini qoruyan müridlər nəsil-nəsil artacaq, kamilliyin zirvəsinə ucalacaqlar. Qoy, tanrım bu yolun yolçularına kömək olsun.

Fəridə Hacıyeva,

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, şairə

Görkəmli şəxslər və yazıçı dostları Fəridə Hacıyeva haqqında

Fəridə xanımı mən çoxdan, hələ "Aşıq Pəri" məclisinin ilk günlərindən tanıyıram, kövrək, incə qəlbli bir gənc şairə kimi. İllər ötdükcə, Fəridə xanımın imzasını dövri mətbuatda izlədikcə səhv etmədiyimi, Azəri-Türk qadın şairləri cərgəsinə ləyaqətli bir qələm sahibinin də daxil olduğunu görür, sevinirdim. Amma hər halda səkkiz saatlıq iş günü, analıq, evdarlıq zəhmətləri içərisində onun bu qədər ədəbi məhsul yetirdiyini düşünməmişdim. Onların içərisində bədii cəhətdən elə qüvvətliləri var ki, lap ustad aşıqlarımızın yoluyla gedərək, cinas qafiyələr belə yaratmaq təşəbbüsünə sevindim. Onun Sarı aşığa, "Heydər baba"ya və onlarla başqa mövzulara həsr etdiyi şeirlər belədir. Hansı mövzuda yazır-yazsın, Fəridə xanımın nazik qəlbi həyəcanla səslənir, mahnı kimi, bayatı kimi. Kəndlərin boşalıb, cavanların şəhərə axışması, qocaların gözü yollarda qalması, insanın bir-birinə münasibətindəki narahatlıq, inciklik incidir kövrək qəlbini şairənin. İnsan insandırsa bir-birini sevməli, hörmət, məhəbbətlə yaşamalıdır: "Daha incitmərəm səni", "Dağ kəndi" və onlarla başqaları kimi şeirlərdə şairənin kövrək qəlbi həyəcanla dinlənir, amma bağırtıyla deyil, incəcə. Lakin "İnsan" şeirindən çıxarılan fəlsəfi nəticə şairənin təntənəsidir-fikir, duyğu təntənəsi. Həyatda gördüyü yamanlardan, acılardan cıxardığı nəticə:

Vallah, gülə dönür güllər içində
Daşlar arasında daşlaşır insan.

Bu, Fəridənin poetik kəşflərindən biridir. Bax, elə şairəni qorxudan da bu daşlaşmadır, tənhalıqdır. Qaçmağa çağırır bu hallardan.

Dönə-dönə demişəm ki, mən klassik şeirlə, əruz və hecayla poetik tərbiyə aldığımdan sərbəst vəzni o qədər də sevmirəm. Amma Fəridə xanımın elə sərbəst şeir parçaları var ki, onlar əsl şeir nümunələridir.

Fəridə xanımın bu günümüzlə-bəlalarımızla, şəhidlərimizlə, yağı tapdağı altında inləyən torpaqlarımızla bağlı poetik parçaları bütün başqa əsl qələm sahibi şairlərimiz kimi titrədir oxucunu. 90-cı ilin qara yanvarında rus istilaçı canavarlarının qırdığı, erməni faşistlərinin hücumlarına qarşı cəbhələrdə həlak olan şəhid oğullarımız, dağlarda donan, çadırlarda doğulanların faciəsi şairəni hər bir azəri türkü kimi elə sarsıtmışdır ki, bu mövzulara həsr etdiyi onlarla şeir millət anasının dediyi ağılardır, ana naləsidir; fəryadı göyləri titrədən dünya boyda dərd yağır bu şeirlərdən: "İnsaf ver, Allah!", "Bəlkə onda", "Gözüm baxır kor olmağa", "Qırmızı qərənfil", "Ay ellər"... Adlarını saymaq deyil, oxumaq lazımdır. Hər birimizin qəlbini oyan, oycalayan bu hisslər Fəridə xanımın da kövrək qəlbinə hopmuşdur.Uğur arzulayıram, şairə bacım, şairə qızım, Fəridə xanım

Əzizə Cəfərzadə
Xalq yazıçısı, filologiya elmləri doktoru, professor

Vətənə bağlı poeziya

Ədəbiyyat tarixində hansı mövqedə dayanmasından, istedadının ölçüsündən asılı olmayaraq hər bir düşüncə sahibinin təbiətə və cəmiyyətə yalnız özünəməxsus yanaşma tərzi və sevdiyi mövzuları olur. Bu meyarla yanaşılarsa, şairə Fəridə Hacıyevanın ən çox sevdiyi və bütün ruhuyla bağlı olduğu mövzu Vətəndir. Şairənin oxuculara təqdim olunan yeni poetik toplusuna "Bağışla, Vətən, bağışla" adını seçməsi də bu mənada təsadufi səciyyə daşımır.

Şübhəsiz ki, Azərbaycan poeziyasında Vətən mövzusunda yazılmış şeirlərin təkrarsız nümunələri mövcuddur. Vətənlə bağlı yazılmış şeirlərin ümumi mənzərəsinə baxılarsa, burada bütöv halda Azərbaycanın təkrarsız gözəlliklərindən, yurdumuzun igid, qəhrəman övladlarından, tariximizin şərəfli səhifələrindən poetik bir dillə bəhs olunur. Lakin Fəridə xanımın şeirlərini başqalarından fərqləndirən ən mühüm cəhətlərdən biri onların içində yaşadığımız zamanın ruhunu əks etdirməsi, ağrı, əzab və sızıltıları bizə tanış olan dərd və faciələrə köklənməsidir.

Fəridə xanımın şeirlərini səciyyələndirən digər bir cəhət onun özünə xas müşahidə qabiliyyətilə şərtlənir. Bir çox istedad sahiblərinin görmədiyi, yaxud görüb də bir elə əhəmiyyət vermədiyi fakt və hadisələr onun şeirlərində poetik obraza çevrilir.

Ürəyimizin yüz ağrısı dil açıb,
Həsrətə bax, yol boyunca əl açıb,
Yuxulardan lələ köçüb, el qaçıb,
Öz yurdumdan aralıyam, aralı.

Fəridə xanım yaşadığı cəmiyyətdə hökm sürən haqsızlıqlara dözə bilmir. O, ətrafında baş verən eybəcərlikləri görmədiyi, haqqın, ədalətin ayaqlar altına salındığı dünyada xəyalən özünə bir "dünya" qurub yaşayan Aşıq Veysələ həsəd aparır. Gözü görə-görə özünü görməməzliyə vuranlarla barışa bilmir.

Gözüm baxır,
sağa-sola,
Solum belə, sağım elə.
Bir işə bax,
gözüm baxır,

haqsılığa baxa-baxa
kor olmağa.

Fəridə xanımın şeirlərində yadellilərin əlilə parça-parça doğranaraq hər tikəsi bir vəhşi caynağında fəryad edən Azərbaycanın acı, kədərli mənzərəsi bütün gerçəkliyi ilə canlanır. O, Vətənin qeyrətli övladlarını azadlıq savaşına qoşulmağa, tarixin yaralarını sağaltmağa çağırır. "Həsrətin daşını tökmüşük daha" adlı şeirində şairəni narahat edən əsas məsələ Azərbaycanın bölünməsinə, Vətənin ikiyə parçalanmasına olan biganəliyin gündən-günə güclənməsidir:

Düzlərin laləsi biçilib, nədi,
Coşan şəlalələr içilib, nədi,
Dağlar da gözümdə kiçilib, nədi,
Ay Allah, bu nə çən, bu nə dumandı?!

Ay ellər, Araza nəğmə qoşan yox,
O eldən bu elə eh... qovuşan yox,
Gələnnən-gedənnən heç soruşan yox,
Bilmirəm kim kimdən imdad umandı.

Fəridə xanımın fikirlərindəki ictimai ahəng lirik ovqatı üstələyir. Şairənin zahirən lirik təsir bağışlayan şeirləri də ictimai rəng və çalarlarla yoğrulmuşdur. Bu oradan qaynaqlanır ki, müəllifin yaşadığı və mənsub olduğu cəmiyyətdə baş verən sosial-siyasi hadisələr onun lirik ovqatını büsbütün cilovlamış, başqa bir səmtə yönləndirmişdir.

Müəllifi narahat edən məsələlərdən biri də xalqımızın öz elində özgələrə möhtac olması, özünü unudaraq yadların havasına oynaya-oynaya yadpərəstlik mərəzinə tutulması, milli mədəniyyətindən, əxlaqından, ənənələrindən uzaq düşməsi və nəticədə özünə qarşı çevrilməsidir.

Nə firəngə, ingilisə qul ol sən,

Ana dilin düzümündə qurul sən, -

- deyən şairə bu cür hallara kəskin etirazını bildirir.

Fəridə xanımın dili sadə, oynaq və axıcıdır. Şeirlərin ruhuna hopmuş həzinlik əsas üslubi keyfiyyət kimi səciyyələnir. Onun əsərləri oxucunu Vətən və mühit haqqında düşüncələrə çəkir, səfərbər edir.

Fəridə xanımın kitaba daxil etdiyi əsərlərin içərisində poetik örnəklərlə yanaşı, "İtirilən yurd yeri" adlı dramatik nümunə də düqqəti çəkir. Pyesdə erməni cəlladları tərəfindən işğal olunmuş torpaqlarımızın nisgili, həsrəti, son illərdə yaşadığımız faciələr əsas məqam kimi qabardılmışdır.

Şübhəsiz ki, Fəridə xanım ən gözəl əsərlərini hələ bundan sonra yaradacaqdır. Kitaba toplanmış poetik örnəklərin ümumi ovqatı bunu söyləməyə əsas verir ki, şairənin yaradıcılıq dünyası daim təzələnməkdə, yeni-yeni çalarlar kəsb etməkdədir.

Vaqif Sultanlı,
Filologiya elmləri doktoru, professor

Mərifət, həqiqət və yeni şeir axtarışında...

Deyirlər dünyada şeirə maraq azalıb... Deyirlər-şeir oxucusunu itirməkdədir. İndi şeiri, umumiyyətlə, lirikanı insan şüurunun inkişafının aşağı səviyyələri üçün fəaliyyət növü hesab edənlər var. Bu cür fikirlərə və şeirə buna bənzər münasibətə dünyanın harasındasa, hər hansı bir ölkədəsə rast gəlmək mümkündür. Ancaq bizdə nəinki şeiri oxuyanların, heç yazanların da azlığından danışmaq düzgün olmazdı. Hərçənd elələri olur ki, indi şeirin çox yazılmasından, şeir yazanların çoxluğundan gileylənirlər. Bu cür gileylərin səbəbini başa düşmək çətin deyil. Azərbaycan böyük yaradıcılarının bolluğu baxımından şanlı-şərəfli yerlərdən birini tutur. Tarix boyu qüdrətli Azərbaycan şairləri elə böyük bir poeziya dünyası

yaratmışlar və Azərbaycan oxucusunda şeir haqqında elə yüksək təsəvvür formalaşmışdır ki, indi hər yazanı şair, yaxud lap elə hiss, həyəcan, duyğu və düşüncədən doğmuş olsa belə, hər yazılanı şeir kimi qəbul etmək olmur. Hər hansı halda, şeir yazanların və yazılmış şeirlərin çoxluğundan gileylənməyi, şikayətlənməyi yeganə, düzgün bir münasibət, hal kimi qiymətləndirmək olmaz. Ən əvvəl ona görə ki, bütün zamanlarda belə olub: yazanlar çox olub, gileylənənlər də tapılıb. İkinci bir tərəfdən, şeir təkcə hiss, həyəcan, duyğu və düşüncə daşqınından yox, həmçinin bütün bunlarla birlikdə gerçəkliyə, varlığa, estetik münasibətdən, gözəlliyə olan ehtiyacdan doğur. Şeir təkcə oxuyanı yox, ondan əvvəl yazanı saflaşdırır, hər ikisinin qəlbində və düşüncəsində bir gözəlləşdirmə, təmizləmə, insanilәşdirmə prosesinin heç olmasa, başlanğıcına səbəb olur. Gercəklik eybəcər olsa belə, şeir yazmaq üçün əlinə qələm alan, sözlərində bu eybəcərliyə qarşı qəzəb saçsa da, nəhayət ki, “toz içində qızılgül” itirmək kimi bir estetiklik idealı mövqeyindən çıxış etmiş olur.

Ədəbiyyatla yaşamaq, ədəbiyyatla yaşayanlar kimi ifadələr gündəlikdə az işlənsə də, belə həyat tərzi keçirənlər, ömür sürənlər az deyil. Belələri çox olmuşlar və onlar yazılanların və yazanların çoxluğuna biganə qala bilməzlər. Belələrinin mütailəsi sevdiyi müəllifin adını eşitdiyi bu və ya digər bir əsərini tapmaq arzusu, eşqi ilə coşanların mütaliəsinə bənzəməz. Birincisi, bu mütaliə fasiləsiz, aramsız, gündəlik görüləsi işə çevrilmiş olur, ikincisi, belə mütaliə təsirsiz də qalmır. Əksər hallarda əks-səda da doğurur.

Fəridə Hacıyevanın şeirləri mətbuat səhifələrində, telekanallarda və radio dalğalarında ilk rast gəldiyim, oxuduğum və dinlədiyim vaxtlardan diqqətimə səbəb oldu. Şairənin qələmə aldığı mövzu, ifadəsinə cəhd etdiyi poetik fikir və düşüncə aktuallığı, özünəməxsus təzəliyi, deyim tərzinin təbiiliyi, səmimiliyi və daxili enerjisi-hərarəti ilə xoş və

ümidverici bir təəssürat doğurdu. Nəhayət, şairənin çap olunmuş "Məni məndən alan dünya" adlı bir şeir kitabı ilə rastlaşanda bu təəssürat daha da güclənmiş oldu və onun haqqında eyni adlı yazı ilə mətbuatda çıxış etməli oldum.

İndi isə Fəridə Hacıyevanın çapa hazırladğı yeni bir kitabı qarşımdadır. Burada toplanmş şeirlərin heç biri şairənin bu kitaba qədər çap olunmuş kitablarına düşməmişdir və bu şeirlər heç də onun çap olunmuş son kitabından sonra yazdıqlarının hamısı deyil. Fəridə Hacıyeva az yazır demək olmaz. O kifayət qədər məhsuldar işləyir. Çapa hazırlanan kitabına topladığı şeirləri göstərir ki, mövzu və oxucuya çatdırılmalı, onda maraq doğura biləcək mətləb axtarışında uzun, üzüntülü yol keçmiş, çox deyiləsi və oxucuya çatdırılası fikir-mətləb bolluğu əhatəsində olduğu aydın görünür.

Yaralı Vətənin ağrıları, halı hər vaxt vətənə bağlı şairənin qəlb iztirablarının səbəbi olub, ağrılı bir mövzuya çevrilib. Bu mövzuda Əli bəy Hüseynzadə, M.Hadi, A.Səhhət, A.Şaiq kimi mütəfəkkir şairlərimiz olduqca yanğılı şeirlər yazmışlar. Poeziyamızda bir ənənəyə çevrilmiş bu mövzuya Fəridə Hacıyeva da etinasız qalmamışdır. Digər kitablarında Vətən mövzusunda verilmiş şeirləri kimi, onun bu kitabında da parçalanmış doğma torpağın, Ana Vətənin yadlar əlinə keçmiş parçasının doğurduğu ağrını əks etdirən "Torpağımız alınsa", "Vətən sənə qurban olum", "Elim hey..." kimi şeirləri diqqəti cəlb edir.

Məhz yaralı Vətənin halını faciə kimi dərindən yaşayan şairə bir şeirində yazır:

Torpağımız alınsa,
Ömrü yarı böləcəm.
Özümü qurban verib,
Elə o gün öləcəm.

Fəridə Hacıyevanın şeirlərində getdikcə acılı-şirinli xatirələr bir mövzu kimi daha geniş yer almağa başlayır. Belə şeirlərilə o, özü həm sevincli-sevgili, həm də qayğılı-düşüncəli bir həyat yolu keçmiş, həyat təcrübəsi olan bir adam, daha çox bir qadın-ana kimi bir növ obrazlaşır, onun yolu ümumiləşmiş bir səciyyə daşıyır, insan xisləti ilə əlaqədar bir məna və mahiyyət kəsb edir - "Beləcə günləri vuracam başa", "Yolum oradır", "O günlər", "Ağrı yarama düşüb", "Nağıllı dünyam dağılmış" və s. şeirlərində olduğu kimi.

Şairə bu cür şeirlərində xatirələr izinə düşür, könlünün nağıllı dünyasında-ömrünün yarısında olsa da sonsuzluqla uğraşır, şirin arzularn əsiri olaraq gah dağa, gah da arana köçür; bahar axşamlarında, aylı gecələrdə uçuşa çıxır, uzaqlara tələsir. Şairənin belə nağıllı, arzulu, diləkli dünyasının genişliyi, sonsuzluğu, onun bədii düşüncəsinin uçuşuna və genişliyinə də təsirsiz qalmır. Şairənin, qadın-ana-vətəndaş kimi haraylarının ifadəsinə çevrilir. Bu nəticə etibarilə insaniyyətə çağırış, insani dəyərlərə çağırış mənasını əks etdirir. Bütün bunlara sübut kimi müəyyən hallarda keçilmiş yolun şərəfini və bu şərəfə bağlı bitməzliyə, tükənməzliyə əminlik və yəqinlik ifadə edən "Yolun haradır" şeiri kimi ithaflar yaranır.

Qardaş, yolun haradı?
Gedər-gəlməzə düşdün,
Orda kimləri gördün,
De, kimlərlə görüşdün?

Məhz ona görə də:

Könlün nəğməylə dolub,
Yaman səsin gələcək.
Hər kəlmən bircə-bircə,
Torpaqda cücərəcək.

Fəridə Hacıyevanın xatirələr sorağına düşüb yazdığı şeirlərində lirik qəhrəmanı hicranlar, həsrətlər yandırıb yaxsa da o, sonu görünməyən ayrılıq girdabında batıb qalsa da,

"Nə yaman səninçün sənsizləşmişəm", "O günlə bir daha əlimə düşməz", -deyib, tənhalıq içində duyğuları ilə bəsləyir, bir növ savaşa girir, nəhayətdə tanrıya sığınmağa ümid bəsləyir.

Şairənin məhz tanrıya tapınaraq azan vaxtının yetişdiyindən, namazın mübarəkbadlığından söz açdığı şeirlərində bir təsəvvüf görüşünün izi, tanrıya sevginin, tanrı sevgisinin özü bütün aydınlığı ilə hiss olunur. Aşıq Veysəlin məşhur bir şeirində:

"Uzun, incə bir yoldayam,
Gidiyorum gündüz-gece.
Bilmiyorum ne haldeyim,
Gidiyorum gündüz-gece."

- deyildiyi kimi, Fəridə Hacıyeva da "Sevgi gəzirəm" adlı şeirində mərifət, həqiqət sevgisi axtarışında olduğundan söz açır.

Sevgi gəzirəm
Babam,
Sevgi.
Könüllərin içində,
Yolum uzun,
yol gedirəm.
Sevgi
mənim içimdədi,
içimdə.
Sevgi gəzirəm
Babam,
Sevgi.
Mövlana,
Yunus sevgisi.
Zikr edəm,

Dönəm başına.
Qaytaram
Tanrı sevgisin...

Ümumiyyətlə, çapa hazırlandığı bu yeni kitabına topladığı şeirləri Fəridə Hacıyevanın poetik sözə tələbkarlığının artdığını, bədii düşüncə hüdudlarının genişləndiyini göstərir. O, doğrudan da uzun bir yoldadır: Mərifət, həqiqət axtarışları və "yaxşı əsər, gözəl şeir" (Səməd Vurğun) yaradcılığı yolunda. Bu yolda narahatçılıqla, nigarançılıqla daim irəliləyir. Uğurlar olsun!

Tofiq Hüseynoğlu,
Filologiya elmləri doktoru, professor

Əlvan sətirlər

XII əsrdən üzü bu yana Azərbaycan poeziyasını zənginləşdirən, adları ədəbiyyat tariximizdə iftixarla çəkilən neçə-neçə qadın şairələrimiz var. Fəlsəfi və tarixi anlam daşıyan tək ikicə misrası ilə poeziyamızın ədəbi salnaməsinə daxil olan münəvvər və zəkalı xanım şairələrimiz olduğu kimi, bu gün imzası neçə-neçə kitablarda görünən münəvvərlərimiz ədəbiyyatımızın şeir deyilən şərəfli və ağır yükünü öz zərif çiyinlərində daşıyırlar.

1998-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü olan, dövri mətbuatda, televiziya və radioda müntəzəm olaraq şeirləri ilə oxucu və dinləyicilərin görüşünə gələn Fəridə Hacıyeva "Gül açan xatirələr", "Ümid çırağı", "İtirilmiş yurd yeri", kimi bir neçə pyesin, Rumın şairi Muxay Eminoskodan etdiyi tərcümələrdən ibarət "Ulduzlardan pay istərəm" kitabının müəllifi olmaqla bərabər "Araz", "Məhsəti Gəncəvi", "Qızıl qələm" fəxri mükafatlarına da layiq görülmüşdür.

Şeirləri mənəvi saflıq üzərində köklənən Fəridə Hacıyevanın imzası 1990-cı illərdən mətbuat səhifələrində

görünməyə başlamış, keçən əsrdən başlayaraq onun “Məni məndən alan dünya” (1998), “Dünyama qovuşacağam” (2000), “Göylər pənahım mənim” (2004), “Qaytaram Tanrı sevgisin” (2006) kitabları çap olunmuşdur.

“Hu, Mevlam hu” Fəridə xanımın oxucuları ilə yenidən görüşüdür. 2006-cı ildə Türkiyənin Konya şəhərinin Səlcuq Universitetində “Mevlana və Mevlevilik” simpoziumunda iştirak edən Fəridə xanımın XIII əsr Türk dünyasının böyük mütəsəvvifi, Tanrı aşiqi və insan dostu olan Həzrət Mevlanə Cəlaləddin Rumiyə olan mənəvi borcunu ifadə edən bir çox şeirləri onun “Hu Mevlam, Hu” kitabında toplanmışdır.

“Hu” ərəbcə “O” mənasını ifadə edən Allahın ismidir. Arif sufilər, sufi böyükləri, “Allah” kəlməsini ululuq mərtəbəsində “Hu” şəklində ifadə etmişlər. Sufi dərvişlər zikr əsnasında Allahı “Ya hu” şəklində də zikr edərlər. Azərbaycan dilində bu ifadə “Ya Allah”, “Ey Allah” şəklində söylənilir.

Fəridə xanımın poetik süzgəcindən süzülərək şeirə keçən “hu” kəlməsi dərin poetik bir ifadə tərzi, gözəl bir ahəng və intonasiya ilə şeirlərində səslənir:

Dağ başında zikr edən mən,
Neyə dönüb “Hu” deyəcəm.
Xoş səs könlümə düşəcək,
İlahidi bu deyəcəm.

Fəridə Hacıyevanın “Hu, Mevlam hu” kitabında toplanmış Həzrət Mevlanəyə həsr etdiyi şeirlərin xüsusi izaha və ayrıca təhlilə ehtiyacı vardır.

“O şərabla sərxoşam ki, onun qədəhinin nəqşi eşqidir”, “Allah insana şah damarından daha yaxındır” , “Mən o varlığa qulam ki, onun qulu, köləsi eşqdir” – deyən Tanrı aşiqi insanlıq dostu olan Həzrət Mevlananın şeirlərindəki təməl görüş “Tək varlıq, ilahi eşq, insan sevgisidir”.

Bu sevgi, bu mənəvi böyüklük, bu ululuq şairəyə ilham vermiş, onun da varlığına hakim olmuşdur:

Hər kəlməsi müşgi - ənbər qoxulu,
Hər sözünü şərbət bilib içirəm.
Bu nə aləm, bu nə sehir, ay Allah!
Eşq körpüsün xoş könüllə keçirəm.

Kitaba daxil edilən "Qəlbimə inci düzəcəyəm", "Hu deyəcəyəm", "Yol açdım", " Dərgahına gəlmişəm", "Dünyam təzələnir", "Ney", "Səma rəqsi" kimi onlarla şeir Həzrət Mevlananın ilahi eşqindən mayalanmışdır. "Səma rəqsi" adlanan şeir kitabın maraqla oxunan şeirlərindən biridir.

Türk tarixinin, ənənəsinin, inancının bir parçası olan səma rəqsi insanların mənəvi səyahətini, kamala dogru gediş-dönüş yolçulugunu, yəni "meracını", nəfsini tərk edərək haqda yox oluşunu və kamil bir insan olaraq təkrar Allahın quluna dönüşünü ifadə edən 7 bölümlü dini bir rəqsdir. Səma rəqsini ifa edərkən qolları açıq olan səmazənin sağ əli dua edərcəsinə göylərə, Haqq gözü ilə baxdığı sol əli isə yerə dönük olur. Bunun mənası insan haqdan aldığı ehsanı xalqa verməsidir. Bu rəqs sağdan sola qəlbin ətrafında dönərək bütün insanları və yaradılışı sevgi ilə qucaqlayan ibadətdir, bir mənəvi səyahətdir.

Bu mənəvi səyahəti "Mevlanədən gələn nida" adlandıran şair yazır:

Bir əl göydə,
Bir əl yerdə.
Yerlə göyü
birləşdirir.
İnsanlığı,
ucalığı,
Bu dünyada
Xoş niyyəti,
Qüdrətiylə,

Varlığıyla
Cəmləşdirir.

Mevlanə yaradıcılığına aşina olanlar yaxşı bilirlər ki, Cəlaləddin Ruminin qeyri-adi şəkildə duymaq fəhmi onun istedadının xüsusi cəhətlərindən biri olmuşdur. Onun musiqi alətlərindən daha çox neyə meyilli olması əsərlərindən də görünür. Ney ilahinin insanlara müstəsna hədiyyəsidir. Mevlanənin yaradıcılığındakı bu cəhət Fəridə xanımın " Ney" adlı şeirində bütün atributları ilə ifadə edilmişdir.

Ney...
Könlümün
Nur incisi.
Hər dərdimə
Məlhəm mənim.
Bu səs
Kədər,
Bu səs sevinc.
Bu səs
Eşqin bir incisi.

Şübhəsiz ki, oxucular tərəfindən dərin təhlilini alacaq belə şeirlər Azərbaycan poeziyasının XXI əsrində Fəridə xanıma məxsus rəng və çalarları ilə işlənmiş, xüsusi ilham və məhəbbətlə qələmə alınmışdır.

Kitabda vətən, sevgi, torpaq, təbiət kimi bəşəri və əbədi mövzular, insan təbiətindəki mizan-tərəziyə dönən psixoloji mövzular da diqqət çəkən mövzulardır. Bu müqəddəs mövzulara Fəridə Hacıyeva çox həssaslıqla yanaşaraq, özünü imtahana çəkmiş, yaradıcılıq emalatxanasında tökdüyü alın təri, zəhmət və istedad hesabına gözəl poetik nümunələr ərsəyə gətirmişdir.

Dağ başında buludların çələngi,
Tamaşadı meşələrin nəhəngi.

Bu torpağa kim veribdi bu rəngi,
Təbiətin möcüzəsi Qaxdı, Qax.
...Ürəyimə payız düşüb,
Payızdan qışa gedirəm.
Cavanlığım bir yuxuymuş,
Qocalıb başa gedirəm.

Fəridə Hacıyeva şeirlərinin bəyənilən bir tərəfi də gördüyü, bildiyi, rast gəldiyi bir hadisəni mövzuya çevirməsidir.

Qırmızıda qara gördüm,
Çünki qanım qara idi.
Qəlbim dərddən açılmışdı,
Puçur-puçur yara idi.

Fəridə xanımın şeirlərinin biri "Sözüm bitib" adlanır. Daxili sarsıntıların poetik məhsulu olan belə nümunələr şairə sözün bitib- tükənməsini deməyə haqq vermir. Onun hələ neçə-neçə deyilməmiş sözləri olduğuna əminik. Tamamilə yeni bir nəfəslə yazılan "Hu, Mevlam, hu" kitabı isə Fəridə Hacıyevanın gərgin əməyinin və poetik təfəkkürünün məhsulu kimi diqqətəlayiqdir.

Maarifə Hacıyeva,
Filologiya elmləri doktoru, professor

Celaleddin Ruminin izi ile

Hz. Mevlananın aşıkları aslında Hakkın aşıklarıdırlar. Onu sevenleri buna sevk eden, onun sevgisini yüreklerine yerleştiren yegane vasıta Allah sevgisidir. Allah (c.c.), "beni seveni ben de severim, onu mahlukata da sevdiririm" der.

Mevlanayı anlamak için onun kaynaklarını anlamak lazım. O ilham kaynağını şöyle izah ediyor: "Hayatta olduğum müddetce ben Kuranın bendesiyim, Hz. Muhammed Muhtarın haki rehiyim".

Hz. Mevlananın doğumunun üzerinden sekiz asır geçti. Onun hakkında yüzlerce kitap yazıldı ve hala da yazılmaktadır.

Onun eserleri hala büyük ilgi ile okunur. O en çok okunan yazardır. Onu asrımızda yeniden tanımak anlamaya çalışmak şarktan qarba kadar bütün insanlığın ortak meşgalesidir. Onun izinden giden bu yolun yolcuları kervanına dahil olanlardan biri var Feride Hacıyeva hanım. O bazen hüzünle, bazen ümidle. Kimi zaman sevincle, kimi zaman kederle ama daima inamla yoluna devam edir. O dilinde mevla zikri, kalbinde Mevlana fikri, deyir :

Bu yolların yolçusuyam,
Qərib durna ovçusuyam,
Gözəlliyin yolçusuyam,
Ya Rəbb, sənə sığınıram.

Mevlana da "dost istersen Allah yeter" deyir.

Mevlana yolu aşkı-hakiki yoludur. Bu yolun yolçuları gerçek aşkı bulanlardır. Şems yıllarca Mevlanayı aramıştı. Altmış yaşında Konyada Mevlanayı buldu. Mevlana da onu. Bu buluşma her ikisinin de manevi hayatlarında büyük inkılab idi. Şems onu tutuşdurdu, o da onu aradığı manaya ulaştırdı. Her ikisinin izinden giden hakikat yolcusunun yolu sekiz asır sonra Konyada Mevlana dergahına ulaştı. Onunla mana aleminde görüşerek, ruhaniyyetinden bahrelenmiş ve hakiki aşkın cezbesiyle ney olmuş dile gelmiş "Hu, Mevlam hu" demekte.

Feride hanımın şiirlerini okurken insan kendini Hz.Mevlananın huzurunda hiss edir.Diline ve kalbine eşk olsun Feride hanım!

Mehmet Rıhtım

Kövrək duyğular, zərif hisslər

Fəridə Hacıyevanın bu şeirlər kitabının da ilk oxucularından biri mən oldum. Yenə də onun zərif, incə, kövrək şair qəlbinin döyüntülərini eşitdim. Sevindim ki, Fəridə xanım ilk yazılarından üzü bəri–sonuncu hesab etdiyi şeirlərinəcən özünə, öz təbiətinə, şair sözünə sadiq qalır. Yenə də Fəridə xanım sevgidən yazır, bu sevginin ülviliyindən söz açır, ayrılıq, hicran və bu məşəqqətdən doğan hissləri şeirə çevirir. Yenə də Fəridə xanım yaşadığı dövrün onda doğurduğu ağrı-acılardan, dünyanın gərdişinin, fələyin çərxinin dəyişməsindən narahat olduğunu bildirir. “ Qəm mənim içimdədi – bu misra Fəridə xanımın bir çox minor motivli şeirlərinin dilini anlamağa kömək edir.

Duman gəlib üstünə,
Dözəmmirəm tüstünə,
Dərd çəkilib üstünə,
A çadır şəhərciyim.

Bu misralar içində qəm yaşadan bir şairin təkcə fərdi, şəxsi, məhrəm duyğularla deyil, həm də elin, obanın, xalqın, vətənin qəhrin çəkən bir yurddaşımızın ürəyindən keçən duyğulardır. Nəinki ürəyindən keçir, həm də bu duyğular onun taleyinin yaşantılarıdır. Çünki, Qarabağ müharibəsində Fəridə xanımın da əzizləri, doğmaları vuruşub, yaralanıb ya şəhid olublar. O çadırlarda yaşayan yurddaşlarımız içində yəqin Fəridə xanımın da əzizləri, qohumları var.

Fəridə xanımın şair dünyası həzinlik, kövrəklik və incəlik üstündə köklənib. Onun şeirlərində ağlar bir ürəyin sızıltıları

göyüm–göyümdür, göz yaşlarında zamanın dərdi, kədəri yuva salıb.

O, tanrıdan hünər istəyir ki, söz üstə ilmələnsin, oda-alova dönsün.

Bənövşəm, sənə qurban
Solmusan mənim kimi.

Gözəl misralardır və mən həmişə şeir oxuyanda bu misraları xatırlayacağam. Və mən həmişə Fəridə xanımın şeirlərini əlimə alanda, ola bilsin, ən gözəl şeirlərindən bir az zəiflik qaralayanda bax, bu misralar yadıma düşəcək. Mən Fəridə xanıma könül xoşluğu, gözəl şair taleyi arzulayıram.

Vaqif Yusifli,
Filologiya elmləri doktoru, professor

Təmizlik və gözəllik poeziyası

Qədim yunanlarda Sapfo adlı qadın şairə olmuşdur. Dünyanın görkəmli ədəbiyyatşünasları, filosofları onu qadın kimi düşünüb, yazan şair kimi dəyərləndirmişlər. Qadın kimi düşünüb, duyub qadın kimi də yazmaq mədəniyyəti dünyanın kişilər tərəfindən görünməyən o biri üzünün açılması, aşkarlanması deməkdir. Anna Axmatova, Mariya Svetayeva, bizim poeziyamızda Mirvarid xanım Dilbazi, Nigar xanım Rəfibəyli, Mədinə xanım Gülgün qadın incəliyinin, xanım zərifliyinin söz ifadəsi kimi ədəbiyyat tarixinə daxil olmuşlar. Mətbuatdan izlədiyim və şeirlərini böyük maraqla oxuduğum Fəridə xanım Hacıyevanın şeirləri, məhz qadın kimi düşünüb, qadın kimi yazmağın örnəyi kimi ədəbiyyatımıza gəlmişdir.

Bəlkə də ədəbiyyatda cins bölgüsü aparmaq doğru deyil. “Aslanın erkəyi, dişisi olmaz”, deyimi ilə xalqımız qəhrəmanlıq, mərdlik dəyərini cinsə ayırmağa qarşı olmuşdur.

Ancaq bir həqiqəti unutmaq olmaz ki, qadın həssaslığın, zərifliyin meyarıdır. Qadın səsi, qadın sözü, qadın sevgisi məhz qadına aiddir. Qadın təkrarsızlığı poetik dünya üçün də təkrarsızlıq potensialı deməkdir.

Fəridə xanımın müxtəlif mövzulu, müxtəlif məzmunlu və formalı şeirləri dünyaya qadın baxışının poetik ifadəsi kimi qiymətlidir. Səmimiyyət, təbii həyəcan, ana təmkini, bacı istiqanlılığı, vətəndaşlıq qüruru bu şeirlərin qanına-canına hopub.

Dərgahına qurban olum, əfəndim,
Hər daşına diz qoymağa izn ver,
İmanım sən, inancım sən, əfəndim,
Dərd versən də qəbulumdu, gizlin ver

("Əfəndim")

- poetik parçası nə qədər təbiidirsə:

Gəl yağışın altındaca qoşalaşaq.
Yağış yağsın.
Biz də elə yaşıllaşaq.
Bax beləcə,
pöhrələnsin
içimizdə,
min arzular.

("İlham pərim")

- misraları qəlbin dərinliklərində yaşayan duyğuları:

Dilin sözümə həsrət,
Dağım, düzümə həsrət,
Sözün düzünə həsrət,
Kömək ol, mənə, vətən.

("Vətən")

- kəlmələrində vətən, yurd sevgisi qubar, məhəbbət, ilham dolu bir ürəklə vəsf olunmuşdur.

Bacı-qardaş istəyi, məhəbbəti poeziyasız da dünyanın sübut olunmuş istəyi, məhəbbətidir. Şairə bu təbii məhəbbətə də ay işığına bənzər qəmli, qüssəli bir işıqla dilə gətirir.

Vallah, yetim qalan mənəm,
Hey gəzirəm tapammıram.
Qayğı dolu nəfəsini,
Bir kimsədə duyammıram.
("Gəl görüşək")

Bədii sözün böyüklüyü, ülviliyi ondadır ki, şairin kədərini, dərdini sən öz kədərin, dərdin bilirsən və o duyğuları şairlə birgə yaşayırsan.

Ağlamaqdan qəlpə-qəlpə
sınmışam,
Ağlamaram, mən də belə dəliyəm.
("Vətənsiz")

- misraları doğma vətəni düşmən tərəfindən işğal olunan qaçqın –köçkün əhval - ruhiyyəsini ifadə edir. Hər gün yuxusunda doğma çinarı, böyüdüyü evi, toz qonmuş qəmli yolları, yetim kəhrizin yetim sularını görən şairin dərdi, kədəri insanidir, insani olduğu qədər də mətindir, sərt və barışmazdır.

Ocaq ilk növbədə ananındır. Ocaq itkisi ilk növbədə ana faciəsidir. Şairə bu faciəni yalnız kədərin dili ilə vermir, ümid və inamla vətən həsrətini dilə gətirir. Fəridə xanımın şeirlərində Natəvanın Qarabağ ətirli nəfəsi duyulur. Bu nəfəs "Gözlərim yoluna bir iz salacaq", "Odum alovum yox bir közüm qalıb", "Ümmandayam, öz gəmim yox", "Bu qar da, şaxta da ömrün payıdı", "Razıyam ölüb, ölüb Mən yenidən

doğulam”...... misralarından oxucu ürəyinə axır, axıb getdiyi yerlərə gözəllik, inam, saflıq, səmimiyyət aparır.

İstər qadın poeziyası olsun, istərsə də kişi. Əsl poeziya ürək poeziyası, könül səsidir.

Bu səsi dünyamıza gətirən, dilimizdə canladıran Fəridə xanıma zərif duyğular üçün təşəkkür edir, ona həmişə qadın baxışına, qadın ürəyinə möhtac olan böyük poeziya yolunla yeni-yeni uğurlar diləyirik.

Kamil Vəli Nəriman oğlu,
Professor, filologiya elmləri doktoru

Nurlu xanımın işıq dünyası

Ölüb-qayıtmasam günahımdan keç... - qəribə deyilmi? Bu bircə misranın sehrinə düşüb olub-keçənləri çözələyə-çözələyə haralara gedib çıxmaq olurmuş. Bu bir misrada etiraf da var, üsyan da, kədər də var, inad da, arxayın-arxayın əl yelləyib getmək də var, halallıq almamış əbədiyyətə qədər uzanan yolun peşmançılığı da, ulu yaradana ərkyana irad da var, bir qadın taleyinin daşa toxunmuş nisgilli gileyi, göz yaşlarından islanmış kipriklərin həsrəti də... Beləcə bu misranın tilsimi ilə illərdən bəri sevib əzizlədiyim, qədir-qiymətini ürəyimdə göyərtdiyim, insanlığına, ədəb-ərkanına, dözümünə vurulduğum Fəridə xanımın ikinci kitabına, ön sözümə açar tapdığıma sevindim.

Şairlərin şeirləri özlərinə bənzəyir! Hər bir yaradıcı insan fikrindən, təxəyyülündən süzülən misraları qəlbinin süzgəcindən keçirir, hissləri, duyğuları ilə onu yoğurub-yapır və ağ səhifələrə köçürdüyü misralarda özünün obrazını cızır. Fəridənin şeirləri də onun özü kimi gözəl, zərif, utancaq, həyalı və qeyrətlidir, çünki Fəridə xanım torpağa, dünyaya böyük sevgi ilə yaşayan insandır.

- Ey oğul!
Sən kimsən?
- Türk oğlu türkəm!
- Əslin kim,

Soyun kim,
Hardan gəlmisən?
- Şamanam, Oğuzam,
Ərəm, Göytürkəm
Köküm uzaqlardan
Yol alıb gəlir,
Hər daşa möhürümü
Vurub gəlmişəm!

- deyir Fəridə xanım və bu misraların müəllifinin kişi qeyrətinə, qadın qüruruna, ana vüqarına heyran olursan, inanırsan ki, bu torpağın çökməyə, bu xalqın geriləməyə haqqı yoxdur, yağı əlində əsir qalan torpaqlarımızı unutsaq, tarix bir yana, heç allah da bizim günahlarımızdan keçməz, gələcək nəsillər yeddi arxa dönənimizə lənət yağdırar.

- Ey igid!
Sözün nə,
andın nə sənin?
- Elimi, obamı
geri almaqdı...
Sönən ocaqları
gur qalamaqdı...

Şairə xanım yaxşı bilir ki, azadlığa, səadətə gedən yol təkcə Azadlıq meydanının başgicəllədən ehtizazından, mitinq ehtirasından, kütlələrin şüurunu kütləşdirən eyforiyalardan ibarət deyil. Vətəndə o vaxt rahat yaşamaq olur ki, onun kəndində-şəhərində firavanlıq hökm sürsün, insanların insan kimi yaşamaq haqqı qorunsun. Bununçünsə, Azərbaycanın hər

bir vətəndaşının siyasi mənsubiyyətindən asılı olmayaraq sağlam fikrinə, xalqın, yurdun rifahına yönəlmiş sivil mübarizəsinə hörmətlə yanaşılmalıdır, əllər sıx birləşməli, ürəklər eyni ahəngdə köklənməlidir.

Hər kəlməm, hər sözüm dinim, mürvəti
Vətənə xor baxan, vətən töhməti
Yaman səpələnir el qənimәti
Əllər uzalıdı, bac dünyasıdı.

Haydı, haray salın, dağlar ucalsın,
İgidlər tanrımdan, yerdən güc alsın,
Bir vətən cəngisi qoy havalansın,
Meydan hasarlanıb qoç dünyasıdı.

Fəridə xanımın ikinci kitabına daxil edilmiş şeirlərin bir çoxu haqqında danışmaq, hər birini ayrılıqda təhlil etmək mümkündür, bu onun şair ömrünün göz önündə olan, hər birimizin hiss edə biləcəyi həqiqətlər, yaşantılardı.

Mənsə, Fəridə xanımı daha çox bir insan, ana, həyat yoldaşı, gəlin və bacı kimi sizə tanıtmaq istəyirəm. Biz yeniyetmə çağlarımızdan bir-birimizi tanıyırıq. Onun bütün həyatını, yaşantılarını, sevinc və əzablarını, uğurlarını da görmək imkanım olub.

Fəridə uğurlarını doğmaları sırasında mənimlə də bölüşüb, onun faciə və kədəri əzizləri qədər məni də sarsıdıb, kədərləndirib. Ulu tanrımız bəzən sevdiyi insanları dönə-dönə imtahana çəkir, sınaqdan keçirir. Fəridə də lap erkən ata-anasını, doğmalarını itirib. Amma yenə özündə təpər tapıb ayağa qalxıb, sınmayıb, əyilməyib. Ay parçası kimi iki övlad bəxş edib dünyaya, lap cavankən nənə olub, qaynanasının, qaynatasının qulluğunda durub, yorulub-usanmayıb, onların bir sözünü iki eləməyib.... Dara düşən hər kəsin köməyinə birinci yetib, öz ağrılarını unudub, başqasının dərdinə əlac axtarıb.

Sanki bu xöşbəxtliyini, əzabla yoğrulmuş bu səadətini də ona çox görüb tanrım.

Fəridənin bütün müvəfəqiyyətlərinə sevinən, yaradıcılıq şıltaqlığına dözən və onu dünyada hamımızdan çox sevən həyat yoldaşı Rövşənin vaxtsız vəfatı Fəridənin şeirlərinə nisgil, həsrət tonları əlavə etdi.

İlahi bu boyda bəlamı olar,
Meydanda qalmışam, gör necə təkəm,
Dərdin ağırlığı bir dəvə yükü,
Ağzımda böyüyür yediyim tikə...

Və sonra Fəridə xanım ilk şeirlər kitabını "Məni məndən alan dünya" adlandırmışdı. Bu ürəyədamma idi, ya taleyin qisməti bilmirəm. Bəlli olan budur ki, Fəridə xanım:

Bu dünyadan mən əlimi üzmüşəm,
Bu dünyayla haqq-hesabım qurtarıb.
Ötənlərə necə olub dözmüşəm,
Keçmiş ola, daha səbrim daralıb - deyir.

Ancaq biz Fəridəni sevən dostları ona, səbir, təmkin, tükənməz yaradıcılıq həvəsi arzulayırıq.

Fəridə xanım bilməmiş deyil ki, bu həyat da, bu ömür də şirin bir yuxudur. Bəlkə də nə vaxtsa, ayılanda biz tanrıya üz tutub:

Nə vaxtsa, nə vaxtsa
Mən də öləcəm!
Ölümə güc gəlib
Yenə güləcəm...
Nə deyim, nə deyim
Mən bilmirəm heç
Ölüb qayıtmasam,
Günahımdan keç...

təsəllisinə güvənirik. Ümidinin ömrü arzularına calansın, Fəridəm! Oxucularla yeni görüşün mübarək!

Telli Pənahqızı,
Jurnalist, şairə

Ömürdən səhifələr

Şuşa xanımlarından olan ana nənəmin anası Cavanşirova Xeyransabəyim

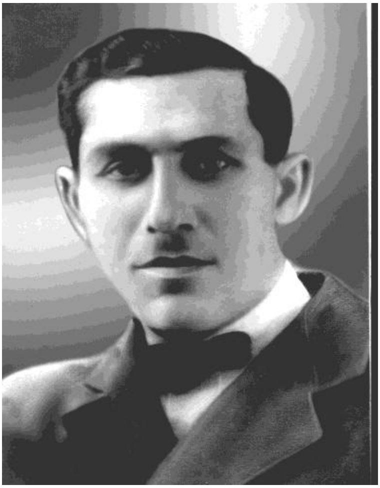

Anamın atası Minbaşiyev İskəndər bəy

Anamın anası Bikəbəyim

Atam Məcid, anam Bəşər xanım

Həyat yoldaşım Rövşən

Hacıyeva Fəridə (16-yaş)

Qardaşım Yusif və atam **Hacıyeva Fəridə (14-yaş)**

Ləyaqətli qadın, gözəl şairə

Fəridə Hacıyevanın adı ədəbi aləmə çoxdan və həm də çox yaxşı tanışdır. Fəridə Azərbaycanın çox güclü şairlər ordusunda layiqli yeri olan bir şairdir. Mən bu yazımda Fəridənin şairliyindən şeirlərindən danışmaq istəmirəm. Çünki, onun şeirlərini təhlil etmək , onlar haqda mükəmməl fikir söyləmək iqtidarında deyiləm. Bu haqda söz sərrafları öz dəyərli fikirlərini dəfələrlə söyləyiblər və elə oxuculara təqdim olunan bu kitabda da öz sözlərini deyiblər. Mən Fəridəni oxuculara bir insan, bir qadın, bir şəxsiyyət kimi tanıtmaq istəyirəm. Əslində Fəridənin şeirlərindən onun özü, qəlbi, öz xarakteri boylanır. Həssas oxucu Fəridənin kimliyini o an anlaya bilər. Fəridə Sumqayıt şəhərində müəllim ailəsində dünyaya gəlib. Əsli-kökü isə ulu Qarabağa, bu gün həsrətlə anılan Qubadlıya bağlıdır. Bəlkə Qarabağ dərdinə odlu yanğı elə bundan irəli gəlir. Qanla keçən bu təəssübkeşlik hissi, ağrı bütün yaradıcılığı boyu açıq-aşkar hiss olunur. Fəridənin valideynləri sözün əsl mənasında ziyalı vətəndaş olublar. Mən onun valideynlərini görməmişəm, amma Fəridənin aldığı tərbiyə onların simasını çox gözəl əks etdirir.

Kim nə deyir-desin, ilkin ailə tərbiyəsi insan xarakterinin formalaşmasında, bütün həyat yaşantısında özünü göstərir və böyük rol oynayır.

Fəridə xanım 1971-ci ildə K.Krupskaya adına kitabxanaçılıq texnikumunu, 1976-cı ildə isə Azərbaycan Dövlət İncəsənət Universitetini bitirib. 1983-cü ildə Respublika Aşıqlar Birliyində metodist, folklor şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışıb. O zamanlar Fəridə artıq tanınan şair idi. Şeirləri dövri mətbuatdan, televiziya verilişlərindən oxuculara yaxşı tanış idi.

Hal-hazırda Fəridə milli-mənəvi sərvətimiz olan M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının dövri-

mətbuat bölməsinə rəhbərlik edir. Mən indi Fəridə xanımla həmkaram, iş yoldaşıyam. O öz işini sevən, ona məsuliyyətlə yanaşan bir vətəndaşdır.

Fəridə xanımın üç pyesi Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən qəbul olunmuşdur. Onun şeirlərinə gözəl bəstəkarımız mərhum Süleyman Ələsgərov böyük qiymət vermiş, mahnı bəstələmişdir. "Aşıq Pəri" adlı şeirinə Sevda İbrahimova mahnı bəstələmişdir. Fəridənin şeirləri həm də qardaş Türkiyədə çap olunur. Müxtəlif illərdə poeziya almanaxı "Azərbaycan harayı" adlı toplularda Fəridənin silsilə şeirləri çap olunmuşdur. İlk kitab isə 1998-ci ildə "Məni məndən alan dünya" adı ilə çap olundu. 2000-ci ildə "Dünyama qovuşacağam" adlı şeirlər kitabı, 2001-ci ildə isə görkəmli Rumın şairi Mixay Emineskonun şeirlərinin tərcüməsində "Ulduzlardan pay istərəm" adlı kitabı çap olunmuşdur. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü olan Fəridə xanım həm də fəal ictimaiyyətçidir. Azərbaycan Rumıniya Mədəni Əlaqələr Birliyinin üzvü, "Şam" ədəbi məclisinin, "Məhsəti" şairlər məclisinin, "Aşıq Pəri" məclisinin ilk üzvlərindən biri olub. Fəridə xanım gözəl şair olduğu kimi, həm də gözəl dost, gözəl insandır. Qayğıkeş ana, səliqəli sahibə, mehriban, bir az da ciddi nənədi. Vaxtsiz itirdiyi Rövşən müəllimə sədaqətli ömür-gün yoldaşı olan Fəridə xanım iki ağıllı, savadlı, ləyaqətli övlad yetişdirib cəmiyyətə vermişdir. Nənə sevincinin xoşbəxtliyini yaşayan Fəridəyə daha böyük sevinclər arzulayıram.

Mən bütün azərbaycan qadınlarında görmək istədiyim, arzuladığım bir xüsusiyyəti Fəridədə görürəm və fəxr edirəm. Bu da bütün milli- mənəvi, etik normaları özündə cəmləşdirən ləyaqətdir. Mən onu ləyaqətli bir insan kimi tanıyram və sevirəm. Məncə ləyaqət hissi hamıda olmalıdır. Ələlxüsus qadınlarda. Qadın cəmiyyətin güzgüsü, mənəvi dəyərlərin əsas dayışıcısıdır. Milli-mənəvi dəyərləri özündə yaşadan hər kəs

millətin baş ucalığıdır. Məhz Fəridə xanım öz xalqına, vətəninə, ailəsinə başucalığı gətirən bir vətəndaş şairdir. Onun indi öz oxucularına təqdim etdiyi “Göylər pənahım mənim” kitabının seviləcəyinə və Fəridəyə yeni bir başucalığı gətirəcəyinə əminəm. Sənə cansağlığı və yeni yaradıcılq uğurları arzulayıram, bacım.

Xuraman İsmayılova,
Əməkdar mədəniyyət işçisi, şairə

Onun şeirləri saf, təmiz duyğularla pıçıldayan, bəzən isə haray qoparan iç dünyasının yaşantılarıdır. Onun Vətən sevgisində isə daxili təlatüm, azadlığa, səadətə bir şağırış səslənir.

Mina Rəşid,
Jurnaliast, şair,
Yazıçılar Birliyinin üzvü.

I. ƏSƏRLƏRİ

Kitablar

1998

1. Məni məndən alan dünya [Mətn]: [şeirlər və poemalar] /F. Hacıyeva; ön söz: Ə.Cəfərzadə.- Bakı: Səda, 1998.-176 s.

Kitabın içindəkilər: Ön söz; Qəm adlı dünyanı almışam yoxsa; Bəlkə onda; Gözüm baxır kor olmağa; İnsaf ver, allah; Qırmızı qərənfil; Yatmışdım ayılmışam; Ulduzlar yerə enib; Ay ellər; Nəyimə gərəkdi; Könlüm susub; Neyləyim; Yaman dəydin daşa sən; Halal olsun; Könül yaman susub; Uzaqlardan gəlmişəm; Mən də yol gedirəm; Bu dünya düzəlsə; Şükür bu günə; Xocalım hey; Yalan cövlan eyləyir; «Mən» dən dönürəm; Dünyam; Sözümü deməliyəm; Allah, qoru; Qəribəyəm; Haqqın dili kəsilir; Seçəsiyəm-seçəsi; Həsrətin daşını tökmüşük daha; Neyləyim; Varlı həyatin qarnı tox itləri; Tərsə düşüb işlərim; Məni məndən alan dünya; Oralıyam, oralı; Ağlaram; Yoxsa; Kamran balam; Bu dünya; Duyğularım; Alatau dağları; İnsan oğlu; Sözüm qalmayıb; Odam, sönmərəm; Yanan da sən, yaman da sən; Talandı; Ötən ötdü; Ucu kələfli dünya; Meydan mənimdi; Anam, vay demə, vay demə; Dərdim dərddi; Od var; Çatan deyil; Məhv edəydik; Ayrılıqdan az danışın; 45-in qatarları; Oğul verin; Bu yollar ömrümün ağır karvanı; Ata lay-lay çalır; Körpən səni gözləyir; Sən yoxsan; Gələcək anam; İncilər düzər; Sözümdə; Yada qalır; Duymayana nə deyim; Gəncliyim; Mən insanam; Yaman olur; Olaydı; Analar qocalanda; Taleh əllə qurulmur; Belə doğulmuşam; Könlüm mənim; Öz-özümdən küsmüşəm; Mən buyam; Kədər varmı çatası; Nədənsə; Analaşdı bu torpaq; Ömür elə gödəkdir ki; Bilmirəm; Qocalar; Taleyimə yazıla; İzi

görünməz; Dəydi qəlbimə; İtən gənclik; Yol üstəyəm; Elba çayı; Sorağındayam; Yenə payız havasına düşüb könül; Nə yaxşı ki, varsınız dostlar; Bu dünya, ulu dünya; Elə bil; Kövrəlmişəm; Ömrə yaş istərəm; Gör nə uzaq düşübdü; Ölməzliyə ucaldın; Nələr gedib ömürdən; Ocaq başı; Ya qismət; Ömürdən pay istəmə; Nəğməm mənə həyan dur; Mən nə deyim; Səs verin siz də; Qapını açın; Beləcə doğulmuşam mən; Qəm badəsin içən oldun; Baş dəydi; Belə yazıb; Daşlaşmışam; Neyləyim; Həyan dursun; Məni qınamayın; Yanar odam mən; Dünəndə qaldı; Bir ağı yüz qarası; Bayram axşamı; Bu nə gəliş, gedişdi; Mən gələndə; Üzə bimirəm; Yazma ömrümə; Ölümə məhkum olunanlar; Qorxuram; Meşə qəbiristanlığı; Soran oldu yaşımı; Axan su, lilli olmaz; İlahi kömək ol, bu gecə; Nələrə sədd çəkdim, nələrdən qaçdım; Oğuldu oğlum; Gözlərinə baxdım gülüm; Mübarək; Atam dedi; Mənim oğlum; Şair qardaşım Akif Səmədə; Ürəklərdə qalanımsan, qalanım; Məmməd Arazım; Qonağıydım o yurdun; Oğluma; Ürəyim mənim; Ay ana; Könül qızım; Nəvəm dil açıb; Mehribanım; Bayatılar; Deyirlər; Ustad Şəhriyar; «Heydərbaba»; Bu gündə; İnsan; Qoca miskər; Deyil; Körpü; Türk qardaşıma; Aşıq Pəri; Səməd Vurğunum mənim; Saraya bax; Ağrılı dünyadan sovuşan mənəm; Yeni ilin astanasında; Yeni ilin mübarək; Bəxtəvərəm mən necə; Ömür payı; Bağda bir gecəm; Ömrümün bir anı; Ötən ömür; Nəsə itibdi; Bu gecə; Sazlı-sözlü dünyam mənim; Bu ocaqda qalansın; Ömürün payızı; İncilər düzər; Sərt şilləyə dönüb külək; Gəncliyim; Dünəndə qaldı; Torpaqdadı qismətim; Xoş gördük; Hanı mənim hay verənim; Bağda; Yollar, yolum ol mənim; Bu ilim; Meşədə; Keçəm; Gəlmişəm; Yeni il; Mənim kəndim; Vətənim mənim; Xəzərim, ay Xəzərim; Durnalar; Dağ kəndi; Asta apar; Qızıl zəmi- qızıl dəniz; Hünərdir; Kəklik gördüm; Gözün aydın Qobustanım; Zəmilər biçiləndə; Sənli-mən; İlk sevgi; Payız gəlir; Yaraşır; Bahar gəlir elimə; Dağlar; Bağda mənzərə;

Dalğalar; Daşa dönmüş Qobustanım; Gecələr; Tələsməyək; Varam mən; Bir qoca yaşayır; Aşıq düşüb; Payızım; Payız gəlir; Bu günüm; Çərşənbə axşamı; Gözəlliyə qarışım; Necədir; Kövrək qəlbim talan olar; Qəlbim buz baltası; Bəxtəvərəm; Ya var ol, ya yox ol; Nə sən günahkarsan, nə mən bilirəm; Elə darıxmışam; Sənsizlik; Necə deyim; Sənsən; Bu günüm; Qubar oldum; Sevincə dön; Fərəhim gedən gündən; Döz görək; Gün aydın; Daha incitmərəm səni; Gözəl; Qoyma bircə inciyim; Qoşa kölgə; Sən; O gündə; Bu gün görünməzəm; Deyirsən; Səssizlik; Sənsiz; Gözəl; Düşünürəm; Qərarım kəsilib; Taleyimlə üzbəüz, qismətimlə yanaşı; Düşmüsən; Günümə bax; Məndən incimə; Dağım olar; Gəlməsən; Nə biləsən; Döyün ey ürəyim; Gəl ömrümə; Bu dünyaya göz açannan; Bağışla; Pisəm bilirəm; Harda qalmısan; Dözüm qalmayıb; Talan olar; Özüm də bilmirəm; Deyirsən şeir yaz; Bu gün bəxtəvərəm; Gecə sənsiz, mən tənha; Nə yaxşı ki, beləsən; Ucuzluğa çatmışam; Könül gərəkdi; Qan damar; Bu yollar, yorubdu məni; Bu da belə görüşdü; Dünyam pərən-pərən; Dünyam susub; Harayıma çatan kim; Sənsiz, sənli oldum; Çiçəklər; Qəribsəmə könül; Nə yaxşı ki, tək qalmışam; Təki gəl, gözlərəm; Duy məni bir az; Gəl, doğulaq yenidən; Sənnən incimişəm; Demərəm daha; Yollar yorğunu; Bu gecə; Kimsəyə əl açmıram; Bu soyuqluq; Hanı bir baxıcı, baxtıma baxa; Başqalaşmışam; Gözləyəcəm; Yol üstədi, təkəri yox. ***Poemalar***: Atamı yada saldım; Natalya; Könül.

2000

2. Dünyama qovuşacağam [Mətn]: [şeirlər və pyeslər] /F.Hacıyeva; red.V.Yusifli.- Bakı: Nağıl evi, 2000.- 414 s.

Kitabın içindəkilər: Nurlu xanımın işıq dünyası. ***İnsan, sözüm sənədi***: Türküm mənim; Ey oğul... sən kimsən; Bizi çəkdin

sınağa; Hazır olaq hər savaşa; Qərib vətən; Salamlaşıram; O qanlı gecə; Əsl təbibsən; Dayım oğlu; Ölən yox, dirilən yox; İnsan ol; Anam vətən; Umudum yox; Bir həsrət yanğısı qəribliyində; Bilirəm nə vaxtsa...; Kitabxanam, elm ocağım; Qamçısı yaman; Azadlıq meydanı; Meydan hasarlanıb, qoç dünyasıdı; Gözü yumub, toru atdın. ***Dünyama qovuçacam***: Dünyama qovuşacam; Bir şeir yazacam; Deyəcəyəm, sözüm nədi; Könül; Bu gecə; Bu da ömür, bu da gün; Üzüyün yox olmuş qaşıyam, allah; Varıymış görəcəyim; Ünvanım göydü, göy mənim; Mən nələr oxudum; Gəl məni götür; Yazın nəfəsi; Olardım; Oyna, a könlüm, oyna; Sən quluna kömək ol; Tanrım, mənə kömək ol; Yorulub allah; Sən demə; Mən baş götürürəm, o da daş atır; Bu payız havası; Ay da çıxıb gecə yarı. ***Elə bil ayrılıq qorxusu gəlir:*** Bəxti kəm olan mənəm; Bu yağış; Sənsizlik; Nə olar qayıt gəl; Neyləyim, səninlə ölməmişəm mən; Bir mən bildim; Bağışla əzizim; Qara çəkilib; Qəribsəyib qalmışam; Bəlkə elə yuxuymuş; Nə deyim; Küsüm yenə barışım; Sənə qurban gedərdim; Sənsiz; Ölüb qayıtmasam günahımdan keç; Ölüm, sənlə dirilim. ***Ürəyini oxudum:*** Əzizim; Mənəm; Oğul dağı; Yalandı; Gəlib ayrılıq dəmi; Dözmürəm bu hala; Nə gözəl; Nəğmələrim; Cənublu qızıyam; Bu dünya bir oyun; Kəklik gördüm; Sevgimiz adiləşər; Qəribsəyib, bir sazım; Dağlar; Anam, məni yaradan sən; Gəl oğlum; Baş örtüyü, kələğayım; Ürəyini oxudum; Fatimeyi-Zəhradı; Gedirəm daha; Bu qədərmiş mənimki...; Halım hal deyil; Göz açıb gördüm ki...; Göz-görəsi, ölürəm; Qonşumuza gəlin köçür; Gözlərimdə yaşıymış; İncimə; Ruhum təzələnir; Bir qırıq sevincim, gözə dəyməsin; Bunu bilirsən; Ətirlənim; Öyən ha deyil; Nəyimə gərəkdi. ***Bayatılar, rübai və dördlüklər:*** İtən yuxular; Qızım Zöhrəyə; Axtar, tap məni; Balam böyüyür; Qaranquş yuva qurur; Puçurlayır ağaclar; Ay balalar; Qayğıkeş qız; Böyük qızam; Günay; Xəstələnmə hələ sən; Şeytan qız; Anam görməsin; Balaca qız; Gecə ulduza baxdım; Nənəsi, ay nənəsi. ***Pyeslər:*** İtirilən yurd yeri; Gül açan xatirələr; Səs, nəfəs və doğmalıq.

2003

3. Göylər pənahım mənim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva; red. V. Yusifli.- Bakı: Adiloğlu, 2003.- 150 s.

Kitabın içindəkilər: Kövrək duyğular, zərif hisslər; Təmizlik və gözəllik poeziyası; Ləyaqətli qadın, gözəl şair; Vətən; Vətəni sevin; Məni qorxudan; A çadır şəhərciyim; Qaçqınam; Qəm görürəm; Nigaran gedirəm; Bu gecə; Köçən deyiləm; Qaçacağam; Bu gecə; Sözüm dən-dən; Dünyam mənim; İstanbulum; Qəriblikdə; Mərmərə dənizi; Xlor var, xlor; Ay Nəsimi; Vətənsiz; Kövrəldim; Bu dünya; Aranızdan köçən mənəm; İtib mizan-tərəzi; Dərgahına gəlmişəm; Yalanıymış; Dözüm də mənim; Bu gecə; Məni dindirən olmasın; Gəl, oğlum; Bu gün zikr eləmək düşüb könlümə; Tanrım, hünər ver mənə; Bu gündən; Ac dünyada tox mənəm; Ölən var; Mən gedirəm ölməyə; Yoxuymuşam; Mən yorulmuşam; Üzüm o yanadı; Bu günə dəymə; Göylərdən baxacam; Tənhalıq; Ay Allah; Oyunçu deyiləm; Göy üzündə; Küskünəm; Qoruyacam mən; Bu ömür ötəri; Dərd içində üzəm, üzəm; Ramazan; Əfəndim; Əsri yarılamışam; Heç şair olmamışam; Nəzrinim; Öz baxışın var; Qədəmin mübarək; Könlümün nəğməsiyəm; Bu da qismətimiz; Bənövşəm; Qəmdən biçib; Bu harasıdı; Kilidini açmıram; İnsanları sevərdim; Bəs niyə inciyik; Gələsi deyil; İstəsən; Bu payız; Nə yaxşı; Sev məni; Ağırdı mənə; Məni küsdürmə; Sevgimiz; Dünyadan itmişəm; Qorxudur məni; Sən yoxsan; Günahkar özüməm; Dünya sənə dar gəlir; Barışan deyil; Sənsiz; Belə dərd olmazdı; Yarın yaman dil açıb; Gəl görüşək; Səsimə səs ver, gəl; Qəmim ələnəsi; Küsmüşəm; Ölmüşəm gülüm; Bu yer üzündə; Sənsizləmişəm; Dərdimi deyəcəyəm; Səni kimdən sorum; Mənimsən, mənim; Göylərdə görün; Közərən deyil; Kövrəyəm indi; Sənsiz keçəcək; Bu günüm nəsdədi; Sənsiz qalacaq; Sənsizəm; Köməyin gərək; Nə deyim; Qınamayın; Ruhum qapanıb; Yuxuymuş demə; İlahi kömək ol; Sən baxdın; Mən də

beləyəm; Sən gəldin; Tanrım, qınama məni; İlahilər; İlham pərim; Dillənir; Dördlüklər; Bayatılar.

2004

4. Bağışla, Vətən, bağışla [Mətn]: [şeirlər və pyeslər] /F.Hacıyeva; red. E.Fərruxzadə.- Bakı: Adiloğlu, 2004.- 218 s.

Kitabın içindəkilər: Vətənə bağlı poeziya; Müəllifdən; Bağışla, vətən, bağışla; Şəhidliyə qovuşaq; Xocalı gedən gündən; Torpağımız alınsa; Elim hey; Dünya düzəlməsə; Canım vətən; Qarabağ; İnsanlardan küsürəm; Göylərdən baxacam; Bəlkə onda; Ay ellər; Xocalım hey; Yalan cövlan eyləyir; Gözüm baxır, kor olmağa; İnsaf ver, allah; Qırmızı qərənfil; Yatmışdım, ayılmışam; Nəyimə gərəkdi; Yaman dəydin daşa sən; Halal olsun; Könül yaman susub; Bu dünya düzəlsə; Şükür bu günə; «Mən» dən dönürəm; Dünyam; Haqqın dili kəsilir; Seçəsiyəm, seçəsi; Həsrətin daşını tökmüşük daha; Neyləyim; Varlı həyətin qarnı tox itləri; Tərsə düşüb işlərim; Məni məndən alan dünya; Oralıyam, oralı; Ağlaram; Bu dünya; Duyğularım; İnsan oğlu; Gözüm qalmayıb; Odam, sönmərəm; Yanan da sən, yaman da sən; Talandı; Ötən ötdü; Ucu kələfli dünya; Meydan mənimdi; Anam, vay demə, vay demə; Dərdim dərddi; Od var; Çatan deyil; Məhv edəydik; Oğul verin; Analaşdı bu torpaq; Ya qismət; Nəğməm, mənə həyan dur; Bu ocaqda qalansın; Yol üstədi, təkəri yox; Türküm mənim; Ey oğul... sən kimsən; Bizi çəkdin sınağa; Hazır olaq hər savaşa; Qərib vətən; O qanlı gecə; Ölən yox, dirilən yox; İnsan ol; Anam vətən; Ümidim yox; Qamçısı yaman; Azadlıq meydanı; Meydan hasarlanıb, qoç dünyasıdı; Göz yumub, toru atdın; Dünyama qovuşacam; Deyəcəyəm, sözüm nədi; Oyna, a könül, oyna; Tanrım, mənə kömək ol; Tanrımda əllərimdən yorulub, allah; Vətən; Vətəni sevin; Məni qorxudan; A çadır şəhərciyim; Qaçqınam; Qəmi görürəm; Nigaran gedirəm; Bu gecə; Sözüm dən-dən; Dünyam mənim; Qəriblikdə; Xlor var, xlor; Ay Nəsimi; Bu dünya; Aranızdan köçən mənəm; İtib mizan-tərəzi; Yalanıymış; Tanrım, hünər ver mənə; Bu gündən; Mən gedirəm ölməyə; Bu harasıdı; Kilidini açmıram; Sevgililər günündə;

Dünyanın üzü bilinməz; Son qoyular həyəcanıma; Mənə güləyən demə; Yollar yarıda; Vətən, sənə qurbanam; Fərizə, İlham sevgisi; Küskün düşmüşəm; Haqqa səs verək; Kömək ol; Ölüm-itimli dünya; Kim qoruyacaq; Qərib yolçuyam; Oğul doğuldu; Mən hazıram ölməyə; Görüşəcəm; Dördlüklər; Bayatılar; İtirilən yurd yeri (pyes).

2006

5. Qaytaram tanrı sevgisin [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva; red. E.Fərruxzadə.- Bakı: Adiloğlu, 2006.- 253s.

Kitabın içindəkilər: Mərifət, həqiqət və yeni şeir axtarışında. ***Niyyətim xoş biçimdə:*** Sevgi gəzirəm; Adını çəkməyə bir ney istərəm; Niyyətim xoş biçimdə; Ulduzlar yerə enib; Bu bahar; Yağış yağır; Tanrı payımı almasam; Ay yorğun; Dünyam sirli-sehirlidi; Bu gül; Ney səsinə dönmüşəm mən; Hara yön alım, çəkilim; Yol gedirəm; Nələr düşür yadıma; Görüşəcəm; Ya rəbb, sənə sığınıram; Uzaqlardan gəlmişəm; Razıyam; Mən də yol gedirəm; Mənə güləyən demə; Görən sonu nə?; Beləcə günləri verəcəm bada; Yolun haradı; Yolum oradı; Könlümün ağrısı; Gözüm baxır kor olmağa; Ömrümü sürəcəm; Ölüm-itimli dünya; Nağıl dünyam dağılmış; Bu sənsən; Sənə kim yar olacaq?; Arzuma yetir məni; Allahım; Bunu yəqin bilmişəm; Arzular; Gəl, evimin dirəyi; O zirvəni aşan mən; Getdiyim yol nəsədi. ***Gedəcəm nə vaxtsa payıza həsrət:*** Bəxtəvərik, bəxtəvər; Donmuş məhəbbət; Bir körpə doğuldu; Ürəyə dən düşüb; Düşüb qəsdimə; Xoş günlərə qatılaq; Ad günün mübarək; Tilsimi açın; Məni duyan var; Səninəm; Fərəhim gedən gündən; Sənə bağlı; Tanrım; Hara yığışım; Sənə dönəcəm; Nə bilim; Bir də görəcəksən; Varlığımda qalanmış; Sənin gözlərin; Göyləri sevindirəcəm; Yoxam; Sənsizəm; Yolum yarıdı; Yanılmışam; Çaşıb qalmışam; Dayıma; Kimsəyə əl açmıram; Gəl doğulaq yenidən; Gözəl; Bu gün görünməzəm; O gündə; Sənsizlik; Məni qınamayın; Qocalığımda; Ətirlənim; Harada axtarım; Görüşmüşük; Göylərdə doğulacam; Nəvəm yol gəlir hələ; Gözləmişəm; Ağrı yarama düşübdü; Döz deyəcəyəm; Bizi tərk edir; Sevgililər günündə; Bu dünya; Yetim

evi; Elə soyuqdu mənə; Ömrün astanasında; Haraya tələsirəm; Gedəcəyəm bəlkə də; Onlar varsa, mən də varam; Qoparır məni; Ömrümün qürub çağıdı; Baş açmadım; O günlər; Sevindir; Yoxluğun; Bu gecə; Sənin gözlərin; Şeirlər; Mən nə deyim; Bu nə ömür, bu nə gün; Daşlaşmışam; Öz umacağım; Dünya düzəlməsə; Ürəyimdən keç; Bir mənəm, bir dünyam; Talan var yer üzündə; Bu dünya; Kölgənnən qorxdun; Əzizim Züleyxa xala; Üzüm güləcək; Batır ürəyimə ox kimi; Hamı orda görüşəcək; Mən hazıram ölməyə; Könlümə yaz düşübdü; Yol üstədi, təkəri yox; Qəribəyəm; Bir də görəcəklər; Ömrümə yazdı; Allah gözəldi axırım; Küskün düşmüşəm. ***Təbiətlə üz-üzə:*** Bu qış; Yazın gəlişi; Səni görüncə; Bu yayın havası; Loğmanıdır könlümün; Gəlsin; Soyuqluqdan içmək olmaz; Vurulmuşam bu yurda; Nabran lövhələri; Yolçuyam giriş mənim; Deyişirik söz-sözə; Ulduz-ulduz gül açır; Gedən getdi; Dözən olacam; O günlər yamanca yadıma düşür; Gecələr; Bu leysan yağışı; Qoyma könlüm təntisin; İtən deyiləm; Sirrimi açmağa; Bu gecə tilsimə düşmüşəm; Bu yaz; Gecələrin nağıl dolu dünyası. ***Torpağımız alınsa:*** Torpağımız alınsa; Biz hazırıq savaşa; Bu zaman; Xarı bülbül; Məni qorxudan; Canım vətən; Laçında qaldı, Laçında; Elim hey; Bağışla deyəcəm, bağışla; Yoxa çıxıbdı; Oğul doğuldu; Nağıllardan qorxulu; Qarabağ; İnsanlardan küsürəm; Dünyanın üzü bilinməz; Vətən, sənə qurbanam; İnsanlar doğulsun; Kəsəm, doğrayam; Sözümlə bir; Şəhidliyə qovuşaq; Toy ola Xocahanda; Yollar yarıdı; Kömək ol; Xocalı gedən gündən; Fərizə, İlham sevgisi; Köklə aşıq, köklə sazı; Son qoyular həyəcanıma; Dədəmiz Qorqud; Qərib yolçuyam; Kim qoruyacaq; Haqqa səs verək; Ürəyimdən gəlib keçər; Nə olaydı. ***Dördlüklər, ikiliklər, və bayatılar:*** Dördlüklər; İkiliklər; Bayatılar.

2010

6. Hu, Mevlam hu... [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva; red. N.Şahbazova.- Bakı: Adiloğlu, 2010.- 287 s.

Kitabın içindəkilər: Əlvan sətirlər; Celaleddin Ruminin izi ilə; Mevlana zirvəsi. ***Hu, Mevlam hu:*** Min-min könül oyanır; Ordasan ağam, biləcəm; Üzə güldü əməlim; Yol açdım; Qəlbimə inci düzəcəm; “Hu” deyəcəm; Əlvida demirəm; Səma rəqsi; Ziyarətə gəlmişəm; Dərgahına gəlmişəm; Ney; Dünyam təzələnir; Bu incini düzəm-düzəm; Qırmızıda qara gördüm; Bu gecə; Məni dindirən olmasın; Fatimeyi Zəhradı; Düşüb könlüm; Tanrım; Tanrım hünər ver mənə; Allahım; Gözüm baxır kor olmağa; Uzaqlardan gəlmişəm; Sevgi gəzirəm; Ac dünyada tox mənəm; Yoxam; Quş oldum; Yazıq olmuşam; Ay yorğun; Hecə sürmüşəm; Dünyamda qalacam; Ucu kələfli dünya; Ömrü belə sürürəm; Mən gedirəm; Sözüm bitib; Gözəllik qurum; Könlüm mənim bələdçim; Bu qış; Qəm gəzirdim; Əridim gül ətrinə; Dolanıram dünyanı; Sirlə dolu tapmacam; Nəvəm; Yarı yolda qalmışam; Uduzdum; Sözümün kəsəri bitib; Hakimi mən; Günüm yox; Gec deyil ki; Gedirəm; Şükür bu günə; Yox eylə; Payızdan qışa gedirəm; Könlüm durulsun; Ağlayan deyiləm; Nə qədər rahatam; Dəniz və mən;Tilsiminə düşmüşəm; Adını çəkməyə bir ney istərəm; Niyyətim xoş biçimdə; Tanrı payımı almasam; Dünyam sirli-sehirlidi; Bu gül; Ney səsinə dönmüşəm mən; Bilmirəm hara çəkilib; Yol gedirəm; Ya rəbb, sənə sığınıram; Razıyam; Görən sonu nə; Beləcə günləri verəcəm bada; Yolun haradı; Arzuma yetir məni; Bunu yəqin bilmişəm; Kimsəyə əl açmıram; Allah gözəldi axırım; Göylərə deyəcəm bildiklərimi; Gözəlliyə güvənsin; Qızılgülüm; Hamı orda görüşəcək. ***Özümlə söhbət:*** Ağlayıram gülə; Xocalım; Gülə bilmirəm; Əlacsızdı dəyməyin; “Nəfəs” kitabını aldım; Yeni “Modern şeirlər”; Gülə bilmirəm; Yazıq olmuşam; Əyilmişəm; Keçən günlər; Sözüm silinib; Varlığım şərdən yox olsun; Dolanmağa hünər gərək; Dinməyəm; Sabahım şirin açıla; Sakit otaq; Keçəmmərəm öz sözümdən; Adiləşdi həyəcanım; Qışa çatmışam; Tamella xanım; Yaş üstünə yaş gəlib; Qınayan olmasın; Vida anı; Görünmürsən; Bu qismətə mən nə deyim; Özümü öyə-öyə; Boynu bükük bənövşəyəm; Bu gündən; Sərsəriyəm; Fani dünya; Nikbin ol; Elə yorulmuşam; Könlümü duymasan; Dənizin sahilində; Saçlarıma dən düşdü; Dedilər; Nə yaxşı ki, varsan, var; Yaz gəlib; Yağış yağır; Ağaclar çiçəkləyib; Güldün; Baxışların;

Ömrün xəzan vaxtında; Tövbə edən insan; Sənə yer salmışam; İnsanlıq bəxş edəm; Ağırdan ağır; Tar çalınanda; O günlər; Maestro Ceyhuna; Yadlaşdıq; Getmisən; Çıxdın qarşıma; Güləmail; Mənəm dünyayla barışan; Düşdüm; Dünyama yaraşıq; Bu payız başqa payızdı; Seçə bilmirəm; Dost görüşü; Əziz dayım; Bír yar sevdim; Yox olub gedib; Vətən dərdi; Milli kitabxanam; Söz qalıb; Bu insanlar; Ulduzlar yerə enib; Bu bahar; Sənə kim yar olacaq; Ömrümə yazdı; Qanım qaradı; Gözəllik müjdəsisən; Bir şahlıq quşuyam; Anaların anası; Məni çaşdırır; Tilsimə düşmüşəm; Söz yarasıdı; Girəm mələk donuna; Dözən mənəm; Nə ocaq var, nə külü; Bu payız gecəsi; Bir yaş da gəldi; Mənim nəvəm; Payız; Bu dünyanı sevirəm; Düzlüyüm məni yıxdı; Qaçqınam. ***Gözəlliyin işində:*** Yazın gəlişi; Gəlsin; Elə dünyamda qalacam; Yayda yağış; Bu payız; Doymadım; Yeni ilim; Bu bahar bir gözəldi; Arzularım; Gözəlliyin içində; "Qax"dı, Qax; Bu payız, başqa payızdı; Bağda. ***Dördlüklər:*** Gözlərim yolları gəzir, dolanır; Əlimi göyə uzatdım; Neyin sehrinə düşmüşəm; Ney ağlatdı için-için; Neyim sirli bir xudadı; Dərdin ağırlığından; Harın üzlər düz üzümə qayıdır; İçimdə təlatüm, bir hay, bir haray; Gecə yarı, fikrim qarmaqarışıq; Ərənlərim hu... dedim; Ayrıldım dünyanın qeylü-qalından; Neyləyim, bu dünya mənə dardı, dar; Nataraz adama rast gəldim yenə; Sabahım xoş gördük, xoş gördük səni; Bu dünyaya yadam özüm; Bağçada gül qoxuyur; Mənəm sözü qəribsəmiş; Baharın müjdəsi güldü, çiçəkdi; Ömrümün ahıl vaxtında; Naşı sözlər məni məndən yox edir; Ürəyimə od ələndi; Arandan dağa yol açdım; Gedər gəlməzə düşmüşəm; Yer də, göy də mənə yaxın; Havam çatmır, sıxıldım; Göydən imdad diləyəcəm; Gül dərdim könlümə yaxın; Əl atmışdım yaxşılığa; Dediklərim boyatıyıb; Dağlar! Mənə hay verin; Tənhalaşıb qalmışam; Umacağım yox daha; Bu dünya gözümdə oyun-oyuncaq; Gözümdən yuxu çəkilib; Mənə baxan bəxtəvərlik oxudu; Bir anlıq səadət əsrə bərabər; Üzümə sabah açılıb; Yollar məni yoran deyil; Hər nə varsa mat qalmışam; Əlimə bir damla düşdü; Gecə yarı, yuxum yox; Bu dünyada mələk gəzdim; Kaş, o günlər olaydı; Sandım ki, bu dünya bir cənnətdi gözümdə; Doqquz ay bətnimdə bəslədim; Bir nadan sözündən uçundum; Hünər yox dərdimi çəkməyə; Acıyıram bu dövrana, bu günə; Gözümün nuru azalıb; İnsanlığı uca tutdum; Az qaldım azam yolumu;

Keçmişlərə yol salacam; Ay özümə bələd canım; Gecə yarı, ay da düşüb könlümə; Yaz da gəlib, gül də açıb, çiçək də; Sonsuzluğa çatammaram; Dərdimi necə çəkim; Bayatılar.

Ömürdən səhifələr

Fəridə Hacıyevanın Yazıçılar Birliyində 60-illik yubileyi

Fəlsəfə elməri doktoru, jurnalist, yazıçı Natavan Dəmirçioğlu çıxış edərkən

Atatürk mərkəzinin əməkdaşı şair Əkbər Qoşalı çıxış edərkən

Yazıçılar birliyində 60-illik yubileydən

Oğlum Sənan, Zümrüd xanım, jurnalist Natella xanım, bacım Xuraman xanım, qudam Sevda xanım

60-illik yubileydə dostlarla birlikdə

Konyada oğlum Sənanla

Qızım Zöhrə və kürəkənim Rauf

60-illik yubileydən tanınmış həkim, xalam oğlu Babək Sadıxov, tanınmış hüquqşünas, dayım oğlu Adil Minbaşı və doğmalarım

60-illik yubiley Yazıçılar Birliyində yaradıcı xanımların və doğmaların arasında

Yoldaşım Rövşən, oğlum Sənan və qızım Zöhrə

Bacım Xuraman, qızım Zöhrə və bacım qızı Ülkər

Qaynanam Gülsüm, oğlum Sənan və gəlinim Səidə

50-illik yubiley

Nəvələrim: Rüstəm, Rövşən və Əlirövşən

Nəvəm Fəridə

Konya şəhərində “Mevlana və Mevlevilik”
simpoziumunda Emel Yesin xanımla

Konya şəhərində Şəms Təbrizi Türbəsində olarkan

İzmir şəhərindən rəssam Perihan Sadiqoğlu, Amerikadan Gülsün Erbillə birlikdə Konyada ("Mevlana və Mevlevilik" simpoziumunda nahar fasiləsində olarkən)

50-illik yubileyimlə bağlı Azərbaycan Rumın birliyində olarkən Kifayyət x., F.E.d. Kamilə x., şairə Məlahət Yusif q. və şairə Güləmayıl Murad

Milli kitabxananın 90-illiyində Oxucuya xidmət şöbəsinin müdiri Ədibə x., Kitab fondlarının mühafizəsi şöbəsinin müdiri Xuraman x., Mədəni Kütləvi işlər şöbəsinin müdiri Natella x.

Milli kitabxanada Nigar Rəfibəyliyə həsr olunmuş 100-illik yubileydən: Kitabxananın əməkdaşı Jalə x., Anar müəllimin həyat yoldaşı Zemfira x., kitabxananın əməkdaşı Azadə x., Anar müəllimin qızı və Anar müəllim

Konya. Həzrəti Mevlanənin Türbəsi

İzmir. Gəlinim Səidə ilə birlikdə

İzmir. Bürhanəddin əfəndinin evində. Səidə, Bürhanəddin əfəndi və Sənan

Mirzə Fətəli Axundzadə adına Milli Kitabxanada Xocalıya həsr olunmuş tədbirdən

Rumıniyada Azərbaycan səfirliyində olarkən. Səfir Eldar Həsənov

Milli kitabxanada şair Zəlimxan Yaqub və şair Musa Ələkbərli

M.F.Axundov adına milli kitabxanadan“20-yanvara” həsr olunmuş tədbirdən: Mədəniyyət və Turuzm Nazirliyinin müavini Sevda Məmmədəliyeva, Leyla Qafurova və Kitab fondlarının mühafizəsi şöbəsinin müdiri, şairə Xuraman xanım

60-illik yubileydən bacım Xuraman x. və əməkdar jurnalist, şairə Telli x.

Aşıq Pəri məclisi televiziya çəklişində tanınmış yazıçı
Əzizə Cəfərzadə ilə birlikdə

60-illik yubiley yazıçılar birliyində Fikrət Qoca çıxış edərkən.

Rumıniyanın milli bayramına həsr olunmuş gecə. Azərbaycanda Rumıniyanın səfiri Təhsin Cəmil, Rumıniyada Azərbaycanın səfri Eldar Həsənov, yazıçı Çingiz Abdullayev, Eldar Həsənovun xanımı və Asya xanım

Milli Kitabxanada Atatürkə həsr olunmuş tədbirdən. Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov, Milli məclisin deputatı Atatürk Mərkəzinin direktoru Nizami Cəfərov və qonaqlar

Rumıniyada Gülten Abdullailə görüşdə

Rumıniyada jurnalistlər müsahibə alarkən

Milli Kitabxanada 20 yanvara həsr olunmuş tədbir, kitabxananın direktoru Kərim Tahirov, direktor müavini Hacıyeva Mələkxanım, direktor müavini Səfərəliyeva Gülbəniz xanım

Rumınyanın milli bayramına həsr olunmuş tədbir: yazıçı Mahir Qarayev, Təranə x., Bənövşə Əsədova, Rumınyanın səfiri Təhsin Cəmil, Rumınyada Azərbaycanın səfiri Eldar Həsənov və Lalə x.

Milli Kitabxananın Dövri-mətbuat bölməsinin əməkdaşları: Könül x., Həyat x., Səkinə x., İradə x. və Könül x.

50-illik yubileydən

Dövri mətbuatda və məcmuələrdə nəşr olunan əsərləri

Şeirləri

1982

7. **Söylə, gülüm** [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Ulduz.- 1982.- № 8.- S.4.

8. **Vətən yolunda** [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Sintez qəzeti.- 1982.- 29 iyun.- S.4.

1983

9. **Sənsiz də saçıma** düşəcəkdi dən; Gedirsən [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 2 dekabr.- S.7.

1984

10. **Gəlmişəm** [Mətn]: [Aşıq Qurbaniyə həsr olunmuş mahnı] /sözləri: F.Hacıyeva; musiqisi: S.Ələsgərov //Bakı.- 1984.- 17 mart.- S.3.

11. **Köklə aşıq, köklə** sazı [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 1984.- № 3.- S.9.

12. **Salam, Başkeçid** [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Trialeti.- 1984.- 24 noyabr.- S.4.

1985

13. **Aşıq Pəri** [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Kənd həyatı.- 1985.- № 3.- S.45.

14. **Qoşa kölgə** [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 1985.- № 1.- S.18.

1986

15. Gəlir [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Kommunist.- 1986.- 21 mart.- S.4.

16. Qırxbeşimin qatarları [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan gəncləri.- 1986.- 8 may.- S.4; Azərbaycan poeziya almanaxı. 3.- Bakı, 1986.- S.324-325.

17. Necə deyim [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 1986.- № 9.- S.15.

18. Səməd Vurğunum mənim [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Pioner.- 1986.- № 10.- S.3.

19. Sən; Ömür elə gödəkdir ki [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.-1986.- № 3.- S.49.

1987

20. Bir qoca yaşayır [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 1987.- № 9.- S.11.

21. Oğul verin [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Ulduz.- 1987.- № 3.- S.3.

22. Torpağın gözəlliyi [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Kənd həyatı.- 1987.- № 10.- S.43.

1988

23. Analaşdı bu torpaq; İzi görünməz; Oğul verin; Aşıq düşüb; Asta apar; Dalğalar; Elə bil; Meşədə; Dünyama nə deyim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni səslər. Poeziya 1988 /tərt. ed. və red. M.Şükür.- Bakı, 1988.- S.229-234.

24. Belə doğulmuşam; Ucu kələfli dünya [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 7 oktyabr.- S.7.

25. Könül qızım [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Kənd həyatı.- 1988.- № 3.- S.47.

1989

26. Analaşdı bu torpaq [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 1989.- № 2.- S.11.

27. Anamın qonağıyam; Kövrəlmişəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.-1989.- № 3.- S.32.

28. Daşlaşmışam; Məni qınamayın; Ocaq başı [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1989.- 25 avqust.- S.4.

1990

29. Könül [Mətn]: [Xalçaçı qız Könül Şükürovaya həsr olunan şeir] /F.Hacıyeva //Kənd həyatı.- 1990.- № 3.- S.34.

30. Neyləyim; Qoca çinar; Daha sonra nə olacaq, bilmirəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 1990.- № 8.- S.17.

31. Yanan da sən...; Ya qismət [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1990.- 16 mart.- S.4.

1991

32. Bayatılar; Odam sönmərəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 1991.- № 2.- S.11.

33. Mat qalmışam [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Bakı.- 1991.- 4 sentyabr.- S.3.

34. O gündə [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Bakı.- 1991.-31 oktyabr.- S.3.

1995

35. Bəlkə onda... [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Mədəniyyət.- 1995.- 11 avqust.- S.3.

36. Varlı həyətin qarnı tox itləri [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva // Zənbur qəzeti.- 1995.- 16 mart.- S.2.

1996

37. Qamçısı yaman [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Zarafat.- 1996.- dekabr.- S.4.

38. Od var [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Şəhriyar.- 1996.- 5 dekabr.- S.2.

39. Varlı həyətin qarnı tox itləri [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Zarafat.- 1996.- sentyabr.- S.1.

1997

40. Ağanın əlində qamçısı yaman; Qəribəyəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Mədəniyyət.- 1997.- 27 mart.- S.2.

41. Qara şəhər [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Zarafat.- 1997.- sentyabr.- S.1.

42. Qobustanım; Mən görmüşəm, ovcu onu görməsin [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədəbiyyat qəzeti.- 1997.- 7 mart.- S.4.

43. Məni qınamayın [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Şəhriyar.- 1997.- 24-30 iyul.- S.4.

44. Oğluma; Qəlbim buz baltası; Ötən ömür [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.-1997.- № 5.- S.72.

45. Şair qardaşım Akif Səmədə [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Zarafat.- 1997.- oktyabr.- S.4.

46. Ucu kələfli dünya [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Zarafat.- 1997.- noyabr.- S.4.

1998

47. Bu payız havası [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Müsavat.- 1998.- 16 oktyabr.- S.15.

48. Daşlaşmışam; Günümüz it günüdür [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //E.Şahmar. Xanimanım Qubadlı /red. A.Məmmədli.- Bakı, 1998.- S.264-266.

49. Dünyam [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Zarafat.- 1998.- yanvar- S.1.

50. Gəl doğulaq yenidən [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Hər gün.- 1998.- 15 sentyabr.- S.6.

51. Gözüm baxır haqsızlığa, baxa-baxa kor olmağa; Duyğularım; Bu dünya düzəlsə; Ucu kələfli dünya; Mən məndən dönürəm; Yalan cövlan eyləyir; Yatmışdım, ayılmışam; Başqalaşmışam; Bəxtəvərəm mən bu gecə; Gəl doğulaq yenidən [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Çağ.- 1998.- 13-19 iyun.- S.7.

52. İnsaf ver, Allah; Qəlbim buz baltası; Oralıyam-oralı; Yaman dəydin daşa sən; Uzaqlardan gəlmişəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 1998.- 19 fevral.- S.12.

53. Qırmızı qərənfil; Ay ellər [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Şəhriyar.- 1998.- 16-22 aprel.- S.4.

54. Qobustanım; Yalan cövlan eyləyir; Bu dünya düzəlsə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Mədəniyyət.- 1998.- 25 iyul.- S.2.

55. Məni məndən alan dünya [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Zarafat.- 1998.- fevral.- S.1.

56. Sözüm qalmayıb; Qəlbimə toxundun; Bu dünya düzəlsə...; Hünərdir; Oyna, a könlüm oyna; Həsrətin daşını tökmüşəm daha; Bəxtəvərəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Həftə.- 1998.- 30 oktyabr.- S.24.

57. Yaman soyuyuruq bir-birimizdən [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Rezonans.- 1998.- 24-30 yanvar.- S.11.

58. Yatmışdım, ayılmışam; Gəl doğulaq yenidən; Qırmızı qərənfil; Başqalaşmışam; Ulduzlar yerə enib; Haqqın dili kəsilir; Yunus İmrə; Duy məni bir az; Ya var ol, ya yox ol

[Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Xəzər.- 1998.- № 1-4.- S.142-146.

59. Yol üstədi, təkəri yox; Analaşdı bu torpaq [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədalət.- 1998.- 25 iyul.- S.11.

1999

60. Ay ellər; Nəyimə gərəkdi; Könlüm susub [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //AzərTayms.-1999.- 19-31 mart.- S.3.

61. Bağışla, əzizim; Sənsiz; Qəribsəyib qalmışam; Neyləyim səninlə ölməmişəm mən; Küsüm, yenə barışım; Bu dünya; Ey oğul.... sən kimsən?; Oyna, a könlüm, oyna; Sən quluna kömək ol; Nəyimə gərəkdi; Bir həsrət yanğısı qəribliyində; Dirilən yox, ölən yox; Ürəyini oxudum; Salamlaşıram; Dördlüklər [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ekspress.- 1999.- 25 avqust.- S.16.

62. Bayatılar; Əzizim; Məni məndən alan dünya; Analar qocalanda; Gözə dəyməsin; Sən quluna kömək ol; Duy məni bir az; Duyğularım; Meydan hasarlanıb, qoç dünyasıdı; “Heydərbaba” [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ekspress.- 1999.- 19 fevral.- S.20.

63. Bir mən bildim; Ölüm sənlə dirilim; Tanrım mənə kömək ol; Gecə yarı ay da çıxıb; Bayatılar [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 1999.- 9 iyun.- S.14.

64. Ey oğul... sən kimsən?; Bayatılar; Nəyimə gərəkdi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Bakı.- 1999.- 5 mart.- S.4.

65. Ey oğul... sən kimsən?; Yalan cövlan eyləyir; Yorulub, Allah; Meydan hasarlanıb, qoç dünyasıdı; Yol üstədi, təkəri yox [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Unikal.- 1999.- 25 aprel.- 1 may.- S.7.

66. İlahi, dünyamı dönüb?; Dünya hərislik dünyası; Bayatılar; Əzizim; Məni məndən alan dünya; Analar qocalanda; Gözə dəyməsin; Sən quluna kömək ol; Duy məni bir az; Duyğularım; Meydan hasarlanıb, qoç dünyasıdı; "Heydərbaba" [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ekspress.- 1999.- 19 fevral.- S.20.

67. İnsan oğlu [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Söz.- 1999.- № 3- 4.- S.46.

68. Kimsəyə əl açmıram; Sevgilim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Zaman Azərbaycan.- 1999.- 6-13 mart.- S.15.

69. Qamçısı yaman; Yorulub, Allah [Mətn]: [Şeirlər] /F.Hacıyeva //Hüriyyət.- 1999.- 25 dekabr.- S.13.

70. Nəyimə gərəkdi; Bu dünya; Gəlib ayrılıq dəmi; Ya qismət **[**Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ekspress.- 1999.- 9 yanvar.- S.21.

71. Oralıyam, oralı; Bu dünya düzəlsə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Təbib.- 1999.- 8 fevral.- S.4.

72. Ölən ha deyil; Nəyimə gərəkdi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Oxu məni qəzeti.- 1999.- 10 mart.- S.9.

73. Poeziya meydanı; Qırmızı qərənfil; Yol üstədi, təkəri yox...; Ömürdən pay istəmə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 1999.- № 3.- S.91-92.

74. Ruhum təzələnir; Yol üstədi, təkəri yox [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Mədəniyyət.- 1999.- noyabr.- S.6.

75. Uzaqlardan gəlmişəm; Od var [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Samur.- 1999.- 25 mart.- S.5.

2000

76. Asta apar [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Qobustan.- 2000.- № 2.- S.20.

77. Bağışla, əzizim; Tanrım mənə kömək ol; Ürəyini oxudum; Qara çəkilib; Yorulub Allah [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Mədəni-Maarif.- 2000.- № 1.- S.48.

78. Ey oğul... sən kimsən?; Ruhum təzələnir; Dördlüklər [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2000.- № 3.- S.26-27.

79. Fatimeyi Zəhradı; Dünyama qovuşacağam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Söz.- 2000.- № 1-2.- S.35.

80. Nigaran gedirəm üzü sabaha; Alatau dağları; Sözüm qalmayıb; Dünyam; Bizi çəkdin sınağa; Bunu bilirsən; Nigaran gedirəm; Qəm görürəm; Qaçqınam; Qamçısı yaman [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ekspress.- 2000.- 29-31 iyul.- S.13.

81. Ruhum qapanıb; Üzüm o yanadı; Nigaran gedirəm; Ünvanım göydü, göy mənim; Türküm mənim; Dünyama qovuşacam; Bu gecə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan XXI əsr.- 2000.- 28 iyun.- 4 iyul.- S.10.

81a. Saraya bax [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Hüseyn Arif olasan... /tərt. ed. və toplayan Z.Hüseynzadə.-Bakı, 2000.- S.183-184.

82. Tənhalıq [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan XXI əsr.- 2000.- 29 noyabr.- 5 dekabr.- S.10.

83. Ünvanım göydü mənim; Ruhum qapanıb; Üzüm o yanadı; Dirilən yox, ölən yox; Dünyama qovuşacam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 2000.- 1 iyul.- S.12.

84. Ürəyini oxudum; Yorulub Allah; Bayatılar; Ey oğul... sən kimsən? [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan qadını.- 2000.- № 5.- S.36.

2001

85. A çadır şəhərciyim [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Vətən səsi.- 2001.- 21 aprel.- S.1.

86. A çadır şəhərciyim...; Ağırdı mənə; Qaçqınam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2001.- № 3.- S.100-101.

87. Ay Nəsimi; Üzüyün yox olmuş qaşıyam, Allah; Bu gecə; Əfəndim; Küskünəm; Yalan cövlan eyləyir [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 23 noyabr.- S.14.

88. Küskünəm; Qaçqınam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Üç nöqtə.- 2001.- 1 sentyabr.- S.19.

2002

89. Azadlıq meydanı; Qırmızı qərənfil; Vətən; Qaçqınam; A çadır şəhərciyim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //**Azərbaycan harayı**.- Bakı, 2002.- S.245-247.

90. Bu gecə; Gələsi deyil; Ramazan; Sən gəldin; Közərən deyil; Dünya sənə dar gəlir; Könlümün nəğməsiyəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2002.- 20 sentyabr.- S.13.

91. Sənsiz qalacaq; Qədəmin mübarək; İlham pərim; Qamçısı yaman [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan XXI əsr.- 2002.- 8-14 may.- S.11.

92. Sənsiz; Vətən; Bu harasıdı; Bu da qismətimiz; Sənsizləmişəm; Sən gəldin; A çadır şəhərciyim; Bənövşəm; Gəl görüşək[Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2002.- 8 mart.- S.13.

93. Tanrım mənə kömək ol; Oyna, a könlüm, oyna; Xlor var, xlor [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2002.- 23-30 iyul.- S.10.

94. Vətən; Qaçqınam; A çadır şəhərciyim; Mərmərə dənizi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.- 2002.-№ 3.- S.65.

2003

95. Bağışla deyəcəm, bağışla; İnsanları sevərdim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Üç nöqtə.- 2003.- 6 dekabr.- S.16.

96. Xlor var, xlor; Əsri yarılamışam; Dərd içində üzəm, üzəm... [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2003.- № 3.- S.80-82.

97. Canım vətən; Qaçqınam; Bu gecə; Gedəcəyəm bəlkə də; Dözüm də mənim; Bu qış; Elə soyuqdu mənə; Sənə kim yar olacaq? [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 2003.- 1 fevral.- S.27.

98. İnsanları sevərdim; Sözüm dən-dən; Canım vətən; Sənə dönəcəm; Ulduz-ulduz gül açır; Sevgi gəzirəm; Bu sənsən; Torpağımız alınsa; Bu gecə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2003.- 30 mart.- S.8.

99. Kövrəyəm indi; Bu gündən [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədalət.- 2003.- 22 fevral.- S.17.

100. Odam, sönmərəm; Bağışla əzizim; Qaçqınam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədəbiyyat qəzeti.- 2003.- 7 mart.- S.4.

101. Sevgi gəzirəm [Mətn]: [Vaqif Bayatlıya həsr olunan şeir] /F.Hacıyeva //Ədalət.- 2003.- 5 iyul.- S.11.

102. Sevgi gəzirəm; Haraya tələsirəm; Ac dünyada tox mənəm; Ulduz-ulduz gül açır; Sənə dönəcəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ekspress.- 2003.- 15-17 mart.- S.15.

103. Sözüm dən-dən; Yazın nəfəsi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Dünya press.- 2003.- 4-11 aprel.- S.7.

104. Tanrı hünər ver mənə; Dünyanın üzü bilinməz; Bu gecə; Heç şair olmamışam; Küskün düşmüşəm; Yollar yarıda; Nağıl dünyam dağılmış; Mənə güləyən demə; Yağış yağır; Elim hey...; Qoyma könlüm təntisin [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2003.- 7 sentyabr.- S.16.

105. Vətən sənə qurbanam; Şəhidliyə qovuşaq; Bağışla deyəcəm, bağışla; Torpağımız alınsa [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2003.- 23-30 sentyabr.- S.15.

106. Yol üstədi, təkəri yox; Əfəndim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycanın şair və aşıq qadınları.- Bakı, 2003.- Cild 3.- S.45-46.

107. Yolun oradı; Bu payız havası; Bu gündən; Dərgahına gəlmişəm; Dördlüklər; Ulduz-ulduz gül açır; Baş açmadım; Nəyimə gərəkdi; Daşlaşmışam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2003.- 26 oktyabr.- S.12.

2004

108. Bayatılar; Yazın gəlişi; Oğul doğuldu; Sənsizəm; Yolum yarıdı; Ay yorğun; Görüşəcəm; Yoxa çıxıbdı; Bu gecə; Mən hazıram ölməyə; Xoş günlərə qatılaq; Varlığımda qalanmış; Küskün düşmüşəm; Görən sonu nə? [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Səhifələr.- 2004.- 7-14 sentyabr.- S.14.

109. Xocalı gedən gündən [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2004.- 24 fevral- 2 mart.- S.7; Təbib.- 2004.- 28 fevral.- S.2.

110. Qarabağ; Yoxa çıxıbdı; Bayatılar [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Vəfa.- 2004.- № 7.- S.13.

111. Qocalığımdı; Gedəcəyəm bəlkə də; Yolun haradı [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Aktual qəzeti.- 2004.- 8 may.- S.6.

112. Şəhidliyə qovuşaq; Fərizə, İlham sevgisi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2004.- 2-9 mart.- S.15.

2005

113. Bayatılar [Mətn] /F.Hacıyeva //Təzadlar.-2005.- 12-14 may.- S.15.

114. Bu harasıdı; Ulduz-ulduz gül açır; Əzizim Züleyxa xala [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Üç nöqtə.- 2005.- 9 iyul.- S.20.

115. Bu payız havası: (M.Araza ithaf olunur); Məmməd Arazım [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Bu da belə bir ömürdü... [Xatirələr, nəzirələr, ithaflar] /toplayan və tərt. ed. Hacı Cəfər Quliyev.- Bakı, 2005.- S.367-368.

116. Fatimeyi Zəhradı [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Məhsəti.- 2005.- № 3.- S.4.

117. Gəlmişəm [Not]: [Aşıq Qurbaniyə həsr olunmuş mahnı] /sözləri: F.Hacıyeva; musiqisi: S.Ələsgərov //Dirili Qurban.- 2005.- 4 dekabr.- S.1.

118. Xarı bülbül; Məni qorxudan [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2005.- 17-21 may.- S.15.

119. İnsanlardan küsürəm; Qaçqınam; Xarı bülbül; Kəsəm, doğrayam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 2005.- 2 iyun.- S.7.

120. Kim qoruyacaq; Yağış yağır; İnsanlardan küsürəm; Bayatılar [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2005.- № 3.- S.170-172.

121. Nəyimə gərəkdi; İnsanlardan küsürəm; Qarabağ [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Xudafərin.- 2005.- 19 mart.- S.12.

122. Ürəyimdən keç; Nabran lövhələri; Yolçuyam, giriş mənim; Bu yayın havası; Bu dünya; Talan var yer üzündə; Bir mənəm, bir dünyam; Vurulmuşam bu yurda; Gəlsin; Loğmanıdır könlümün; Deyişirik söz-sözə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbycan.- 2005.- 26 avqust.- S.9.

123. Yoxa çıxıbdı [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Ekspress.- 2005.- 8-9 mart.- S.17.

2006

124. Adını çəkməyə bir ney istərəm [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Palitra.- 2006.- 17 oktyabr.- S.13.

125. Ay ana; Analar qocalanda; Analaşdı bu torpaq [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ana! Ana! Ana! :[Antologiya: Şeirlər toplusu] /toplayan və tərt. ed. Ə.Vəkil.- Bakı, 2006.- S.253-255.

126. Daşlaşmışam; Qaçqınam; İnsanlardan küsürəm; Yol gedirəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.- 2006.- №2.- S.53-55.

127. Hər gülün, çiçəyin hüsnünə məftun; Bu yolun yolçusu olacam daha; Adını çəkməyə bir ney istərəm; Əlvida demirəm; "Hu" deyəcəm; Niyyətim xoş biçimdə; Qəlbimə inci düzəcəm; Uzaqlardan gəlmişəm; Üzə güldü əməlim; Yol açdım; Sevgi gəzirəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Mühakimə.- 2006.- 16-23 noyabr.- S.11.

128. Vətəni sevin [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Can Azərbaycan /tərt. ed. F.Ləman, Hacı Zəki İslam, Aşıq Ulduz Sönməz.- Bakı, 2006.- S.101.

2007

129. Adını çəkməyə bir ney istərəm; Üzə güldü əməlim; Sevgi gəzirəm; "Hu" deyəcəm; Səma rəqsi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Mədəni-Maarif.- 2007.- № 10-11.- S.40-41.

130. Bənövşələr [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Bənövşə çələngi: [şeirlər toplusu] /tərt. ed. və ön sözün müəllifi: T.Abbaslı.- Bakı, 2007.- S.80.

131. Bu bahar; Tanrı payımı almasam; Səninəm; Bu gün görünməzəm; Bu nə ömür, bu nə gün; Elim hey...; Nağıllardan qorxulu [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.- 2007.- № 5.- S.69-70.

132. Dənizin sahilində [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2007.- № 3.- S.159.

133. Dünyam sirli-sehirlidir; Tanrı payımı almışam; Vətən; Qaçqınam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Vedibasar.- 2007.- 16-31 may.- S.4.

134. Gözüm baxır kor olmağa [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Cahan- 2007.- № 1.- S.77.

135. Qəlbimə inci düzəcəm; Niyyətim xoş biçimdə; Adını çəkməyə bir ney istərəm; Üzə güldü əməlim; Yol açdım; Əlvida demirəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kaspi.- 2007.- 10 oktyabr.-S.18.

136. Qəribəyəm; Seçəsiyəm, seçəsi; Sözüm qalmayıb [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Cahan.- 2007.- № 3.- S.66.

137. Tanrı payımı almasam; Uzaqlardan gəlmişəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədalət.- 2007.- 21 iyul.- S.13.

138. Uzaqlardan gəlmişəm; Üzə güldü əməlim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Körpü.- 2007.- № 7.- S.161.

139. Ya rəbb, sənə sığınıram; Uzaqlardan gəlmişəm; "Hu"deyəcəm; Adını çəkməyə bir ney istərəm; Əlvida

demirəm; Səma rəqsi; Ney səsinə dönmüşəm mən; Qəlbimə inci düzərəm; Niyyətim xoş biçimdə; Tanrı payımı almasam; Üzə güldü əməlim; Yol açdım; Bu gül; Sevgi gəzirəm ["Qaytaram tanrı sevgisin" adlı kitabından parçalar] /F.Hacıyeva //Cahan.- 2007.- 27 oktyabr.- S.11.

2008

140. Dünyama yaraşıq; Yox eylə; Payızdan qışa gedirəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2008.- 6 sentyabr.- S.11.

141. İnsanları sevirəm [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Poeziya günü-2008: Cağdaş Azərbaycan şairlərinin şeirləri: [toplu]: İki cilddə.- Bakı, 2008.- Cild I.- S.106.

142. Qaçqınam; A çadır şəhərciyim [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //E.Karaman. Qarabağım, Qarabağ...: [Qarabağ şeirlər antologiyası].- Bakı, 2008.- S.86-87.

143. Tanrı payımı almasam; Səma rəqsi; Uzaqlardan gəlmişəm; Ya rəbb, sənə sığınıram; Sevgi gəzirəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2008.- № 3.- S.95-98.

144. Vətəni sevin [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Azərbaycan poeziya çələngi /tərt. ed. F.Ləman.- Bakı, 2008.- S.150-151.

145. Ya rəbb, sənə sığınıram; Uzaqlardan gəlmişəm; "Hu" deyəcəm; Adını çəkməyə bir ney istərəm; Əlvida demirəm; Ney səsinə dönmüşəm mən; Qəlbimə inci düzəcəm; Niyyətim xoş biçimdə; Üzə güldü əməlim; Yol açdım;

Ramazan [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 2008.- 24 sentyabr.- S.6.

2009

146. Nəğməm, mənə həyan durur; Dünyam; Türküm mənim; Yol üstədi, təkəri yox [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Qadınlar.- 2009.- № 7-10.- S.3.

147. Üzə güldü əməlim [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //İrfan.- 2009.- № 29 (aprel).- S.43.

2010

148. Bəxtəvərik biz [Mətn]: [mahnı] /Sözləri F.Hacıyeva //Dadaşov A. Mahnılar: Xor və fortepiano üçün.- Bakı, 2010.- S.73-75.

149. Hu, Mevlam hu; Üzə güldü əməlim; Yol açdım; Qəlbimə inci düzəcəm; Ney; Tanrım; Girəm mələk donuna; Görünmürsən; Uzaqlardan gəlmişəm; Özümü öyə-öyə; Ay yorğun [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Bizim söz.- 2010.- yanvar.- S.5.

150. Hu, Mevlam, hu; Yol açdım; Qırmızıda qara gördüm; Yazıq olmuşam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2010.- № 4.- S.117-118.

151. Qəlbimə inci düzəcəm; Qırmızıda qara gördüm; Tanrım; Girəm mələk donuna; Görünmürsən; Uzaqlardan gəlmişəm; Qışa catmışam; Özümü öyə-öyə; Ay yorğun [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.- 2010.- № 7.- S.29-30.

152. Payızdan qışa gedirəm; Min-min könül oyanır; A çadır şəhərciyim; Xocalım hey; Xocalı gedən gündən; Torpağımız alınsa; Bağışla, Vətən, bağışla; Fərizə İlham sevgisi; Toy ola Xocahanda [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kaspi.- 2010.- 12-14 iyun.- S.18.

153. Torpağımız alınsa; Qarabağ; Vətən, sənə qurbanam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Zəfər qalası.- 2010.- 30 yanvar.- S.6.

154. Üzə güldü əməlim; Yol açdım; Yazıq olmuşam; Keçəmmərəm öz sözümdən; Qışa çatmışam; Özümü öyə-öyə; Ulduzlar yerə enib; Girəm mələk donuna; Ay yorğun; Bu bahar bir gözəldi; Qaxdı, Qax; Dünyama yaraşıq; Uzaqlardan gəlmişəm; Yeni " modern şeirlər" [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Elimiz, günümüz.- 2010.- iyun.- S.8.

2011

155. Ey oğul... sən kimsən?; Sözüm dən-dən; Fərizə İlham sevgisi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 2011.- 30 iyul.- S.30.

156. Əlacsızdı dəyməyin [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Real Pres.- 2011.- 20-30 dekabr.- S.8.

157. Fərizə İlham sevgisi; O qanlı gecə; Yanan da sən, yaman da sən; Şükür bu günə; Dünyam sirli-sehirlidir; Ay yorğun; Məni qorxudan; Dolanmağa hünər gərək; Yeni "Moderin şeirlər" [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kaspi.- 2011.- 2-4 iyul.- S.18.

158. Güləmail [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Güləmail Murad-60: "Sarı sim" qəzetinin xüsusi buraxılışı.- 2011.-10 iyun.- № 2.- S.11.

159. Hu, Mevlam hu [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Məshəti.- 2011.- Yanvar- fevral.- S.32.

160. Oğul doğuldun [Mətn]: [Ramil Səfərova ithaf olunmuş şeir] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2011.- 5-7 may.- S.9.

2012

161. Ay ana; Analar qocalanda; Analaşdı bu torpaq [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ana dedim, garşımda gözəl bir səhnə açıldı /tərt. ed. Ə.Vəkil və b. - Bakı, 2012.- S.292-294.

162. Görün; Könlümə; Döndüm ozana-ozana; Gəlir gözəllik dəmi; Şeytanlara əyilməyən dizik, diz; Düşmüşəm; Süzəcəm; Nəfəs düşüb; Xəzəl olub saraldım [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kaspi.- 2012.- 3-5 mart.- S.17.

163. Görün; Könlümə; Döndüm ozana-ozana; Gəlir gözəllik dəmi; Şeytanlara əyilməyən dizik, diz; Düşmüşəm; Süzəcəm; Nəfəs düşüb; Payız; Şuşam hey...; Talan canım [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kaspi.- 2012.-22-24 dekabr.- S.18.

164. Xocalım hey; Payızdan qışa gedirəm; Xocalı gedən gündən; Torpağımız alınsa; Elim hey; Fərizə İlham sevgisi; Anaların anası [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Bütöv Azərbaycan.- 2012.- 22-28 fevral.- S.11.

165. İnsanlardan küsürəm; Elim hey; Tənhalıq; Şuşam hey...; Nur gəzirəm; Əlim yetməyir; Nəfskar; Şeytanlara əyilməyən dizik, diz; Qurudan yaşa çıxdım [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.-2012.- № 4.- S.9-14.

166. Qarabağ [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Qarabağ.- 2012.- 12-27 dekabr.-S.16.

167. Qarabağ; Elim hey...; Şuşam, hey...; Oğul doğuldun (Ramil Səfərova ithaf olunur); Şəhidliyə qovuşaq [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Qarabağa aparan yol.- 2012.- 16 noyabr.- S.6.

168. Qırmızıda qara gördüm; O qanlı gecə; Görün; Dənizin sahilində; Qarabağ; İnsanlardan küsürəm; Gül ətirli sabahım; Mən buyam; Bağışla, Vətən, bağışla; Dincəldim yavaş-yavaş; Könlümə; Döndüm ozana-ozana; Şeytanlara əyilməyən dizik, diz; Süzəcəm; Şuşam hey...; Talan canım; Xəzəl olub saraldım; İşıqlandırım ruhumu; Xoş bir nəfəs

verənim var; Yerlə-göylə sözləşmişəm; O günlər [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kredo.- 2012.- 25 fevral.- S.13.

169. Sözüm dən-dən; Nəfəs; Fərizə İlham sevgisi; Qarabağ; İnsanlardan küsürəm; Elim hey...; Tənhalıq [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 2012.-11 yanvar.- S.7.

170. Sözüm dən-dən; Nəfəs; Fərizə və İlham sevgisi; O qanlı gecə; Şükür bu günə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2012.- 31 yanvar.- S.15.

171. Sözüm dən-dən; Yanan da sən, yaman da sən; Nə vecinə; Şükür bu günə; Silinəcək yer üzündən; Könlümə; Döndüm ozana-ozana [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Elimiz, günümüz.- 2012.- noyabr.- S. 10.

172. Şuşam hey...; Xarı bülbül [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Şuşa.- 2012.-15 dekabr.-S.8.

173. Şuşam hey...; Gülşən; Bağışla, Vətən, bağışla; Mən buyam; Oğul doğuldu (R.Səfərova ithaf olunur); Sözüm dən-dən; Tanrı payımı almasam [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Zəfər qalası.-2012.- 22 noyabr.- S.16.

174. Yavaş-yavaş; Saraldım; Döndüm; O qanlı gecə; Görün; Gözəllik dəmi; Talan canım; Payız; Nəfskar; Gəlsin; Düşmüşəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Mədəni həyat.- 2012.- № 3-4.- S.92-94.

2013

175. Açacağam; İşıqlanır gözümdə; Payız qoxusu; Ruhumun bəzəyi; Axtardığım könüldü; Sevənlərin dənizi; Sovurmaz; Özümün; İtən deyil əməyim; Məhəbbət hekayəsi; Gecəylə üz-üzə; Nəğmələrdən söz salam; Nə vaxtsa gedəcək; Ürəyimdən nida keçir; Dərdim-torpağım; Dadıma çata dağlar; Tənhayam; Könlümə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kredo.- 2013.-16 mart.- S.13.

176. Ay yorğun; Əridim gül ətrinə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.22.

176a. Bu qış; Yazın gəlişi; Səni görüncə; Bu yayın havası; Loğmanıdır könlümün; Gəlsin; Soyuqluqdan içmək olmaz; Vurulmuşam bu yurda; Nabran lövhələri; Yolçuyam, giriş mənim; Deyişirik söz-sözə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Günəş.- 2013.- № 5.- S.4-5.

177. Döndüm ozana-ozana; Süzəcəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.24.

178. Əlim yetməyir [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.2.

179. Elim hey [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.1.

179a. Xarı bülbül [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Günəş.- 2013.- № 6.- S.2.

180. İnsanlardan küsürəm [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.4.

181. Könlümə; Dördlük [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.14.

182. Könlümə düşən işıqlar; Bağda; Qorxudammaz ölüm də; Yara çəkir; Ramazanda bulduğum; Tap məni; Dənizlə baş-başa; Yer üzündən qaçıram; Könül susub; Yada saldım; Ruhuma hopdururam; Bilən yox; Nur içindədi; Uçacağam; Düşdüm göyün qarğışına; Mən buyam; Vüsal görünür; Duraq üz-üzə; Dünyanı quraydım; Sənsiz; İşıqlanır gözümdə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Kredo.- 2013.- 2 mart.- S.14.

182a. Qarabağ; Toy ola Xocahanda [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //20 il Qubadlı həsrəti ilə /Tərtibçi: Qafqaz Əvəzoğlu.- Bakı, 2013.- S.83-84.

183. Nur içindədi; Duraq üz-üzə; Könül susub; Bağda; Sevənlərin dənizi; Nə vaxtsa gedəcək; Dadıma çata dağlar; Könlümə [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2013.- №3.- S.126-129.

184. Payız; Şuşam hey...; Nur gəzirəm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.16.

185. Sözüm dən-dən [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.9.

186. Şeytanlara əyilməyən dizik, diz [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.18.

186a. Şuşam hey [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Günəş.- 2013.- № 7.- S.2.

187. Talan canım [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.5.

188. Tənhalıq [Mətn]: [şeir] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.17.

189. Tənhalıq; Görün; Könlümə; Döndüm ozana-ozana; Gəlir gözəllik dəmi; Dördlük; Düşmüşəm; Süzəcəm; Nəfəs düşüb; Payız; Şuşam hey...; Talan canım [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //525-ci qəzet.- 2013.- 30 yanvar.- S.7.

190. Üzə güldü əməlim; Duyub sevinci, kədəri; Qırmızıda qara gördüm [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ədəbiyyat qəzeti.- 2013.- 8 mart.- S.6.

190a. Yoxam; Yeni ilim; Könlümü duymasan; Qınayan olmasın; Xocalım; Min-min könül oyanır; Ziyarətə gəlmişəm; Dünyam təzələnir [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Zəfər qalası.- 2013.- 01-15 avqust.- S.16.

191. Ziyarətə gəlmişəm; Könlümə; Min-min könül oyanır; Ordasan ağam, biləcəm; Üzə güldü əməlim; Yol açdım; Qəlbimə inci düzəcəm; "Hu" deyəcəm; Əlvida demirəm; Səma rəqsi [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Ulduz.- 2013.- № 3.- S.60-62.

***

192. Aşıq Pəri [Mahnı] /Sözləri: F.Hacıyeva Musiqisi: Sevda İbrahimova.- [Radionun Qızıl fondunda]

193. Payız gəlir; Sazaq düşüb; Payız xəzan qoxulu; Payızım [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //İcmal-Təbiət.- 23 dekabr.- S.4.

194. Səninəm; Hara yön alım, çəkilim; Ney səsinə dönmüşəm mən [Mətn]: [şeirlər] /F.Hacıyeva //Dirili Qurban: (Xudafərin qəzetinin aylıq əlavəsi).- S.[4].

Publisistik məqalələri

1984

195. Aşıq Pəri məclisi [Mətn] /F.Hacıyeva //Komnunist.- 1984.- 14 sentyabr.- S.4.

1998

196. Arzular sonsuz olur [Mətn] /F.Hacıyeva //Xəzər.- 1998.- № 1-4.- S.140-142.

1999

197. Hüseyn Arifi xatırlayarkən... [Mətn] /F.Hacıyeva //Gün.- 1999.- 24-30 dekabr.- S.13.

2000

198. Ədəbi əlaqələr [Mətn]: [Rumıniya və Azərbaycan Ədəbi-Mədəni Əlaqələr Birliyinin yaranması haqqında] /F.Hacıyeva //Azərbaycan XXI əsr.- 2000.- 29 noyabr- 5 dekabr.- S.10.

199. Koroğlu əsl aşıq olduğu kimi, deyəsən sən də əsl şairəsən" [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: Q.Vüqarlı //Maarifçi.- 2000.- 27 may.- S.15.

2001

200. "Məni cəlb edən Emineskunun hiss şairi olmasıdı"; "O çox romantik, duyğulu insan olub, elə mən də hiss şairiyəm" [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: U.Qafarqızı //Ekspress.- 2001.- 14 avqust.- S.18.

201. Mixay Eminesku [Mətn]: [Haqqında məlumat] /F.Hacıyeva //Azərbaycan XXI əsr.- 2001.- 31 yanvar-6 fevral.- S.12.

2002

202. Rumın poeziyası [Mətn]: [Mixay Eminesku yaradıcılığı haqqında məlumat] /F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2002.- 11 oktyabr.- S.11.

203. "Şeirlərimlə düşmənə meydan oxuyuram"; "Vətənə kömək üçün əlimdən başqa bir şey gəlmir" [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: U.Qafarqızı //Ekspress.- 2002.- 8 oktyabr.- S.13.

2003

204. İnsan özünü tapanda xoşbəxt olur... [Mətn] /F.Hacıyeva; müsahibəni apardı: Qiymət Məhərrəmli //Mədəniyyət.- 2003.- 14 iyun.- S.7.

205. İnsanların sevgisi qorusun səni [Mətn]: [Şair Vaqif Bayatlı Odər haqqında] /F.Hacıyeva //Ədalət.- 2003.- 5 iyul.- S.11

2005

206. Azərbaycan qadınının şeir yazmağına çox gözəl baxıram [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: Elnur Paşa //Yeni Azərbaycan.- 2005.-1 iyul.-S.11.

2006

207. Ön söz [Mətn] /F.Hacıyeva //Viləşsoy A. Çiçək nəğməsi .- Bakı, 2006.- S.3-6.

208. Tanrıya məhəbbətin ifadəsi [Mətn]: [Şairə F.Hacıyevanın Konya şəhərinə etdiyi səfərdən təssüratlar] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı; F.Çobanoğlu //Kredo.- 2006.- 16 dekabr.- S.5.

2007

209. Həzrəti Mövlanə zirvəsi [Mətn] /F.Hacıyeva //Mədəni-maarif.- 2007.- № 10-11.- S.38-40; Yol.- 2007.- № 8.- S. 91-94.

210. Mövlana nuru ilə Tanrıya doğru [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: Z.Əliqızı //Kaspi.- 2007.- 31 avqust.- S.22.

211. "Mövlanə həm də bizimdir"; "Mövləvilik izah olunmaz bir mədəniyyətdir [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: Turanə //Ekspress.- 2007.- 13-15 yanvar.- S.16.

2008

212. Həzrəti Mövlanə zirvəsi [Mətn] /F.Hacıyeva //Azərbaycan.- 2008.- № 3.- S.94-95.

213. İnsanlığa ucalmaq [Mətn]: [M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxananın "Mədəni-kütləvi işlər" şöbəsinin müdiri Natella xanım Musayeva haqqında] /F.Hacıyeva //Yeni mədəni-maarif.- 2008.- № 11.- S.39.

2009

214. "Qarabağ şikəstəsi" həsrətimin üsyanıdı /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: Mina Rəşid //Qarabağa aparan yol.- 2009.- 11 aprel.-S.5.

2010

215. Saatına qədər bilirik ki, hansı oxucu nə zaman gəlir" [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: Z.Əliqızı //Kaspi.- 2010-.- 23 iyun.- S.11.

2011

216. Ramil Səfərova "Açıq məktub"; "Sən bir daha özünün kim olduğunu sübut etdin..." [Əsirlikdə olan R.Səfərovun Macar Xalq yazıçısı Maqda Sabonun "Qapı" adlı romanını Azərbaycan dilində tərcümə etməsi münasibətilə] /F.Hacıyeva //Təzadlar.- 2011.- 5-7 may.- S.9.

217. Sultanımı oxuduqca oxumaq, öyrəndikcə öyrənmək istəyirəm"; "Şeiriyyat aləmində mənim öz dünyam var [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: U.Qaraqızı //Türküstan.- 2011.- 24-30 aprel.- S.16.

218. Tərəddüdlərimə son qoymaq üçün özümdə cəsarət tapacağam" [Mətn] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: Qvami Məhəbbətoğlu //Zaman.- 2011.- 9-10 avqust.- S.12.

2013

219. Şairə Fəridə Hacıyeva: "Məni cəlb edən Emineskunun hiss şairi olmasıdı" [Mətn]: [müsahibə] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: U.Qaraqızı //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.18-20.

220. Tanrıya məhəbbətin ifadəsi [Mətn]: [Şairə F.Hacıyevanın Konya şəhərinə səfər təssüratları] /F.Hacıyeva; Müsahibəni apardı: F.Çobanoğlu //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.21-22.

221. Mevlana zirvəsi [Mətn] /F.Hacıyeva //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.23.

***

222. Arzusu qanadlım hey... [Mətn]: [Şair Mürvət Qədimoğlu Həkərinin 55 illiyi münasibətilə] /F.Hacıyeva //İcmal qəzetinin xüsusi buraxılışı.- S.5.

Tərcümə etdiyi əsərlər

Kitablar

223. Eminesku, Mixay. Ulduzlardan pay istərəm [Mətn]: [şeirlər və poemalar] /M.Eminesku; tərc. ed. F.Hacıyeva.- Bakı: Səda, 2001.- 123 s.

Kitabın içindəkilər: Mübarizədə keçən ömür; Görüş; İlham pərim; İnanmıram İeqova; Gedirsən sən; Boşböğaza sükut cavabı; Tənha ağcaqovaqların arasında; Tənhalıq; Yenə həmin dalanda; Yat!; Deyirsən ki, yüngülcə sev; Pəncərədən o yana payızdı; Qəmin nə olduğun bilməyir çoxu; Xatirələr; Ömür ötür, qocalır; Boş dünyadan əl götür; Yuvada quşlar donur; Mənim tənqidçilərimə; Əlvida; Buruldu meşəyə qız; Qal, nə olar; Mən səndən uzağam; Gecə yarı, ağcaqovaq; Arzum; Qürbətdə; Arona pumnunun ölümünə; Gülüm nə vaxt gələcək; Sevgim getdi; Ay anam; Bircə dəfə elə; Niyə yanına gəlirəm; Füsunkarlıq və zəhər; Leutarın nəğməsi; Dor dirəyin atıb gedir; Sevmirəm yer üzünü; Fikirlər və surətlər; Elə təravətlisən; Ah, necə qəmgin könül; Ulduzlardan pay istədim; Fet-Frumos, cökənin oğlu; Dan ulduzu; Miron və bədənsiz qadın.

Dövri mətbuatda çap olunan tərcümələri

2001

224. Eminesku, Mixay. Boşboğaza sükut cavabı; Qəmin nə olduğunu bilməyir çoxu; Ah, neçə qəmgin könül

[Mətn]: [şeirlər] /M.Eminesku; tərc. ed. F.Hacıyeva //Azərbaycan XXI əsr.- 2001.- 31 yanvar.- 6 fevral.- S.12.

2002

225. Eminesku, Mixay. Rumın poeziyası; İlham pərim; Tənhalıq; Yat; Əlvida; Aroma Pumnunun ölümünə; Bilsəm [Mətn]: [şeirlər] /M.Eminesku; tərc. ed. F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2002.- 1 noyabr.- S.13.

226. Eminesku, Mixay. Rumın poeziyası; Boşboğaza sükut cavabı; Yuvada quşlar donur; Buruldu meşəyə qız; Niyə yanına gəlirəm [Mətn]: [şeirlər] /M.Eminesku; tərc. ed. F.Hacıyeva //Yeni Azərbaycan.- 2002.- 11 oktyabr.- S.11.

2010

227. Eminesku, Mixay. Yat!**;** Xatirələr; Ömür ötür, qocalır; Arzum; Leutarın nəğməsi; Ulduzlardan pay istədim; Ah neçə qəmgin könül; Yuvada quşlar donur; Yenə həmin dalanda [Mətn]: [şeirlər] /M.Eminesku; tərc. ed. F.Hacıyeva //Kaspi.- 12-14 iyul.- 2010.- S.19.

2012

228. Eminesku, Mixay. Ay ana [Mətn]: [şeir] /M.Eminesku; tərc. ed. F.Hacıyeva //Ana dedim, garşımda gözəl bir səhnə açıldı /tərt. ed. Ə.Vəkil və b. - Bakı, 2012.- S.725.

II. Həyat və yaradıcılığı haqqında

Dövri mətbuatda və məcmuələrdə nəşr olunan məqalələr

2013

229. Yazıçı [Mətn]: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı: **Fəridə Hacıyeva:** [60 illik yubileyi münasibətilə].- 2013.- mart, № 3.- 24 s.

***

1985

230. Cəfərzadə, Əzizə. Aşıq Pəri Natəvana qonaq gəlib [Mətn]: [Məqalədə F.Hacıyevanın Aşıq Pəri məclisinə həsr etdiyi şeirdən də söhbət açılır] /Ə.Cəfərzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1985.- 11 yanvar.- S.2.

1990

231. Əliyev, Zülfüqar. Təzə səslər, təzə imzalar [Mətn]: [F.Hacıyevanın yaradıcılığı haqqında] /Z.Əliyev //Azərbaycan gəncləri.- 1990.- 6 mart.- S.4.

232. Yusifqızı, Əntiqə. Musiqi payı [Mətn]: [Daşkəsən rayonunda keçirilən Aşıqlar Birliyinin konsertində Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin konsert-qastrol şöbəsinin müdiri şairə Fəridə Hacıyevanın iştirakı haqqında] /Ə.Yusifqızı, S.Ləman //Daşkəsən.- 1990.- 17 noyabr.- S.4.

1998

233. Cəfərzadə, Əzizə. Ön söz [Mətn]: [Şairə Fəridə xanım Hacıyevanın "Məni məndən alan dünya" kitabına] /Ə.Cəfərzadə //Hacıyeva F. Məni məndən alan dünya.- Bakı, 1998.- S.3-4.

234. Şahmar, Elbrus. "Aşıq Pəri" məclisinin pərisi [Mətn]: [Məqalədə şairə F.Hacıyevanın həyat və yaradıcılıq yolundan bəhs olunur] //E.Şahmar. Xanımanım Qubadlı.- Bakı,1998.- S. 259-264.

1999

235. Hüseynoğlu, Tofiq. "Məni məndən alan dünya" [Mətn]: [İmzasına dövri mətbuat səhifələrində tez-tez rast gəlinən şairə F.Hacıyevanın eyni adlı şeirlər kitabı haqqında] //Hürriyyət.- 1999.- 20 noyabr.- S.15.

236. Qocayev, Mürsəl. Zəngəzurun şairə pəriləri [Mətn]: [Məqalədə Fəridə xanım Hacıyevanın yaradıcılığından da bəhs olunur] /M.Qocayev //Zəngəzur.- 1999.- 16 sentyabr.- S.8.

237. "Məni məndən alan dünya" [Mətn] [F.Hacıyevanın hiss və duyğularının toplusu olan eyni adlı kitabı haqqında] //Azərbaycan Tayms.- 1999.- 19-31 mart.- S.3.

238. Rəşidqızı, Mina. "Məni məndən alan dünya" [Mətn]: [Bakı Mədəni Maarif Texnikumunda F.Hacıyevanın yaradıcılığına həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir] /M.Rəşidqızı //525-ci qəzet.- 1999.- 2 aprel.- S.9.

239. Vəkil Əli. "Məni məndən alan dünya" [İstedadlı şairə F.Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] /Ə.Vəkil //Ekspress.- 1999.- 6-9 mart.- S.24.

2000

240. Həsənov, Rafiq. "Dünyama qovuşacağam" [Mətn]: ["Nağıl evi" nəşriyyatı tərəfindən çapdan buraxılmış şairə F. Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] /R.Həsənov //Xalq qəzeti.- 2000.- 26 noyabr.- S.4.

241. Hüseynoğlu, Tofiq. "Məni məndən alan dünya" [Mətn]: [İmzasına dövri mətbuat səhifələrində tez-tez rast gəlinən şairə F.Hacıyevanın eyni adlı şeirlər kitabı haqqında] //Hüseynoğlu T. Söz tarixin yaddaşı.- Bakı, 2000.- S.70-72.

242. İsmayılova, E. Məni məndən alan dünya [Mətn]: [İstedadlı şairə, saf, təmiz duyğularla qəlbi döyünən Fəridə xanım Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] /E.İsmayılova //Borçalı.- 2000.- 15 fevral.- S.9.

243. Pənahqızı, Telli. Nurlu xanımın işıq dünyası [Mətn]: [Fəridə Hacıyevanın ümumən yaradıcılığı haqqında] /T.Pənahqızı //Hacıyeva F. Dünyama qovuşacam.- Bakı, 2000.- S.3-8.

244. Rəşid, Mina. "Dünyama qovuşacam" [Mətn]: [F.Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] /M.Rəşid //Azərbaycan XXI əsr.- 2000.- 13-19 sentyabr.- S.12.

245. Yusifli, Vaqif. Səs, nəfəs və doğmalıq [Mətn]: [F.Hacıyevanın yaradıcılığı haqqında] /V.Yusifli //Hacıyeva F. Dünyama qovuşacam.- Bakı, 2000.- S.409-410.

2001

246. Cabbarova, Nərgiz. Azərbaycan Rumıniya mədəni əlaqələrinin möhkəmlənməsi yönümündə daha bir addım atılıb [Mətn]: [Şairə Fəridə Hacıyevanın tərcümə etdiyi məşhur Rumın şairi Mixay Emineskunun "Ulduzlardan pay istərəm" kitabının Konstansa şəhərində təqdimat mərasimi haqqında] /N.Cabbarova //525- ci qəzet.- 2001.- 2 avqust.- S.2.

247. Kərimli, Fəxri. Buxarestdə Füzuli küçəsi də ola bilər [Mətn]: [Şairə F.Hacıyevanın Rumın şairi M.Emineskunun "Ulduzlardan pay istərəm" kitabının tərcümə nəşrinin M.F.Axundov adına kitabxanada təqdimatından] F.Kərimli //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 23 may.- S.6.

248. Məhərrəmli, Qiymət. Rumın ədəbiyyatı doğma dilimizdə [Mətn]: [Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, şairə F.Hacıyevanın rumın şairi M.Emineskudan tərcümə etdiyi "Ulduzlardan pay istərəm" kitabının təqdimatı haqqında] /Q.Məhərrəmli //Respublika.- 2001.- 26 may.- S.4.

249. Məhərrəmli, Qiymət. Rumıniyada Azərbaycanı tanıyır və sevirlər [Mətn]: [Rumın ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi M.Emineskunun əsərlərini Azərbaycan dilində tərcümə edən F.Hacıyevanın Rumıniya səfərindən təəssüratları] /Q.Məhərrəmli //Respublika.- 2001.- 11 avqust.

250. Məhərrəmli, Zemfira. Ünsiyyət körpüsü [Mətn]: [M.F.Axundov adına Dövlət kitabxanasında Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, şairə F.Hacıyevanın tərcüməsi ilə nəşr olunan rumın şairi M.Emineskunun "Ulduzlardan pay istərəm" adlı kitabının təqdimatı haqqında] /Z.Məhərrəmli //Evrika.- 2001.- 19 iyun.- S.4.

251. Təbrik [Mətn]: [Ad günü münasibətilə iş yoldaşlarının şairəyə təbriki] //Azərbaycan XXI əsr.- 2001.- 4-10 aprel.- S.14.

252. Yaqubzadə, M. Azərbaycan-Rumıniya mədəni əlaqələri genişlənir [Mətn]: [Rumın şairi M. Emineskunun

“Ulduzlardan pay istərəm” kitabının şairə F.Hacıyevanın tərəfindən tərcüməsi haqqında] /M.Yaqubzadə //Xalq qəzeti.- 2001.- 23 iyun.- S.5.

2002

253. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [Həyat və fəaliyyəti haqqında qısa məlumat] //Zəngəzur.- 2002.- 20 aprel.- S.8.

254. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [”Ulduzlardan pay istərəm” kitabının Ovidus Universitetindəki təqdimat mərasimi haqqında məlumat] //Zəngəzur.- 2002.- 20 aprel.- S.8.

255. Firudinqızı, Yasəmən. Taleyi ilə üzbəüz, qisməti ilə yanaşı duran şairə [Mətn]: [“Mənim şeirlərim keçirdiyim hisslərin təzahürüdür” deyən şairə Fəridə Hacıyevanın ömür yolu haqqında] /Y. Firudinqızı //Xronika.- 2002.- 19-25 fevral.- S.7.

256. XXI əsr ədəbi məclislərimiz: “Məhsəti” ədəbi məclisi [Mətn]: [Məclis üzvlərindən biri şairə F.Hacıyevadır] //Zəngəzur.- 2002.- 24 yanvar.- S.4.

2003

257. Ağamirzəqızı, Xuraman. Media mükafatlarının təqdimatı [Mətn]: [Rumın - Azərbaycan Mədəni Əlaqələr Birliyinin məsləhətçisi, şairə Fəridə xanım Hacıyevanın ”Araz” ədəbi mükafatına layiq görülməsi haqqında] /X.Ağamirzəqızı //Respublika.- 2003.- 30 yanvar.- S.4.

258. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [Ensiklopedik məlumat] //Azərbaycanın şair və aşıq qadınları.- Bakı, 2003.- Cild 3.-S.44.

259. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [Həyat və fəaliyyəti haqqında qısa məlumat] //Dünya press.- 2003.- 4-11 aprel.- S.7.

260. Fəridə Hacıyeva-50 [Mətn]: [Yubiley münasibətilə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinın təbriki] //Ədəbiyyat qəzeti.- 2003.- 7 mart.- S.4.

261. Xuraman. Ləyaqətli qadın, gözəl şair [Mətn]: [İstedadlı şairə xanım F.Hacıyevanın "Göylər pənahım mənim" adlı kitabına ürək sözləri] /Xuraman //Hacıyeva F. Göylər pənahım mənim.- Bakı, 2003.- S.9-11.

262. Kamil, Vəli Nəriman oğlu. Təmizlik və gözəllik poeziyası [Mətn]: [Şairə F.Hacıyevanın yaradıcılığı haqqında] /K.V.Nəriman oğlu //F.Hacıyeva. Göylər pənahım mənim.- Bakı, 2003.- S.5-8.

263. Kərimli, Cavidan. "Göylər pənahım mənim" [Mətn]: [Tanınmış şairə xanım F.Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] /C.Kərimli //Bakı.- 2003.- 4-10 aprel.- S.4.

264. Yusifli, Vaqif. Kövrək duyğular, zərif hisslər [Mətn]: [F.Hacıyevanın "Göylər pənahım mənim" kitabı haqqında] /V.Yusifli //F.Hacıyeva. Göylər pənahım mənim.- Bakı, 2003.- S.3-4.

2004

265. Bağışla, Vətən, bağışla [Mətn]: [F.Hacıyevanın eyni adlı kitabının "Adiloğlu" nəşriyyatı tərəfindən nəşri haqqında] //Səhifələr.- 2004.- 7-14 dekabr.- S.2.

266. Əhmədov, Teymur. Hacıyeva Fəridə [Mətn]: [ensiklopedik məlumat] //Əhmədov T. Azərbaycan yazıçıları (XX-XXI yüzillikdə): Ensklopedik məlumat kitabı.- Bakı, 2004.- S.317.

267. Məmmədli, Namiq. Vətən həsrətli misralar [Mətn]: [İstedadlı şairə F.Hacıyevanın "Bağışla, Vətən, bağışla" adlı şeirlər kitabı haqqında] /N.Məmmədli //Ekspress.- 2004.- 21 dekabr.- S.19.

268. Nəzakət. "Bağışla, Vətən, bağışla" [Mətn]: [Vətənə, kökə bağlı şairənin, F.Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] /Nəzakət //Səs .- 2004.- 15 dekabr.- S.10.

269. Rəşid, Mina. Bağışla, Vətən, bağışla [Mətn]: [İstedadlı şairə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü F.Hacıyevanın "Adiloğlu" nəşriyyatı tərəfindən işıq üzü görən eyni adlı kitabı haqqında] /M.Rəşid //Kredo.- 2004.- 27 noyabr.- S.11.

270. Sultanlı, Vaqif. Vətənə bağlı poeziya [Mətn]: [İstedadlı şairə F.Hacıyevanın "Bağışla, Vətən, bağışla" kitabı haqqında] /V.Sultanlı //Hacıyeva F. Bağışla,Vətən, bağışla.- Bakı, 2004.- S. 3-6.

271. Şairə xanımlarımız [Mətn]: [Fəridə xanım Hacıyeva haqqında] //Dirili Qurban: "Xudafərin" qəzetinin aylıq əlavəsi.- 2004.- dekabr.- S.4.

272. Şirinov, E. Kitablar... Kitablar... Kitablar [Mətn]: [Şairə F.Hacıyevanın "Bağışla, Vətən, bağışla" adlı kitabının nəşri haqqında] /Materialı hazırladı E.Şirinov //Təzadlar.- 2004.- 23-30 noyabr.- S.14.

273. Təbrik edirik [Mətn]: ["Göylər pənahım mənim" adlı kitabın nəşri münasibətilə] //Məhsəti.- 2004.- № 3.- S.7.

274. Vaqifqızı, Nigar. Torpağa bağlı yaradıcılıq [Mətn]: [F.Hacıyevanın "Bağışla, Vətən, bağışla" kitabının çapdan çıxması haqqında] /N.Vaqifqızı //Azadlıq.- 2004.-19 noyabr.- S.13.

2005

275. Bağışla, Vətən, bağışla! [Mətn]: [İstedadlı şairə xanım F.Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] //Həkəri qəzeti.- 2005.- yanvar.- S.4; Dirili Qurban: "Xudafərin" qəzetinin aylıq əlavəsi.- 2005.- 6 mart.- S.4.

276. Bağışla, Vətən, bağışla! [Mətn]: [Şairə F.Hacıyevanın eyni adlı kitabının nəşri münasibətilə qəzet kollektivinin təbriki] //Həkəri.- 2005.- yanvar.- S.4.

277. Cahangirqızı, Ceyran. Dərdi köksünə yığan şair [Mətn]: [F.Hacıyevanın ümumən yaradıcılığı və xüsusilə də "Bağışla, Vətən, bağışla" şeirlər kitabı haqqında] /C.Cahangirqızı, Daşdəmir Əjdər oğlu //Ədalət və hakimiyyət.- 2005.- 20-30 yanvar.- S.4.

278. Fəridə, Ləman. Vətən dərdlərindən hörülən çələng [Mətn]: [F.Hacıyevanın "Bağışla, Vətən, bağışla" kitabı haqqında] /F.Ləman //Məhsəti.- 2005.- № 1.- S.13-14.

279. Gəlmişəm [Mətn]: [F.Hacıyevanın Aşıq Qurbaniyə həsr etdiyi mahnının Azərbaycan Radiosunun Qızıl Fondunda saxlanılması haqqında] //Dirili Qurbani.- 2005.- 4 dekabr.- S.1.

280. Kökə bağlı şairə [Mətn]: [Gözəl və səmimi xanım şairə F.Hacıyevanın yaradıcılığı haqqında] //Xudafərin.- 2005.- 19 mart.- S.12.

281. Rəsulova, Zərqələm. Dərdi köksünə yığan şair [Mətn]: [F.Hacıyevanın "Bağışla, Vətən, bağışla" kitabının nəşri haqqında] /Z.Rəsulova //Doğma Azərbaycan.- 2005.- 28 yanvar.- S.4.

282. Sultanlı, Vaqif. Vətənə bağlı poeziya [Mətn]: [İstedadlı şairə F.Hacıyevanın "Bağışla, Vətən, bağışla" kitabı haqqında] /V.Sultanlı // Dünya Press.- 2005.- 27 iyul-3 avqust.- S.3.

2006

283. Hüseynoğlu, Tofiq. Mərifət, həqiqət və yeni şeirlər axtarışında... [Mətn]: [F.Hacıyevanın yaradıcılıq xüsusiyyətləri haqqında] /T.Hüseynoğlu //Hacıyeva F. Qaytaram tanrı sevgisin.- Bakı, 2006.- S.3-10.

284. Xuraman. Qəlbini şeirlə ovudan şair [Mətn]: [İlahi sevgilər şairi F.Hacıyevanın "Qaytaram tanrı sevgisin" kitabı haqqında] /Xuraman //525-ci qəzet.- 2006.- 31 oktyabr.- S.7.

285. Nüşabə. "Qaytaram tanrı sevgisin" [Mətn]: [F.Hacıyevanın türk dünyasının parlaq şəxsiyyəti olan Cəlaləddin Rumiyə həsr etdiyi eyni adlı kitab haqqında] /Nüşabə //Palitra.- 2006.- 3 noyabr.- S.11.

286. Sultanova, Ağanisə. "Qaytaram tanrı sevgisin" [Mətn]: [Gözəl xanım, istedadlı şairə F.Hacıyevanın eyni adlı kitabının çapdan çıxması haqqında] /A.Sultanova //Yeni Azərbaycan.- 2006.- 4 avqust.- S.8.

2007

287. Fərîdə Hacıyeva [Mətn]: [Tərcümeyi-hal] //Vedibasar.- 2007.- 16-31 may.- S.4.

288. Tərcümeyi-halı [Mətn]: [F.Hacıyeva] //Vedibasar.- 2007.- 16-31 may.- S.4.

2010

289. Əliqızı, T. Qaytaram tanrı sevgisin [Mətn]: [Kövrək hisslər şairi F.Hacıyevanın həyat və yaradıcılığı haqqında] /T.Əliqızı //Zəfər qalası.- 2010.- 30 noyabr.- S.6.

290. "Hu, Mevlam hu": Fəridə Hacıyeva Mövlanə Cəlaləddin Rumiyə olan ehtiramını misralara köçürüb [Mətn]: [Eyni adlı kitab haqqında] //Şərq qəzeti.- 2010.- 22 oktyabr.- S.12.

291. Hüsniyyə. Fəridə Hacıyevanın "Hu, Mevlam hu" kitabı işıq üzü görüb [Mətn]: ["Adiloğlu" nəşiriyyatı tərəfindən buraxılan eyni adlı kitab haqqında] /Hüsniyyə //525-ci qəzet.- 2010.- 11 dekabr.- S.17.

292. Qaytaram tanrı sevgisin [Mətn]: [Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, ziyalı, şairə F.Hacıyevanın eyni adlı kitabı haqqında] //Yeni Azərbaycan.- 2010.- 30 yanvar.- S.6.

2011

293. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [Həyat və fəaliyyəti haqqında qısa məlumat] // Məktəb qəzeti.- 2011.- may.- S.5.

294. Əhmədov, Teymur. Hacıyeva Fəridə [Mətn]: [Haqqında məlumat] //Əhmədov T. Azərbaycan yazıçıları (XX-XXI yüzillikdə): Ensiklopedik məlumat kitabı.- Bakı, 2011.- S.341-342.

295. Hüseynoğlu, S. Sabir Poeziya günlərində [Mətn]: [Tədbirdə şairə F.Hacıyevanın çıxışı haqqında] /S.Hüseynoğlu //Ədəbiyyat qəzeti.- 2011.- 3 iyun.- S.1.

296. Savalan, A. Mevlanaya məhəbbətlə [Mətn]: [Şairə F.Hacıyevanın yeni çapdan çıxmış “Hu, Mevlam hu” kitabı haqqında] /A.Savalan //Ədəbiyyat qəzeti.- 2011.-4 mart.- S.6.

297. Yeni kitab-yeni uğur [Mətn]: [F.Hacıyevanın “Hu, Mevlam hu” kitabı haqqında] //Real press.- 2011.- 20-30 dekabr.- S.16.

298. Yeni nəşrlər [Mətn]: [F.Hacıyevanın “Hu, Mevlam hu” kitabı haqqında] //Məhsəti.- 2011.- yanvar-fevral.- S.32.

2013

Fəridə Hacıyeva - 60

299. Azəri, Lalə. Sevgi dolu bir ömür ver könlümə [Mətn]: [Fəridə Hacıyeva - 60] /L.Azəri //Mədəniyyət.- 2013.- 3 mart.- S.12.

300. Cəfərzadə, Əzizə. Ön söz [Mətn]: [F.Hacıyevanın "Məni məndən alan dünya" kitabına yazılmış ön söz] //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.1,3.

301. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [60 illiyi] //Əlamətdar və tarixi günlər təqvimi /M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxana.- Bakı, 2013.- S.80.

302. Fəridə Hacıyeva-60 [Mətn]: [Yubiley münasibətilə təbrik] //Azərbaycan Yazıçılar Birliyi //Ədəbiyyat qəzeti.- 2013.- 8 mart.- S.6.

302a. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [Tərcümeyi-halı] //20 il Qubadlı həsrəti ilə /Tərtibçi: Qafqaz Əvəzoğlu.- Bakı, 2013.- S.83.

303. Firudinqızı, Yasəmən. Taleyi ilə üzbəüz, qisməti ilə yanaşı duran şairə: [Mətn] /Yasəmən Firudinqızı //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.17-18..

304. Hacıyeva, Maarifə. Əlvan sətirlər [Mətn] /M.Hacıyeva. Ədəbi qeydlər.- B., 2013.-S.156-160; Mədəni həyat.- 2013.- № 6.- S.80-81; Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.14-16.

305. Hüseynoğlu, Tofiq. Mərifət, həqiqət və yeni şeir axtarışında... [Mətn] /Tofiq Hüseynoğlu //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.7-9.

306. İsmayılova, Xuraman. Ləyaqətli qadın, gözəl şair [Mətn] /X.İsmayılova //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.13.

307. Qaraqızı, Ulduzə. "Geriyə boylandığım zaman baxıb görürəm ki,..." : "Mevlana mənim yaradıcılığıma böyük

təsir göstərib” [Mətn]: [Fəridə Hacıyeva - 60] /U.Qaraqızı //Türküstan.- 2013.- 31 mart-6 aprel.- S.16.

308. Məhərrəmli, Qiymət. Rumıniyada Azərbaycanı tanıyır və sevirlər [Mətn] /Q.Məhərrəmli //Yazıçı: “Oğuz eli” qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.12.

309. Nəriman oğlu, Kamil Vəli. Təmizlik və gözəllik poeziyası [Mətn] /K.Nəriman oğlu //Yazıçı: “Oğuz eli” qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.1,3.

310. Pənahqızı, Telli. Nurlu xanımın işıq dünyası [Mətn] /T.Pənahqızı //Yazıçı: “Oğuz eli” qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.10-12.

311. Rəşid, Mina. Gül kimi bir xanım... [Mətn]: [Fəridə Hacıyevanın 60 illik yubileyi münasibətilə] /M.Rəşid //525-ci qəzet.- 2013.- 28 mart.- S.7.

312. Seyidzadə, Hacı Tofiq. Fəridə xanım, 60 yaşın mübarək! [Mətn]: [F.Hacıyevanın yubileyi münasibətilə] /H.T.Seyidzadə //Azad Azərbaycan.- 2013.- 17 mart.- S.7.

313. Sultanlı, Vaqif. Vətənə bağlı poeziya [Mətn] /V.Sultanlı //Yazıçı: “Oğuz eli” qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.6-7.

314. Yusifli, Vaqif. Ədəbi həyat [Mətn]: [Fəridə xanım Hacıyevanın şeirləri haqqında] /V.Yusifli //Ədalət.- 2013.- 8 mart.- 13.

315. Yusifli, Vaqif. Kövrək duyğular, zərif hisslər [Mətn] /V.Yusifli //Yazıçı: “Oğuz eli” qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.2.

316. Zümrüd. 60 illik ömrün sənət izləri [Mətn]: [Şairə, tərcüməçi Fəridə xanım Hacıyevanın yaradıcılığı haqqında] /Zümrüd //Səs.- 2013.-14 mart.- S.12.

317. Zümrüd. Torpağın cadar-cadar olmuş üzündə insanlığın sevgisin gəzən şairə [Mətn]: [Azərbaycan

poeziyasında fərdi, fərqli nəfəsi ilə tanınan şairə Fəridə xanım Hacıyeva haqqında] /Zümrüd //Səs.- 2013.- 22 yanvar.- S.12.

***

318. Fəridə Hacıyeva [Mətn]: [Həyat və fəaliyyəti haqqında qısa məlumat] //Dirili Qurban: "Xudafərin qəzeti"nin aylıq əlavəsi.- S.[4].

III Xarici dillərdə

Əsərləri

Türk dilində

319. Analaşdı bu torpaq [Metn] : [şiir] /F.Hacıyeva //Şiir defteri.- 1993.- temmuz.- sayı 44; Riza Aslan. Duyğunun karekökü: ikinci şiir kitabı ile şiir dostlarının karşısında. – ili və s. yox idi türk dilində

320. İsmini söylemeğe bir ney isterim [Metn]: [şeir] /Feride Hacıyeva //Tay.- 2008.- sayı 96.- S.17.

Rus dilində

2002

321. О, воздух осени!; Одинакая Родина [Текст]: [стихи] /Ф.Гаджиева; перевод. Н.Баннаевой //Литературный Азербайджан.- 2002.- № 9.- С.54-55.

2003

322. Лунная полночь; Без тебя [Текст]: [стихи] /Ф.Гаджиева; перевод. Н.Баннаевой //Литературный Азербайджан.- 2003.- № 2.- С.57.

2005

323. Гляжу на зрячих слепоту…; «Хлор есть, хлор!» [Текст]: [стихи] /Ф.Гаджиева; перевод. С.Мамедзаде //Литературный Азербайджан.- 2005.- № 2.- С.94.

Həyat və yaradıcılığı haqqında

Türk dilində

2008

324. Abbashanlı, Tamilla. Azerbaycan şairinin Mevlana sevgisi [Mətn]: [Şaire Feride hanım Hacıyevanın yaratıcılığı haqqında] /T.Abbashanlı //Tay.- 2008.- eylül.- sayı 96.- S.16; Çağrı.- 2008.- sayı 586.- eylül.- S.14; Makı.- 2008.- sayı 68.- temmuz-eylül.- S.19; Gündem.- 2008.- 8 aralıq.- S.2.

2013

325. Rıhtım, Mehmet. Celaleddin Ruminin izi ile [Mətn]: [Şaire Feride hanım Hacıyevanın yaratıcılığı haqqında] //Yazıçı: "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı.- 2013.- mart, № 3.- S.4.

Rumın dilində

2001

326. A.GH. Universitatea "Ovidius"a incheiatmai multe conventii de colaborare cu institutii de invatamini superior din Azerbaidjan [Mətn] /A.GH //Observator.- 2001.- mercuri, 18 iulie.- S.15.

327. A.L. Lansarea primului volum de poerie romaneasca in Azerbaidjan – versuri de Mihai Eminescu [Mətn] /A.L. //Observator.- 2001.- mercuri, 18 lulie.- S.6.

2004

328. Senarsian by Anna Oldfieid. Ashug Pari majlisi women Performers of legend and folk poetru [Mətn] /Senarsian by Anna Oldfieid //Azerbaijan international.- 2004.- 12.4 winter.- S.58-64.

IV. ƏLAVƏLƏR

Fərida Hacıyeva haqqında övladlarının ürək sözləri

Anam Fəridə Hacıyeva haqqında

Əziz dostlar, bir şəxsiyyət haqqında yazı yazmaq, onun təfəkkürünə nəzər salmaq, bəlli bir metod və xüsusilə də

səmimiyyət istəyən bir yaxınlaşmadır. Çünki, biz bu şəxsə kənardan baxırıq və onun davranış və hərəkətlərinə ona görə qiymət veririk! Əgər bu şəxs yaradıcı və təfəkkür sahibi isə, əsərləri də o şəxsi anlamamıza işıq tutar. Bu şəxsiyyətin sənin anan olması isə məsələyə özünə məxsus bir müşküllük qatmaqdadır. Əlbəttə, ağıla belə bir sual gələ bilər ki, "insan anasını daha yaxşı taniyar və onun haqqında fikir söyləmək daha asan olar". Bu sualın səmimiyyətini qəbul edirəm, fəqət bu kənardan belə görsənir! Bir övlad üçün hər bir ana əziz və doğmadır. Onun dünyaya gəlişinə səbəb olan və onu bütün varlığıyla qoruyan, böyüdüb başa çatdıran varlıq anadır! Mənim də anam anaların ən gözəlidir! Övladını sevən, qayğılanan və bununla yaşayan bir ana! Bu ana sevgisinin təzahürləri onun şeiriyyatına da yansımışdır:

Canım gözlərinin ağına qurban
Qəlbinin o həzin halına qurban
Sənsən varım, yoxum varıma qurban
Canıma can verən ürəyim mənim.

Səhərim səninlə, gecəm səninlə
Hər anım, hər günüm keçər səninlə
Gecə dualarım bitər səninlə
Ömrümün çırağı diləyim mənim.

Bu misralarda ki, ana sevgisinin simvolikası və onun canlı və eyni zamanda ümumbəşər olması məni intuitiv olaraq bu sözlərə mahnı bəstələməyə yönəltmişdir!

Əziz dostlar, insanda yaradıcılığı inkşaf etdirən və təsirli edən sevgidir! Övlada, valideynlərə, vətənə sevgi! Fəridə Hacıyeva ölkəmizdə baş verən problemlərdən kənar qala bilməzdi və torpaqlarımızın düşmənlər tərəfindən işğal olunması onun sənətində də dərin izlər buraxmışdır!

Bir ana anaların anası olan vətənin ağrılarını necə görməyə bilərdi?:

Sinəmdə dağdı Şuşam
Ölməyib, sağdı Şuşam
Xarı bülbül yol azıb
Viranə bağdı Şuşam

Şuşada uca dağlar
Qocadan qoca dağlar
Nə ola, duman olub
Səni bir qucam dağlar.[1]

Səmimi yaradıcılıq razılaşın ki, "Həqiqət axtarışıdır"! Təfəkkürsüz bir sənət ancaq göstərişdir! İnsanı davamlı düşündürən və insanın yaradılış qayəsini ona xatırladan hansı sənət üslubu olursa olsun gözəldir! Anam da bu mənada şeir sənətini özünə yol seçmişdir. Amma, o bu yolun zahirində ilişib qalmamış, səmimiyyəti onu ideala doğru yönləndirmişdir. İlahi sevginin havası onu özünə doğru cəlb etmişdir. Onun təfəkküründə yeni üfüqlər açılmışdır- hər zaman canlı olan ölməz bir yol!

Biz də anamızı təbrik edir, ona bu yolda uğurlar arzu edirik!

Oğlu Sənan

[1] Bu mahnını youtube da Senan Nagi Dualarim adıyla dinləyə bilərsiniz. Anamın Şuşam şeirinə bəstələdiyim mahnını youtube da Senan Nagı Şuşam olaraq dinləyə bilərsiniz.

Ana! Bu sadə bir söz olsa da, hər dəfə bu kəlməni işlədəndə insan sonsuz qürur və fərəh hissi duyur. Biz üzərində gəzdiyimiz, çörəyini yediyimiz vətənimizə "Ana vətən", danışdığımız doğma dilimizə "Ana dili" deyirik. Deməli "ana" kəlməsi o qədər müqəddəsdir ki, o vətənə, doğma dilimizə bərabər tutulur.

Ana bizə həyat verir, lakin onun rolu bununla bitmir. O, bizi boya-başa çatdırır, gecələr yuxusuz qalıb bizim qayğımızı çəkir, bütün çətinliklərə qatlaşır. Onun əziyyətini heç nə ilə müqayisə etmək olmaz. Onun hər bir hərəkəti, hər bir şəxsi nümunəsi övladlarının üzərində bir ayna kimi əks olunur.

Mən anam haqqında nə deyə bilərəm? Onun haqqında yazmaq həm çox çətindir, həm də çox şərəflidir. Anam çətin və mənalı həyat yolunda çox problemlərlə üzləşib, lakin buna baxmayaraq onun diqqətini, isti münasibətini həmişə hiss etmişik. Anamın qonaqpərvərliyi, yaşlı nəslə münasibəti, həyat yoldaşına sevgi və qayğı ilə yanaşması bizim tərbiyəmizin formalaşmasında mühüm rol oynayıb. Anam insanlara yaxşılıq etməyi və bizə olunan yaxşılığı unutmamağı sözlə deməyindən əlavə öz əməlləri ilə göstərirdi. (Sənə edilən yaxşılığı unutma, özün etdiyin yaxşılığı unut).

Anamın atamla dostcasına, səmimi münasibətinə uşaq vaxtından baxıb yaxşı mənada qibtə edərdim. Yəni Anam həqiqətən öz əxlaqı ilə örnək qötürüləsi bir insandır.

Mən arzu edərdim ki, dünyadakı bütün uşaqların anası mənim Anam kimi olsun. Anama ən əsas can sağlığı və mənalı uzun ömür arzu edirəm. Mən atamı vaxtsız itirdim. Allahdan diləyirəm ki, Anamın ılıq nəfəsini həmişə öz üzərimdə hiss edim. Onun öyüdlərinə, məsləhətlərinə həmişə ehtiyacım var.

Sözlərimi C.Cabbarlının Ana şeirinin misraları ilə bitirmək istərdim:

Bütün vücudum əsər,ruhum eyləyər pərvaz,
Uçar səmalara o aləmi-xəyalətdə
Yatar,ölər bədənim,nitqdən düşər bir söz:
Ana,Ana... Sənə rahibəm itaətdə

Qızı Zöhrə

V. KÖMƏKCİ GÖSTƏRİCİLƏR

Əsərlərinin əlifba göstəricisi

Azərbaycan dilində

Şeirləri

A çadır şəhərciyim 3,4,85,86, 89, 92, 94, 142, 152
Ac dünyada tox mənəm .. 3, 6, 102
Acıyıram bu dövrana, bu günə.......6
Açacağam................................. 175
Ad günün mübarək........................ 5
Adiləşdi həyəcanım....................... 6
Adını çəkməyə bir ney istərəm 5, 6, 124,127, 129,135, 139, 145
Ağaclar çiçəkləyib........................ 6
Ağanın əlində qamçısı yaman......40
Ağırdan ağır................................. 6
Ağırdı mənə........................... 3, 86
Ağlaram..................................... 1, 4
Ağlayan deyiləm........................... 6
Ağlayıram gülə-gülə..................... 6
Ağrı yarama düşübdü.................... 5
Ağrılı dünyadan sovuşan mənəm .. 1
Axan su, lilli olmaz........................ 1
Axtar, tap məni.............................. 2
Axtardığım könüldü.................. 175
Alatau dağları 1, 80
Allah gözəldi axırım................. 5, 6
Allah, qoru.................................... 1
Allahım..................................... 5, 6
Analar qocalanda.......... 1, 62, 66, 125, 161
Anaların anası........................ 6, 164
Analaşdı bu torpaq 1, 4, 23, 26, 59,125,161
Anam görməsin............................ 2
Anam vətən.............................. 2, 4
Anam, məni yaradan sən............... 2
Anam, vay demə, vay demə...... 1, 4
Anamın qonağıyam 27
Arandan dağa yol açdım................ 6
Aranızdan köçən mənəm........... 3, 4
Arzular.. 5
Arzularım...................................... 6
Arzuma yetir məni..................... 5, 6
Asta apar........................... 1, 23, 76
Aşıq düşüb............................. 1, 23
Aşıq Pəri 1, 13, 192
Ata lay-lay çalır............................ 1
Atam dedi..................................... 1
Atamı yada saldım......................... 1
Ay Allah....................................... 3
Ay ana........................... 1, 125, 161
Ay balalar..................................... 2
Ay da çıxıb gecə yarı..................... 2
Ay ellər......................... 1, 4, 53, 60

Ay Nəsimi.......... 3, 4, 87, 108, 151,154, 157, 176
Ay özümə bələd canım.................. 6
Ay yorğun......................... 5, 6 , 149
Ayrıldım dünyanın qeylü-qalından. 6
Ayrılıqdan az danışın.................... 1
Az qaldım azam yolumu............... 6
Azadlıq meydanı................. 2, 4, 89
Bağçada gül qoxuyur.................... 6
Bağda bir gecəm............................ 1
Bağda mənzərə............................. 1
Bağda......................... 1, 6, 183, 182
Bağışla, deyəcəm, bağışla.......... 5, 95, 105
Bağışla, əzizim...........2, 61, 77, 100
Bağışla, Vətən, bağışla 4, 152, 168, 173
Bağışla.. 1
Bahar gəlir elimə........................... 1
Baharın müjdəsi güldü, çiçəkdi... 6
Baxışların...................................... 6
Balaca qız..................................... 2
Balam böyüyür.............................. 2
Barışan deyil.................................. 3
Baş açmadım......................... 5, 107
Baş dəydi...................................... 1
Baş örtüyü, kələğayım................... 2
Başqalaşmışam................. 1, 51, 58
Batır ürəyimə ox kimi.................. 5
Bayatılar 1, 3, 4, 5, 6, 32, 62, 63,64,66, 84, 108, 110, 113, 120
Bayram axşamı.............................. 1
Belə dərd olmazdı.......................... 3
Belə doğulmuşam.................... 1, 24
Belə yazıb..................................... 1
Beləcə doğulmuşam mən............. 1
Beləcə günləri verəcəm bada......5, 6
Bəxtəvərəm 1, 56
Bəxtəvərəm mən bu gecə 51
Bəxtəvərəm mən necə............. 1, 51
Bəxtəvərik biz 148
Bəxtəvərik, bəxtəvər..................... 5
Bəxti kəm olan mənəm................. 2
Bəlkə elə yuxuymuş...................... 2
Bəlkə onda.......................... 1, 4, 35
Bənövşələr 92, 130
Bənövşəm..................................... 3
Bəs niyə inciyik?.......................... 3
Bilən yox.................................. 182
Bilirəm nə vaxtsa.......................... 2
Bilmirəm hara çəkilib.................... 6
Bilmirəm....................................... 1
Bir ağı yüz qarası........................... 1
Bir anlıq səadət əsrə bərabər..........6
Bir də görəcəklər.......................... 5
Bir də görəcəksən......................... 5
Bir həsrət yanğısı qəribliyində..2,61
Bir körpə doğuldu.......................... 5
Bir qırıq sevincim, gözə dəyməsin 2
Bir qoca yaşayır...................... 1, 20
Bir mən bildim....................... 2, 63
Bir mənəm, bir dünyam..........5, 122
Bir nadan sözündən uçundum........6
Bir şahlıq quşuyam....................... 6
Bir şeir yazacam............................ 2
Bír yar sevdim.............................. 6
Bir yaşda gəldi.............................. 6
Biz hazırıq savaşa.......................... 5
Bizi çəkdin sınağa.............. 2, 4, 80
Bizi tərk edir.................................. 5
Boynu bükük bənövşəyəm........... 6
Böyük qızam................................. 2
Bu bahar 131

Bu bahar bir gözəldi............. 6, 154
Bu bahar................................... 5, 6
Bu da belə görüşdü....................... 1
Bu da qismətimiz.................... 3, 92
Bu da ömür, bu da gün................. 2
Bu dünya....... 1, 3, 4, 5, 61, 70, 122
Bu dünya bir oyun........................ 2
Bu dünya düzəlsə..... 1, 4, 51, 54, 56, 71
Bu dünya gözümdə oyun-oyuncaq...................................... 6
Bu dünya, ulu dünya..................... 1
Bu dünyada mələk gəzdim............ 6
Bu dünyanı sevirəm..................... 6
Bu dünyaya göz açannan.............. 1
Bu dünyaya yadam özüm............. 6
Bu gecə........... 1, 2,3, 4, 5, 6, 81, 87, 90, 97, 98, 104, 108
Bu gecə tilsimə düşmüşəm........... 5
Bu gül.............................. 5, 6, 139
Bu gün bəxtəvərəm...................... 1
Bu gün görünməzəm.......... 1,5, 131
Bu gün zikr eləmək düşüb könlümə....................................... 3
Bu gündə...................................... 1
Bu gündən.............. 3, 4, 6, 99, 107
Bu günə dəymə............................ 3
Bu günüm nəsdədi....................... 3
Bu günüm.................................... 1
Bu harasıdı.................. 3, 4, 92, 114
Bu ilim... 1
Bu incini düzəm-düzəm................ 6
Bu insanlar.................................. 6
Bu qədərmiş mənimki 2
Bu qismətə mən nə deyim............ 6
Bu qış........................ 5, 6, 97, 176a
Bu leysan yağışı........................... 5
Bu nə gəliş, gedişdi...................... 1
Bu nə ömür, bu nə gün.......... 5, 131
Bu ocaqda qalansın................... 1, 4
Bu ömür ötəri............................... 3
Bu payız başqa payızdı................ 6
Bu payız gecəsi............................ 6
Bu payız havası....... 2, 47, 107, 115
Bu payız.................................. 3, 6
Bu sənsən................................ 5, 98
Bu soyuqluq.................................. 1
Bu yağış.. 2
Bu yayın havası.......... 5, 122, 176a
Bu yaz... 5
Bu yer üzündə............................... 3
Bu yollar ömrümün ağır karvanı.. 1
Bu yollar, yorubdu məni............... 1
Bu yolun yolçusu olacam daha.. 127
Bu zaman.......................................5
Bunu bilirsən.......................... 2, 80
Bunu yəqin bilmişəm............... 5, 6
Canım vətən.................. 4, 5, 97, 98
Cənublu qızıyam.......................... 2
Çaşıb qalmışam............................ 5
Çatan deyil................................ 1, 4
Çərşənbə axşamı........................... 1
Çiçəklər.. 1
Çıxdın qarşıma.............................. 6
Dadıma çata dağlar........... 175, 183
Dağ kəndi..................................... 1
Dağım olar................................... 1
Dağlar mənə hay verin................. 6
Dağlar...................................... 1, 2
Daha incitmərəm səni................... 1
Daha sonra nə olacaq, bilmirəm................................... 30
Dalğalar.................................. 1, 23
Daşa dönmüş Qobustanım............ 1
Daşlaşmışam........1,5,28,48,107,126
Dayım oğlu................................... 2
Dayıma... 5

Dediklərim boyatıyıb.................... 6
Dedilər.. 6
Demərəm daha.............................. 1
Deyəcəyəm, sözüm nədi........... 2, 4
Deyil.. 1
Deyirlər.. 1
Deyirsən şeir yaz.......................... 1
Deyirsən...................................... 1
Deyişirik söz-sözə.........5,122, 176a
Dədəmiz Qorqud.......................... 5
Dəniz və mən................................ 6
Dənizin sahilində........... 6, 132, 168
Dənizlə baş-başa........................ 182
Dərd içində üzəm, üzəm.......... 3, 96
Dərdim dərddi.......................... 1, 4
Dərdimi deyəcəyəm...................... 3
Dərdimi necə çəkim...................... 6
Dərdim-torpağım...................... 175
Dərdin ağırlığından...................... 6
Dərgahına gəlmişəm.......... 3, 6, 107
Dəydi qəlbimə............................. 1
Dillənir... 3
Dincəldim yavaş-yavaş............ 168
Dinməyəm.................................... 6
Dirilən yox, ölən yox 61, 83
Doqquz ay bətnimdə bəslədim...... 6
Dolanıram dünyanı...................... 6
Dolanmağa hünər gərək.........6, 157
Donmuş məhəbbət........................ 5
Dost görüşü.................................. 6
Doymadım.................................... 6
Döndüm ozana-ozana..........162,163, 168, 171, 177, 189
Döndüm.................................... 174
Dördlüklər.3,4,5,61,78,107,181,189
Döyün, ey ürəyim......................... 1
Döz deyəcəyəm............................ 5
Döz görək..................................... 1
Dözən mənəm............................... 6
Dözən olacam............................... 5
Dözmürəm bu hala....................... 2
Dözüm də mənim.................... 3, 97
Dözüm qalmayıb........................... 1
Duraq üz-üzə......................182, 183
Durnalar.. 1
Duy məni bir az 1, 58, 62, 66
Duyğularım............. 1, 4, 51, 62, 66
Duymayana nə deyim................... 1
Duyub sevinci, kədəri 190
Dünəndə qaldı.............................. 1
Dünya düzəlməsə..................... 4, 5
Dünya hərislik dünyası 66
Dünya sənə dar gəlir................ 3, 90
Dünyadan itmişəm....................... 3
Dünyam 1, 4, 49, 80, 146
Dünyam mənim........................ 3, 4
Dünyam pərən-pərən.................... 1
Dünyam sirli-sehirlidi...5,6,133,157
Dünyam susub.............................. 1
Dünyam təzələnir................. 6, 190a.
Dünyama qovuşacam........... 2,4,79, 81, 83
Dünyama nə deyim 23
Dünyama yaraşıq 6, 140, 154
Dünyamda qalacam....................... 6
Dünyanı quraydım.................... 182
Dünyanın üzü bilinməz..... 4, 5, 104
Düşdüm göyün qarğışına.......... 182
Düşdüm.. 6
Düşmüsən.................................... 1
Düşmüşəm..........162, 163, 174, 189
Düşüb könlüm.............................. 6
Düşüb qəsdimə............................. 5
Düşünürəm................................... 1
Düzlüyüm məni yıxdı.................. 6
Elba çayı....................................... 1
Elə bil................................... 1, 23

Elə darıxmışam............................. 1
Elə dünyamda qalacam.................. 6
Elə soyuqdu mənə.................. 5, 97
Elə yorulmuşam........................... 6
Elim hey...4, 5, 104, 131, 164, 165, 167, 169, 179
Ey oğul... sən kimsən.......... 2, 4, 61, 64, 65, 78, 84, 155
Əfəndim 3, 87, 106
Əl atmışdım yaxşılığa................... 6
Əlacsızdı dəyməyin............... 6, 156
Əlim yetməyir...................165, 178
Əlimə bir damla düşdü................ 6
Əlimi göyə uzatdım...................... 6
Əlvida demirəm........6,127,135,139, 145, 191
Ərənlərim hu... dedim.................. 6
Əridim gül ətrinə.................. 6, 176
Əsl təbibsən................................ 2
Əsri yarılamışam..................... 3, 96
Ətirlənim.............................. 2, 5, 6
Əyilmişəm.................................. 6
Əziz dayım.................................. 6
Əzizim 2, 62, 66
Əzizim Züleyxa xala............. 5, 114
Fani dünya.................................... 6
Fatimeyi Zəhradı.........2, 6, 79, 116
Fərəhim gedən gündən.............. 1, 5
Fərizə İlham sevgisi 4,5, 112,152, 155, 157, 164, 169, 170
Gec deyil ki.................................. 6
Gecə sənsiz, mən tənha................. 1
Gecə ulduza baxdım...................... 2
Gecə yarı ay da çıxıb 63
Gecə yarı, ay da düşüb könlümə....................................... 6
Gecə yarı, fikrim qarmaqarışıq.......6
Gecə yarı, yuxum yox................... 6
Gecələr.................................... 1, 5
Gecələrin nağıl dolu dünyası..........5
Gecəylə üz-üzə......................... 175
Gedəcəyəm bəlkə də.........5, 97,111
Gedən getdi.................................. 5
Gedər gəlməzə düşmüşəm............ 6
Gedirəm daha............................... 2
Gedirəm.. 6
Gedirsən 9
Getdiyim yol nəsədi...................... 5
Getmisən...................................... 6
Gəl, doğulaq yenidən....1,5,50,51,58
Gəl, görüşək........................... 3, 92
Gəl, məni götür............................ 2
Gəl, oğlum................................ 2, 3
Gəl, ömrümə.................................. 1
Gəl, evimin dirəyi.......................... 5
Gələcək anam................................ 1
Gələsi deyil............................. 3, 90
Gəlib ayrılıq dəmi................... 2, 70
Gəlir 15
Gəlir gözəllik dəmi...... 162,163,189
Gəlməsən....................................... 1
Gəlmişəm....................... 1, 10, 117
Gəlsin.............. 5, 6, 122, 174, 176a
Gəncliyim..................................... 1
Girəm mələk donuna.6,149,151,154
Gör nə uzaq düşübdü..................... 1
Görən sonu nə.....................5, 6, 108
Görün 162,163,168,174,189
Görünmürsən 6, 149, 151
Görüşəcəm.......................... 4,5,108
Görüşmüşük.................................. 5
Göy üzündə................................... 3
Göydən imdad diləyəcəm.............. 6
Göylər pənahım mənim 3
Göylərdə doğulacam..................... 5
Göylərdə görün............................. 3
Göylərdən baxacam.................. 3, 4
Göylərə deyəcəm bildiklərimi........6
Göyləri sevindirəcəm.................... 5

Göz açıb gördüm ki....................... 2
Göz yumub, toru atdın................... 4
Gözə dəyməsin 62, 66
Gözəl.. 1, 5
Gözəllik dəmi............................ 174
Gözəllik qurum............................. 6
Gözəllik müjdəsisən...................... 6
Gözəlliyə güvənsin........................ 6
Gözəlliyə qarışım.......................... 1
Gözəlliyin içində........................... 6
Göz-görəsi, ölürəm........................ 2
Gözləmişəm.................................. 5
Gözlərim yolları gəzir, dolanır.......6
Gözlərimdə yaşıymış.................... 2
Gözlərinə baxdım gülüm............... 1
Gözləyəcəm.................................. 1
Gözü yumub, toru atdın................. 2
Gözüm baxır kor olmağa.......... 1, 4, 5, 6, 51, 134
Gözümdən yuxu çəkilib................ 6
Gözümün nuru azalıb.................. 6
Gözün aydın Qobustanım.............. 1
Gül açan xatirələr.......................... 2
Gül dərdim könlümə yaxın............ 6
Gül ətirli sabahım...................... 168
Güldün... 6
Gülə bilmirəm.............................. 6
Güləmail............................... 6, 158
Gülşən...................................... 173
Gün aydın..................................... 1
Günahkar özüməm........................ 3
Günay... 2
Günümə bax............................. 1, 6
Günümüz it günüdür 48
Hakimi mən.................................. 6
Haqqa səs verək........................ 4, 5
Haqqın dili kəsilir............... 1, 4, 58
Halal olsun................................ 1, 4
Halım hal deyil............................. 2
Hamı orda görüşəcək................ 5, 6
Hanı bir baxıcı, baxtıma baxa........1
Hanı mənim hay verənim............. 1
Hara yön alım, çəkilim........... 5,194
Hara yığışım.................................. 5
Harada axtarım.............................. 5
Haraya tələsirəm.................... 5, 102
Harayıma çatan kim...................... 1
Harda qalmısan............................. 1
Harın üzlər düz üzümə qayıdır.......6
Havam çatmır, sıxıldım................. 6
Hazır olaq hər savaşa................. 2, 4
Heç şair olmamışam.............. 3, 104
Heçə sürmüşəm............................. 6
Heydərbaba....................... 1, 62, 66
Hər gülün, çiçəyin hüsnünə məftun 127
Hər nə varsa mat qalmışam........... 6
Həsrətin daşını tökmüşük daha 1, 4, 56
Həyan dursun................................ 1
Hu deyəcəm.......... 6, 127, 129, 139, 145, 191
Hu, Mevlam hu..........6,149,150,159
Hünər yox dərdimi çəkməyə..........6
Hünərdir 1, 56
Xarı bülbül....... 5,118,119,172,179a
Xəstələnmə hələ sən..................... 2
Xəzəl olub saraldım 162, 168
Xəzərim, ay Xəzərim.................... 1
Xlor var, xlor................ 3, 4, 93, 96
Xocalı gedən gündən.......... 4, 5, 109, 152, 164
Xocalım hey............. 1, 4, 154, 164
Xocalım............................. 6, 190a.
Xoş bir nəfəs verənim var..........168
Xoş gördük................................... 1
Xoş günlərə qatılaq................ 5, 108

İçimdə təlatüm,bir hay,bir haray... 6

İkiliklər... 5
İlahi dünyamı dönüb.................... 66
İlahi kömək ol, bu gecə............ 1, 3
İlahilər.. 3
İlham pərim 3, 91
İlk sevgi....................................... 1
İncilər düzər.................................. 1
İncimə.. 2
İnsaf ver, allah.................... 1, 4, 52
İnsan oğlu........................... 1, 4, 67
İnsan ol.................................... 2, 4
İnsan.. 1
İnsanlar doğulsun.......................... 5
İnsanlardan küsürəm..........4, 5, 119, 120, 121, 126, 165, 168, 169,180
İnsanları sevərdim 3, 95, 98
İnsanları sevirəm 141
İnsanlığı uca tutdum.................... 6
İnsanlıq bəxş edəm...................... 6
İstanbulum.................................. 3
İstəsən.. 3
İşıqlandırım ruhumu................. 168
İşıqlanır gözümdə 175, 182
İtən deyil əməyim..................... 175
İtən deyiləm.................................. 5
İtən gənclik.................................. 1
İtən yuxular.................................. 2
İtib mizan-tərəzi...................... 3, 4
İtirilən yurd yeri....................... 2, 4
İzi görünməz.......................... 1, 23
Kamran balam.............................. 1
Kaş o günlər olaydı...................... 6
Keçəm.. 1
Keçəmmərəm öz sözümdən....6,154
Keçən günlər............................... 6
Keçmişlərə yol salacam............... 6
Kədər varmı çatası....................... 1
Kəklik gördüm......................... 1, 2
Kəsəm, doğrayam................. 5, 119
Kilidini açmıram...................... 3, 4
Kim qoruyacaq................. 4, 5, 120
Kimsəyə əl açmıram.......... 1,5, 6,68
Kitabxanam, elm ocağım............. 2
Köçən deyiləm............................ 3
Köklə aşıq, köklə sazı 5, 11
Kölgənnən qorxdun...................... 5
Kömək ol.................................. 4, 5
Köməyin gərək............................. 3
Könlüm durulsun.......................... 6
Könlüm mənim bələdçim............. 6
Könlüm mənim............................. 1
Könlüm susub......................... 1, 60
Könlümə 162, 163, 168, 171,175, 181, 183, 189, 191
Könlümə düşən işıqlar 182
Könlümə yaz düşübdü.................. 5
Könlümü duymasan............ 6, 190a.
Könlümün ağrısı........................... 5
Könlümün nəğməsiyəm........... 3, 90
Könül.................................. 1, 2, 29
Könül gərəkdi............................... 1
Könül qızım 1, 25
Könül susub.......................182, 183
Könül yaman susub.................. 1, 4
Körpən səni gözləyir.................... 1
Körpü.. 1
Kövrək qəlbim talan olar.............. 1
Kövrəldim.................................... 3
Kövrəlmişəm.......................... 1, 27
Kövrəyəm indi........................ 3, 99
Közərən deyil......................... 3, 90
Küskün düşmüşəm........4,5,104,108
Küskünəm........................ 3, 87, 88
Küsmüşəm.................................... 3
Küsüm yenə barışım............... 2, 61
Qaçacağam.................................. 3
Qaçqınam.......... 3, 4, 6, 80, 86, 88, 89, 94, 97, 100, 119, 126, 133,142

“Qax”dı, Qax........................ 6, 154
Qamçısı yaman........2,4,37,69,80,91
Qan damar.................................... 1
Qanım qaradı................................ 6
Qapını açın................................... 1
Qara çəkilib............................ 2, 77
Qara şəhər.................................. 41
Qarabağ 4, 5, 110, 121,153, 166, 167, 168, 169,182a
Qaranquş yuva qurur..................... 2
Qayğıkeş qız................................. 2
Qaytaram tanrı sevgisin................. 5
Qədəmin mübarək.................. 3, 91
Qəlbim buz baltası 1,44, 52
Qəlbimə inci düzəcəm 6, 127, 135, 139,145, 149, 151, 191
Qəlbimə toxundun 56
Qəm adlı dünyanı almışam yoxsa.1
Qəm badəsin içən oldun................ 1
Qəm gəzdirdim............................ 6
Qəm görürəm......................... 3, 80
Qəmdən biçib.............................. 3
Qəmi görürəm............................. 4
Qəmim ələnəsi............................ 3
Qərarım kəsilib........................... 1
Qərib vətən............................... 2, 4
Qərib yolçuyam........................ 4, 5
Qəribəyəm.................. 1, 5, 40, 136
Qəriblikdə................................. 3, 4
Qəribsəmə könül.......................... 1
Qəribsəyib qalmışam.............. 2, 61
Qəribsəyib, bir sazım................... 2
Qınamayın................................... 3
Qınayan olmasın................. 6, 190a.
Qırxbeşimin qatarları 1,16
Qırmızıda qara gördüm.......... 6,150, 151, 168, 190
Qırmızı qərənfil 1,4,53,58,73,89
Qışa catmışam 6, 151, 154
Qızıl zəmi-qızıl dəniz.................... 1
Qızılgülüm.................................... 6
Qızım Zöhrəyə.............................. 2
Qobustanım 42, 54
Qoca çinar 30
Qoca miskər.................................. 1
Qocalar... 1
Qocalığımda................................. 5
Qocalığımdı 111
Qonağıydım o yurdun.................... 1
Qonşumuza gəlin köçür................ 2
Qoparır məni................................ 5
Qorxudammaz ölüm də.............182
Qorxudur məni............................. 3
Qorxuram..................................... 1
Qoruyacam mən............................ 3
Qoşa kölgə.............................. 1, 14
Qoyma bircə inciyim..................... 1
Qoyma könlüm təntisin..........5, 104
Qubar oldum................................. 1
Qurudan yaşa çıxdım 165
Quş oldum..................................... 6
Laçında qaldı, Laçında.................. 5
Loğmanıdır könlümün....5,122,176a
Maestro Ceyhuna........................... 6
Mat qalmışam 33
Mehribanım................................... 1
Meşə qəbiristanlığı.........................1
Meşədə.................................. 1, 23
Meydan hasarlanıb, qoç dünyasıdı 2, 4, 62, 65, 66
Meydan mənimdi....................... 1, 4
Məhəbbət hekayəsi.....................175
Məhv edəydik............................ 1, 4
Məmməd Arazım.................. 1, 115
Mən baş götürürəm...................... 2
Mən buyam........... 1, 168, 173, 182
Mən də beləyəm........................... 3

Mən də yol gedirəm.................. 1, 5

Mən gedirəm ölməyə................ 3, 4
Mən gedirəm................................ 6
Mən gələndə................................ 1
Mən görmüşəm, ovcu onu görməsin 42
Mən hazıram ölməyə.......... 4, 5,108
Mən insanam................................ 1
Mən məndən dönürəm 51
Mən nə deyim............................ 1,5
Mən nələr oxudum....................... 2
Mən yorulmuşam.......................... 3
“Mən” dən dönürəm................. 1, 4
Məndən incimə............................. 1
Mənə baxan bəxtəvərlik oxudu..... 6
Mənə güləyən demə.......... 4, 5, 104
Mənəm... 2
Mənəm dünyayla barışan............. 6
Mənəm sözü qəribsəmiş............... 6
Məni çaşdırır................................ 6
Məni dindirən olmasın............. 3, 6
Məni duyan var............................ 5
Məni küsdürmə............................ 3
Məni qınamayın............. 1, 5, 28, 43
Məni qorxudan.......... 3,4,5,118,157
Məni məndən alan dünya.......... 1, 4, 55, 62, 66
Mənim kəndim..............................1
Mənim nəvəm.............................. 6
Mənim oğlum............................... 1
Mənimsən, mənim........................ 3
Mərmərə dənizi...................... 3, 94
Milli kitabxanam.......................... 6
Min-min könül oyanır.......... 6, 152, 191, 190a.
Mübarək....................................... 1
Nabran lövhələri.......... 5, 122, 176a
Nağıl dünyam dağılmış..........5, 104
Nağıllardan qorxulu............. 5, 131
Naşı sözlər məni məndən yox edir.. 6
Natalya... 1
Nataraz adama rast gəldim yenə... 6
Necə deyim............................ 1, 17
Necədir... 1
Ney 6, 149
Ney ağlatdı için-için..................... 6
Ney səsinə dönmüşəm mən.......... 5, 6, 139, 145, 194
Neyim sirli bir xudadı................... 6
Neyin sehrinə düşmüşəm............. 6
Neyləyim, bu dünya mənə dardı, dar... 6
Neyləyim, səninlə ölməmişəm mən... 2, 61
Neyləyim............................ 1, 4, 30
Nə biləsən..................................... 1
Nə bilim.. 5
Nə deyim................................. 2, 3
Nə gözəl.. 2
Nə qədər rahatam.......................... 6
Nə ocaq var, nə külü..................... 6
Nə olar, qayıt gəl......................... 2
Nə olaydı...................................... 5
Nə sən günahkarsan, nə mən, bilirəm.. 1
Nə vaxtsa gedəcək.............175, 183
Nə vecinə..................................171
Nə yaxşı.. 3
Nə yaxşı ki, beləsən...................... 1
Nə yaxşı ki, tək qalmışam..............1
Nə yaxşı ki, varsan, var................. 6
Nə yaxşı ki, varsınız dostlar.......... 1
Nədənsə... 1
Nəfəs..................................169,170
Nəfəs düşüb................162, 163, 189
“Nəfəs” kitabını aldım................. 6

Nəfskar..............................165, 174

Nəğmələrdən söz salam............ 175
Nəğmələrim.................................. 2
Nəğməm mənə həyan dur.... 1,4,146
Nələr düşür yadıma...................... 5
Nələr gedib ömürdən..................... 1
Nələrə sədd çəkdim, nələrdən qaçdım... 1
Nənəsi, ay nənəsi.......................... 2
Nəsə itibdi................................... 1
Nəvəm... 6
Nəvəm dil açıb............................. 1
Nəvəm yol gəlir hələ..................... 5
Nəyimə gərəkdi 1, 2, 4, 60, 61. 64, 70, 72, 107, 121
Nəzrinim...................................... 3
Nigaran gedirəm.......... 3, 4, 80, 81
Nigaran gedirəm üzü sabaha 80
Nikbin ol....................................... 6
Niyyətim xoş biçimdə......... 5,6, 127, 135,139, 145
Nur gəzirəm...................... 165, 184
Nur içindədi.......................182, 183
O gündə.............................. 1, 5, 34
O günlər 5, 6,168
O günlər yamanca yadıma düşür.. 5
O qanlı gecə.......... 2, 4, 157, 168, 170, 174
O zirvəni aşan mən........................ 5
Ocaq başı............................... 1, 28
Od var.......................... 1, 4, 38, 75
Odam, sönmərəm..........1, 4, 32,100
Oğluma.................................. 1, 44
Oğul dağı.................................... 2
Oğul doğuldu............. 4, 5, 108, 173
Oğul doğuldun 160, 167
Oğul verin..................... 1, 4, 21, 23
Oğuldu oğlum............................... 1
Olardım.. 2
Olaydı.. 1
Onlar varsa, mən də varam........... 5
Oralıyam, oralı............. 1, 4, 52, 71
Ordasan ağam, biləcəm........... 6, 91
Oyna, a könlüm, oyna........... 2, 4, 56, 61, 93
Oyunçu deyiləm........................... 3
Ölən ha deyil.............................. 72
Ölən var....................................... 3;
Ölən yox, dirilən yox................ 2, 4
Ölməzliyə ucaldın........................ 1
Ölmüşəm gülüm........................... 3
Ölüb qayıtmasam günahımdan ke..2
Ölüm, sənlə dirilim................. 2, 63
Ölümə məhkum olunanlar............ 1
Ölüm-itimli dünya.................... 4, 5
Ömrə yaş istərəm.......................... 1
Ömrü belə sürürəm....................... 6
Ömrümə yazdı......................... 5, 6
Ömrümü sürəcəm......................... 5
Ömrümün ahıl vaxtında................ 6
Ömrümün bir anı.......................... 1
Ömrümün qürub çağıdı................ 5
Ömrün astanasında....................... 5
Ömrün xəzan vaxtında................. 6
Ömür elə gödəkdir ki............... 1, 19
Ömür payı.................................... 1
Ömürdən pay istəmə 1, 73
Ömürün payızı.............................. 1
Ötən ömür.............................. 1, 44
Ötən ötdü................................. 1, 4
Öyən ha deyil............................... 2
Öz baxışın var.............................. 3
Öz umacağım............................... 5
Öz-özümdən küsmüşəm............... 1
Özüm də bilmirəm........................ 1
Özümü öyə-öyə.........6,149,151,154
Özümün.....................................175

Payız 6, 163, 174, 184, 189
Payız gəlir.............................. 1, 193
Payız xəzan qoxulu 193
Payız qoxusu.............................175
Payızdan qışa gedirəm........... 6, 140, 152, 164
Payızım................................. 1, 193
Pisəm bilirəm................................ 1
Poeziya meydanı 73
Puçurlayır ağaclar........................ 2
Ramazan.......................... 3, 90, 145
Ramazanda bulduğum................182
Razıyam................................... 5, 6
Ruhum qapanıb................. 3, 81, 83
Ruhum təzələnir................ 2, 74, 78
Ruhuma hopdururam.................182
Ruhumun bəzəyi........................175
Sabahım xoş gördük...................... 6
Sabahım şirin açıla........................ 6
Saçlarıma dən düşdü..................... 6
Sakit otaq..................................... 6
Salam, Başkeçid 12
Salamlaşıram 2, 61
Sandım ki, bu dünya......................6
Saraldım....................................174
Saraya bax.............................. 1,81a
Sazaq düşüb 193
Sazlı- sözlü dünyam mənim.......... 1
Seçə bilmirəm.............................. 6
Seçəsiyəm, seçəsi.............. 1, 4, 136
Sev məni...................................... 3
Sevənlərin dənizi 175, 183
Sevgi gəzirəm 5, 6, 98, 101, 102, 127, 129,139, 143
Sevgililər günündə...................... 4, 5
Sevgilim 68
Sevgimiz adiləşər.......................... 2
Sevgimiz....................................... 3
Sevincə dön.................................. 1
Sevindir....................................... 5
Səma rəqsi 6,129,139,143,191
Səməd Vurğunum mənim......... 1,18
Sən 1, 19
Sən baxdın.................................... 3
Sən demə...................................... 2
Sən gəldin......................... 3, 90, 92
Sən quluna kömək ol.......2,61,62,66
Sən yoxsan................................ 1, 3
Sənə bağlı..................................... 5
Sənə dönəcəm................. 5, 98, 102
Sənə kim yar olacaq............ 5, 6, 97
Sənə qurban gedərdim................... 2
Sənə yer salmışam......................... 6
Səni görüncə........................ 5, 176a
Səni kimdən sorum........................ 3
Sənin gözlərin............................... 5
Səninəm 5, 131, 194
Sənli-mən..................................... 1
Sənnən incimişəm......................... 1
Sənsən.. 1
Sənsiz 1, 2, 3, 61, 92, 182
Sənsiz də saçıma düşəcəkdi dən ... 9
Sənsiz keçəcək.............................. 3
Sənsiz qalacaq......................... 3, 91
Sənsiz, sənli oldum....................... 1
Sənsizəm........................... 3, 5, 108
Sənsizləmişəm 3, 92
Sənsizlik.............................. 1, 2, 5
Sərsəriyəm................................... 6
Sərt şilləyə dönüb külək................ 1
Səs verin siz də............................. 1
Səs, nəfəs və doğmalıq.................. 2
Səsimə səs ver, gəl........................ 3
Səssizlik.. 1
Silinəcək yer üzündən...............171
Sirlə dolu tapmacam...................... 6
Sirrimi açmağa.............................. 5
Son qoyular həyəcanıma........... 4, 5
Sonsuzluğa çatammaram............. 6

Sorağındayam................................ 1
Soran oldu yaşımı.......................... 1
Sovurmaz...................................175
Soyuqluqdan içmək olmaz....5,176a
Söylə gülüm 7
Söz qalıb...................................... 6
Söz yarasıdı.................................. 6
Sözüm bitib.................................. 6
Sözüm dən-dən.......... 3, 4, 98, 103,155, 169, 170, 171,173 185
Sözüm qalmayıb.........1,4,56,80,136
Sözüm silinib............................... 6
Sözümdə....................................... 1
Sözümlə bir.................................. 5
Sözümü deməliyəm...................... 1
Sözümün kəsəri bitib.................... 6
Süzəcəm.........162,163,168,177,189
Şair qardaşım Akif Səmədə.......1,45
Şeirlər... 5
Şeytan qız..................................... 2
Şeytanlara əyilməyən dizik, diz 162,163,165,168,186
Şəhidliyə qovuşaq.......... 4, 5, 105, 112, 167
Şuşam hey.........163, 165, 167, 168, 172, 173, 184,186a, 189
Şükür bu günə.......... 1, 4, 6, 157, 170, 171
Talan 189
Talan canım...........163,168,174,187
Talan olar..................................... 1
Talan var yer üzündə............. 5, 122
Talandı...................................... 1, 4
Taleh əllə qurulmur....................... 1
Taleyimə yazıla............................. 1
Taleyimlə üzbəüz.......................... 1
Tamella xanım............................. 6
Tanrım 5, 6, 149, 151
Tanrı payımı almasam.......... 5, 6, 104, 131, 133, 137, 139, 143, 173
Tanrım,mənə kömək ol.........2, 4, 63, 77, 93
Tanrım, hünər ver mənə........ 3, 4, 6
Tanrım, qınama məni.................... 3
Tanrım da əlimdən yorulub, allah. 4
Tar çalınanda................................ 6
Tap məni...................................182
Təki gəl, gözlərəm........................ 1
Tələsməyək................................... 1
Tənhalaşıb qalmışam..................... 6
Tənhalıq..3,82,165,169,175,188,189
Tərsə düşüb işlərim.................. 1, 4
Tilsimi açın.................................. 5
Tilsiminə düşmüşəm..................... 6
Torpağımız alınsa.......... 4, 5, 98, 105, 152, 153, 164
Torpağın gözəlliyi 22
Torpaqdadı qismətim..................... 1
Toy ola Xocahanda.........5,152,182a
Tövbə edən insan.......................... 6
Türk qardaşıma............................. 1
Türküm mənim............ 2, 4, 81, 146
Ucu kələfli dünya..... 1,4,6,24,46,51
Ucuzluğa çatmışam....................... 1
Uçacağam..................................182
Uduzdum...................................... 6
Ulduzlar yerə enib........1,5,6,58,154
Ulduz-ulduz gül açır 5, 98, 102, 107, 114
Umacağım yox daha...................... 6
Umudum yox................................ 2
Ustad Şəhriyar.............................. 1
Uzaqlardan gəlmişəm 1, 5, 6, 52, 75, 127, 137,138, 139,143, 145, 149, 151,154
Ümidim yox.................................. 4
Ünvanım göydü mənim 83

Ünvanım göydü, göy mənim.....2,81
Ürəklərdə qalanımsan, qalanım.... 1
Ürəyə dən düşüb........................... 5
Ürəyim mənim.............................. 1
Ürəyimdən gəlib keçər................. 5
Ürəyimdən keç..................... 5, 122
Ürəyimdən nida keçir.................175
Ürəyimə od ələndi........................ 6
Ürəyini oxudum........... 2, 61, 77, 84
Üzə bimirəm................................ 1
Üzə güldü əməlim 6, 127, 129, 135, 138, 139, 145, 147, 149, 154, 190, 191
Üzüm güləcək............................... 5
Üzüm o yanadı................. 3, 81, 83
Üzümə sabah açılıb...................... 6
Üzüyün yox olmuş, qaşıyam, allah...................................... 2, 87
Varam mən.................................. 1
Varıymış görəcəyim...................... 2
Varlı həyətin qarnı tox itləri................................1,4,36, 39
Varlığım şərdən yox olsun........... 6
Varlığımda qalanmış............ 5, 108
Vətən 3, 4, 89, 92, 94, 133
Vətən dərdi.................................. 6
Vətən yolunda 8
Vətən, sənə qurbanam...4,5,105,153
Vətəni sevin.............. 3, 4, 128, 144
Vətənim mənim............................ 1
Vətənsiz....................................... 3
Vida anı....................................... 6
Vurulmuşam bu yurda....5,122,176a
Vüsal görünür............................182
Ya qismət...................... 1, 4, 31, 70
Ya rəbb, sənə sığınıram.......... 5, 6, 139, 143, 145
Ya var ol, ya yox ol................ 1, 58
Yada qalır.................................... 1
Yada saldım...............................182
Yadlaşdıq...................................... 6
Yağış yağır............. 5, 6, 104 , 120
Yalan cövlan eyləyir......1,6,51,54, 65, 87
Yalandı... 2
Yalanıymış............................... 3, 4
Yaman dəydin daşa sən..........1,4,52
Yaman olur................................... 1
Yaman soyuyuruq bir-birimizdən.................................. 57
Yanan da sən, yaman da sən.......... 1, 4, 31, 157, 171
Yanar odam mən.......................... 1
Yanılmışam.................................. 5
Yara çəkir..................................182
Yaraşır.. 1
Yarı yoldа qalmışam.................... 6
Yarın yaman dil açıb.................... 3
Yaş üstünə yaş gəlib..................... 6
Yatmışdım ayılmışam.......1,4,51,58
Yavaş-yavaş..............................174
Yayda yağış.................................. 6
Yaz da gəlib, gül də açıb, çiçək də... 6
Yaz gəlib...................................... 6
Yazıq olmuşam............. 6, 150, 154
Yazın gəlişi............. 5, 6, 108, 176a
Yazın nəfəsi.......................... 2, 103
Yazma ömrümə............................ 1
Yenə payız havasına düşüb könül..1
Yeni "Modern şeirlər"......6,154,157
Yeni il... 1
Yeni ilim............................ 6, 190a.
Yeni ilin astanasında......................1
Yeni ilin mübarək......................... 1
Yer də, göy də mənə yaxın........... 6
Yer üzündən qaçıram................182
Yerlə-göylə sözləşmişəm 168
Yetim evi...................................... 5

Yox eylə............................... 6, 140
Yox olub gedib............................. 6
Yoxa çıxıbdı........... 5,108, 110, 123
Yoxam........................... 5, 6, 190a.
Yoxluğun...................................... 5
Yoxsa... 1
Yoxuymuşam.............................. 3
Yol açdım.......... 6, 127, 135, 139, 145, 149, 150, 154, 191
Yol gedirəm...................... 5, 6, 126
Yol üstədi, təkəri yox.......... 1, 4, 5, 59, 65, 73, 74, 106, 146
Yol üstəyəm................................. 1
Yolçuyam giriş mənim...5,122,176a
Yollar yarıdı................................ 5
Yollar məni yoran deyil................ 6
Yollar yarıda......................... 4, 104
Yollar yorğunu............................. 1
Yollar, yolum ol mənim................ 1
Yolum oradı................................. 5
Yolum yarıdı........................ 5, 108
Yolun haradı..................... 5, 6, 111
Yorulub allah.......2,65,69,77,84,107
Yuxuymuş demə.......................... 3
Yunus İmrə 58
Zəmilər biçiləndə.......................... 1
Ziyarətə gəlmişəm..........6,190a,191

Xarici dilllərdə

Analaşdı bu torpaq..319
İsmini söylemeğe bir ney isterim...320
Без тебя...322
Гляжу на зрячих слепоту..323
Лунная полночь..322
О, воздух осени...321
Одинакая Родина...321
Хлор есть, хлор! 323

Publisistik məqalələri

Arzular sonsuz olur...................196
Arzusu qanadlım hey................222
Aşıq Pəri məclisi.......................195
Azərbaycan qadının şeir........... 206
Ədəbi əlaqələr..........................198
Həzrəti Mövlanə zirvəsi....209, 212
Hüseyn Arifi xatırlayarkən...197
İnsan özünü tapanda................. 204
İnsanların sevgisi qorusun səni.205
İnsanlığa ucalmaq....................213
Koroğlu əsl aşıq olduğu kimi..199
"Qarabağ şikəsti" həsrətimin üsyanıdı....................................214
Mevlana zirvəsi.....................6, 227
Məni cəlb edən Emineskunun 200,219
Mixail Eminesku.......................201
Mövlana nuru ilə Tanrıya doğru...210
Mövlanə həm də bizimdir..........211

Mevlana zirvəsi........................ 221
Ön söz................................. 1, 207
Ramil Səfərova “Açıq məktub”. 216
Rumın poeziyası.........................202
Saatına qədər bilirik ki..............215
Sultanımı oxuduqca oxumaq..... 217
Şairə Fəridə Hacıyeva: “Məni cəlb edən. 225
“Şeiriyyat aləmində mənim öz dünyam var............................... 217
Şeirlərimlə düşmənə meydan ...203
Tanrıya məhəbbətin ifadəsi...208, 220
Tərəddüdlərimə son qoymaq.....218

Tərcümə əsərləri

Eminesku Mixay:

Ah, necə qəmgin könül.223,224,227
Aroma Pumnunun ölümünə.......223, 225
Arzum............................... 223, 227
Ay ana..................................... 228
Ay anam.................................. 223
Bilsəm.......................................225
Bircə dəfə elə........................... 223
Boş dünyadan əl götür............. 223
Boşböğaza sükut cavabı.......... 223, 225, 226
Buruldu meşəyə qız........... 223, 226
Dan ulduzu............................... 223
Deyirsən ki, yüngülcə sev..........195
Dor dirəyin atıb gedir................ 223
Elə təravətlisən......................... 223
Əlvida.............................. 223, 225
Fet-Frumos, cökənin oğlu..........223
Fikirlər və surətlər..................... 223
Füsunkarlıq və zəhər................. 223
Gecə yarı, ağcaqovaq................ 223
Gedirsən sən............................ 223
Görüş....................................... 223
Gülüm nə vaxt gələcək............ 223
İlham pərim....................... 223, 225
İnanmıram İeqova..................... 223
Qal, nə olar............................... 223
Qəmin nə olduğun bilməyir çoxu 223, 224
Qürbətdə.................................. 223
Leutarın nəğməsi.............. 223, 227
Mən səndən uzağam.................. 223
Mənim tənqidçilərimə............... 223
Miron və bədənsiz qadın........... 223
Mübarizədə keçən ömür 223
Niyə yanına gəlirəm...........223, 226
Ömür ötür, qocalır............. 223, 227
Pəncərədən o yana payızdı.........223
Rumın poeziyası 226,227
Sevgim getdi............................. 223
Sevmirəm yer üzünü.................. 223
Tənha ağcaqovaqların arasında..223
Tənhalıq.............................. 223, 25
Ulduzlardan pay istədim.....223,227
Yat! 223, 225, 227
Yenə həmin dalanda.......... 223, 227
Yuvada quşlar donur....223,226,227
Xatirələr 223, 227

Müəlliflərin əlifba göstəricisi

Azərbaycan dilində

Ağamirzəqızı Xuraman.............257
Azərbaycan Yazıçılar Birliyi 302
Azəri Lalə...................................299
Cabbarova Nərgiz......................246
Cahangirqızı Ceyran..................277
Cəfərzadə Əzizə..........230,233,300
Çobanoğlu F.......................214, 226
Daşdəmir Əjdər oğlu.................277
Elnur Paşa 212
Əhmədov Teymur.............294, 266
Əliqızı Z. 216, 221
Əliqızı T. 289
Əliyev Zülfüqar..........................231
Fəridə Ləman..............................278
Firudinqızı Yasəmən...........255,303
Hacıyeva Maarifə......................304
Həsənov Rafiq...........................240
Hüseynoğlu S. 295
Hüseynoğlu Tofiq..235,241,283,305
Hüsniyyə.....................................291
Xuraman(İsmayılova)...261,284,306
İsmayılova E..............................242
Kərimli Cavidan.........................263
Kərimli Fəxri.............................247
Qaraqızı Ulduzə....206,209,223, 225, 307
Qocayev Mürsəl.......................236
Məhəbbətoğlu Qvami.................224
Məhərrəmli Qiymət......248,249,308
Məhərrəmli Zemfira..................250
Məmmədli Namiq......................267
Nəriman oğlu Kamil Vəli...262,309
Nəzakət.....................................268
Nüşabə.....................................285
Pənahqızı Telli...................243, 310
Rəsulova Zərqələm...................281
Rəşid (Rəşidqızı) Mina.......... 238, 244, 269, 311
Savalan A. 296
Seyidzadə Hacı Tofiq................312
Sultanlı Vaqif..........270,282,313, 314, 315
Sultanova Ağanisə 286
Şahmar Elbrus..........................234
Şirinov E. 272
Turanə....................................... 217
Vaqifqızı Nigar..........................274
Vəkil Əli....................................239
Vüqarlı Q...................................205
Yaqubzadə, M............................252
Yusifqızı, Əntiqə.......................232
Yusifli Vaqif.......245, 264, 314, 315
Zümrüd..............................316, 317

Xarici dillərdə

A.GH...326
A.L..327
Abbashanlı Tamilla..324
Rıhtım Mehmet...325
Senarsian by Anna Oldfieid...328

Haqqında yazılan əsərlərin əlifba göstəricisi Azərbaycan dilində

60 illik ömrün sənət izləri.......... 316
"Aşıq Pəri" Natəvana qonaq gəlib...230
"Aşıq Pəri" məclisinin pərisi......234
Azərbaycan Rumıniya mədəni əlaqələrinin.................................246
Azərbaycan-Rumıniya mədəni əlaqələri genişlənir...................252
Bağışla, Vətən, bağışla........265,268, 269, 275, 276
Buxarestdə Füzuli küçəsi də ola bilər...247
Celaleddin Ruminin izi ilə.......... 6
Dərdi köksünə yığan şair............281
Dünyama qovuşacağam.....240,244
Ədəbi həyat.................................314
Əlvan sətirlər............................6,304
Fəridə Hacıyeva..........253, 254, 258, 259, 260, 267, 293, 301, 302,302a, 318
Fəridə Hacıyevanın "Hu, Mevlam hu" kitabı....................................291
Fəridə xanım, 60 yaşın mübarək!....................................312
"Geriyə boylandığım zaman baxıb görürəm ki" 307
Gəlmişəm...................................279
"Göylər pənahım mənim" 263
Gül kimi bir xanım. 311
"Hu, Mevlam hu" 290
XXI əsr ədəbi məclislərimiz 256
Kitablar... Kitablar... Kitablar 272
Kökə bağlı şairə 280
Kövrək duyğular, zərif hisslər.............................3, 264, 315
"Qaytaram tanrı sevgisin"..........285, 286, 289, 292
Qəlbini şeirlə ovudan şairə........ 284
Ləyaqətli qadın, gözəl şair.....3, 261, 306
Media mükafatlarının təqdimatı.257
Mevlanaya məhəbbətlə.............296
"Məni məndən alan dünya"....... 235, 237, 238, 239, 241, 242
Mərifət, həqiqət və yeni şeir axtarışında...................... 5, 283, 305
Musiqi payı............................... 232
Nurlu xanımın işıq dünyası....2,243, 310
Rumın ədəbiyyatı doğma dilimizdə....................................248
Rumıniyada Azərbaycanı tanyır və sevirlər...............................249, 308
Sabir Poeziya günlərində........... 295

Sevgi dolu bir ömür ver könlümə.................................... 299
Səs, nəfəs və doğmalıq.............. 245
Şairə xanımlarımız.................... 271
Taleyi ilə üzbəüz, qisməti ilə yanaşı duran şairə...........................255, 303
Təbrik edirik.............................. 273
Təbrik....................................... 251
Təmizlik və gözəllik poeziyası..... 3, 262, 309
Tərcümeyi-halı.......................... 288
Təzə səslər, təzə imzalar............ 231
Torpağa bağlı yaradıcılıq.......... 274
Torpağın cadar-cadar olmuş üzündə 317
Ünsiyyət körpüsü....................... 250
Vətən dərdlərindən hörülən çələng...278
Vətən həsrətli misralar.............. 267
Vətənə bağlı poeziya.4,270,282,313
Yazıçı "Oğuz eli" qəzetinin ayrıca buraxılışı................................... 229
Yeni kitab-yeni uğur.................. 297
Yeni nəşrlər.............................. 298
Zəngəzurun şairə pəriləri........... 236

Xarici dilllərdə

Ashug Pari majlisi women 328
Azerbaycan şairinin Mevlana sevgisi..324
Celaleddin Ruminin izi ile...325
Lansarea primului volum de poerie 327
Universitatea "Ovidius"a incheiatmai..326

MÜNDƏRİCAT

Tərtibçidən 3
Fəridə Hacıyevanın həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri... 4
Mevlana zirvəsi /Hacıyeva F... 7
Görkəmli şəxslər və yazıçı dostları Fəridə Hacıyeva Haqqında / *Cəfərzadə Əzizə*... 10
Vətənə bağlı poeziya /*V.Sultanlı*....................................... 11
Mərifət, həqiqət və yeni şeir axtarışında /*T. Hüseynoğlu*... 14
Əlvan sətirlər /*M. Hacıyeva*.. 19
Celaleddin Ruminin izi ile /*Mehmet Rıhtım*....................... 23
Kövrək duyğular, zərif hisslər/*V.Yusifli*............................ 25
Təmizlik və gözəllik poeziyası /*K.V.Nəriman oğlu*........... 26
Nurlu xanımın işıq dünyası/*T.Pənahqızı*........................... 29
Ömürdən səhifələr/fotoşəkillər.. 33
Ləyaqətli qadın, gözəl şair/*X.İsmayılova*.......................... 36
Mina Rəşid... 36

I.Əsərləri

Kitablar.. 39

Dövri mətbuatda və məcmuələrdə nəşr olunan əsərləri

Şeirləri... 49
Publisistik məqalələri... 70

Tərcümə etdiyi əsərlər

Kitablar.. 74
Dövri mətbuatda çap olunan tərcümələri.......................... 75

II.Həyat və yaradıcılığı haqqında

Dövri mətbuatda və məcmuələrdə nəşr olunan məqalələr... 76

III. Xarici dillərdə

Əsərləri

Türk dilində.. 88
Rus dilində.. 89

Həyat və yaradıcılığı haqqında

Türk dilində.. 89
Rumın dilində.. 90

IV. Əlavələr

Fəridə Hacıyeva haqqında övladlarının ürək sözləri

Anam Fəridə Hacıyeva haqqında 91
Cənnət Anaların ayaqları altındadır................................. 93

V. Köməkçi göstəricilər

Əsərlərinin əlifba göstəricisi

Şeirləri

Azərbaycan dilində.. 94
Xarici dillərdə... 107
Publisistik məqalələri... 107
Tərcümə əsərləri... 108

Müəlliflərin əlifba göstəricisi

Azərbaycan dilində.. 109
Xarici dillərdə... 110

Haqqında yazılan əsərlərin əlifba göstəricisi

Azərbaycan dilində.. 110
Xarici dillərdə... 111

Texniki redaktor: Dadaşova Safurə
Bədii redaktor: Baxışova Nəzakət
Mətn yığımı: Rüfanə Cahad qızı
Dizayn: Quliyeva Ülviyyə
Çapçı-operator: Əliyev Nail

Çapa imzalanmışdır: 14.12.2013
Kağız formatı: 60x84 1/16
Həcmi: 8,5 çap vərəqi
Tiraj: 300 nüsxə; Sifariş: 972

Nərgiz NƏŞRİYYATI

Azərbaycan Respublikası Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi tərəfindən 1998-ci ildə qeydə alınmışdır.
Şəhadətnamə № 45.
Ünvan: 8-ci km qəsəbəsi R.Rüstəmov küç. 36
Nəşriyyatla əlaqə telefonları:
012-323-69-53
050-738-37-22

nergiz.nesriyyat@mail.ru